

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Stichting "Beter Wonen"
Aangevraagde activiteiten :	WNB Aanvraag Ontheffing soortenbescherming
Datum ontvangst aanvraag :	15.02.2023
Locatie :	Erfgenenstraat IJsselmuiden
Datum beschikking :	12.05.2023
Kenmerk :	D2023-02-010864
Zaaknummer :	2023-004578

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Soortspecifiek	7
B.4	Overige zaken	10
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	11
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	11
C.1.1	Bevoegdheid	11
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
C.1.2	Procedure	11
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	11
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	11
C.1.3	Toetsingskader soorten	12
C.1.3.1	Wettelijke regels	12
C.1.3.2	Provinciaal beleid	12
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	12
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	12
C.2.2	Doel van het project	15
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	15
C.2.4	Periode	15
C.2.5	Onderliggende documenten	15
C.2.6	Aanvullende gegevens	15
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	15
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	15
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	16
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	19
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	24
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	24
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	25
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	25
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	25
D.	SLOTCONCLUSIE	25

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

Mevrouw [REDACTED] van het adviesbureau Otte Goenadvies heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 15 februari 2023² ontvangen en geregistreerd onder dossierkenmerk 2023-004578.

De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing.

De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van 45 woningen (3 portiekflats), het rooien van bomen, struiken en de nieuwbouw van 59 appartementen verdeeld over drie flats aan de Erfgenamenstraat te IJsselmuiden. Hieronder geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten en soorten van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het opzettelijk verstoren⁵ van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en het beschadigen en/of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en egel^{6,7}.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van drie portiekflats en de nieuwbouw van drie flats met appartementen aan de Erfgenamenstraat IJsselmuiden.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot 1 november 2028.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Otte Groenadvies B.V. Februari 2023. Activiteitenplan gewone dwergvleermuis Plangebied: Erfgenamenstraat te IJsselmuiden.
- Otte Groenadvies B.V. April 2023. Mitigatieplan egel Erfgenamenstraat IJsselmuiden.
- Otte groenadvies B.V. April 2023. Notitie: Beantwoording vragen en opmerkingen zaak nummer 2023-004578.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb.

² Registratiekenmerk aanvraag provincie D2023-02-005980.

³ Kenmerk provincie D2023-04-005520.

⁴ Op basis van 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb.

⁵ Art. 3.5, tweede lid Wnb

⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

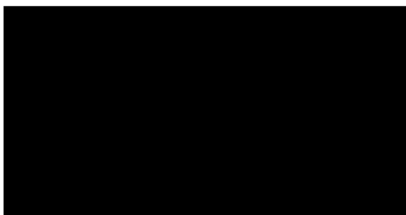
⁷ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Kampen;
- Otte Groenadvies, t.a.v. mevrouw [REDACTED];

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Bezwaar_tegen_beslissing_provincie_Overijssel.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2023-02-010864). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geef u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁸, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

Maatregelen gewone en ruige dwergvleermuis

Kwetsbare periode

- U voert het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de gewone en ruige dwergvleermuis uit buiten de kwetsbare periodes, zoals met rood voor beide soorten weergegeven in onderstaande tabel. De periode 1 april tot 1 mei de meest gunstige periode voor het ongeschikt maken van verblijfplaatsen voor beide soorten. In deze periode in april mogen (potentiële) toegangen tot verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis nog ongeschikt worden gemaakt, nadat vastgesteld is dat deze met zekerheid niet in gebruik zijn als kraamverblijf. Ook is dit de meest geschikte periode voor ongeschikt maken van verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, omdat deze juist in de paarperiode zeer kwetsbaar is.

<i>Gewone dwergvleermuis</i>	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Periode waarin ongeschikt maken verblijfplaatsen ruige en gewone dwergvleermuis mogelijk is												
Periode kap bomen												

- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de ruige en gewone dwergvleermuis. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

Ongeschikt maken + controle

- De verblijfplaatsen moeten tenminste 5 dagen voor de aanvang van de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt zijn.
- Het ongeschikt maken van de zomer- en paarverblijfplaatsen gebeurt door over de volledige hoogte van de muur of verdieping de hoeken van het gebouw te verwijderen, waardoor er in de spouw voldoende tocht ontstaat en daarnaast door extra tocht creëren door gaten in de spouw. Eventuele verblijfplaatsen in of bij het dak worden ongeschikt gemaakt door het verwijderen van dakpannen en/of daklijsten of het creëren van tocht in de gevelbetimmering. Het ongeschikt maken vindt plaats in een periode waarbij de nachttemperatuur 10 graden Celsius is of hoger.
- Minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 graden Celsius, wind max 4 Beaufort en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen uitvliegende vleermuizen meer waargenomen worden. De renovatiewerkzaamheden / sloopwerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

10. U hebt op 8 februari 2022 19 tijdelijke kasten van het type VMT1a (Unitura) geplaatst, zoals weergegeven in bijlage 1 (zie bijlage 1 van dit besluit).
11. Bij de sloop van de laatste flat in fase 3 (zie voor fasering paragraaf C.2.1.1., blz. 13, on onze overwegingen bij dit besluit) zijn de tijdelijke kasten van fase 1 (19 stuks) weer beschikbaar en kunnen worden gebruikt als tijdelijk alternatief in deze fase. Hiervoor dienen de nieuwe permanente voorzieningen in de flat van fase 1 minimaal 3 maanden beschikbaar te zijn geweest in de actieve periode van gewone en ruige vleermuizen (minimale gewenningsperiode).
12. De kasten zijn geschikt voor de gewone en ruige dwergvleermuis en worden geplaatst op een geschikte plaats, zoals beschreven in het kennisdocument gewone dwergvleermuis (pagina 28-31) en het kennisdocument van de ruige dwergvleermuis (pagina 21-25).
13. De tijdelijke kasten, zoals vermeld in voorschrift 10, blijven tenminste hangen totdat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en minimaal zes maanden beschikbaar zijn in de actieve periode van de soorten. Deze zes maanden moeten binnen de actieve periode van de gewone en ruige dwergvleermuis vallen (ongeveer begin april – eind oktober).
14. Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten mag alleen buiten de kwetsbare perioden van de gewone en ruige dwergvleermuis plaatsvinden (zie voorschrift 5) in een periode dat de nachttemperatuur 10 graden Celsius is of hoger. Het verwijderen is uitsluitend toegestaan binnen de looptijd van de ontheffing.
15. Voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de gewone dwergvleermuis moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden. Als is vastgesteld dat er geen vleermuizen aanwezig zijn verwijderd u de vleermuiskasten direct of maakt u de kast ontoegankelijk voor vleermuizen.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen

16. U realiseert 36 duurzame, permanente vervangende verblijfplaatsen voor de gewone en ruige dwergvleermuis door het inmetelen van vleermuiskasten van het type VMPM1e- 1-laagse inbouwvleermuiskast (Unitura). Bij de plaatsing houdt u rekening met de vereisten uit het kennisdocumenten voor de gewone dwergvleermuis (pagina 28-31; BIJ12, 2017) en de ruige dwergvleermuis (pagina 21-25; BIJ12, 2017).

Mitigatie vliegroute

17. Ter vervanging van de aanwezige windluwe vliegroute/foerageergebied aan de achterzijde van de drie portiekflats worden minimaal 1 maand voor het verwijderen van de betreffende portiekflat en het rooien van de aanwezige bomen en struiken in dit deel van het projectgebied, de tijdelijke alternatieve vleermuisschermen aangebracht op de locaties zoals weergegeven in bijlage 1 van dit besluit;
18. De gefaseerde kap van de bomen in de verschillende delen van het projectgebied (in drie fasen verdeeld over de jaren van sloop van de flats in 2024, 2025 en 2026) voert u uit buiten de actieve periode van de vleermuizen (zie tabel bij voorschrift 5) en voor het broedseizoen van vogels, ofwel in de periode vanaf 15 november tot uiterlijk 15 maart.
19. De vleermuisschermen voldoen aan de vereisten, zoals opgenomen in het Kennisdocument voor de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017; blz. 34 t/m 36). De schermen moeten minimaal 2 meter hoog zijn en op palen staan van minimaal 1,5 meter hoog (totale hoogte minimaal drie meter). Het scherm is van stuifzanddoek of gaaswerk met een maximale maaswijdte van anderhalf centimeter,

of is gemaakt van rietstengels of wilgentenen. De schermen zijn windgevoelig en moeten daarom goed worden onderhouden na stormachtig weer in het actieve seizoen van de gewone en ruige dwergvleermuis;

20. De tijdelijk gerealiseerde vliegroute van vleermuisschermen moet gedurende de gehele periode van de werkzaamheden kunnen functioneren en mag pas worden verwijderd nadat de nieuwe flat is gerealiseerd en de directe omgeving opnieuw is ingericht.
21. U voert maandelijks een controle uit op de functionaliteit van deze vleermuisschermen. Deze controle wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone en ruige dwergvleermuis. Waar nodig wordt bij gebreken de vliegroute hersteld. De controle en mogelijk herstelwerkzaamheden worden vastgelegd in het ecologisch logboek (zie voorschrift 31);
22. U draagt er zorg voor dat tijdens de werkzaamheden geen bouwlicht op deze tijdelijke vleermuisschermen zijn gericht.
23. In de nieuwe situatie zal de nieuwe bebouwing de functie van vliegroute overnemen en een nieuwe windluwe vliegroute creëren. Daarnaast draagt u er zorg voor dat het terrein opnieuw wordt ingericht met struiken en bomen. Er worden hiervoor in ieder geval minimaal 16 nieuwe bomen met een minimale plantmaat van 12-16 cm en een hoogte van ten minste vier meter aangeplant.

Maatregelen egel

Ongeschikt maken buiten kwetsbare periode

24. De rooiwerkzaamheden van struiken en plantvakken in het projectgebied (zie figuur 2 van dit besluit), die kunnen dienen als mogelijke rust- en verblijfplaatsen van de egel, voert u uit buiten de kwetsbare periode van de egel. Dit betekent dat u de werkzaamheden rondom de gebieden met mogelijk rust- en verblijfplaatsen van de egel uitvoert in de periode tussen 1 september en 1 november, buiten de voortplantingsperiode (van 15 maart tot 1 september) en buiten de overwinteringsperiode (van 1 november tot 15 maart). In onderstaande tabel zijn in rood de kwetsbare perioden van de egel weergegeven.

Soort	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Egel												

25. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de egel. Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.
26. De werkzaamheden, nabij de mogelijk rust- en verblijfplaatsen van de egel, worden pas uitgevoerd, nadat uit een controle door de ecologisch deskundige blijkt dat er geen egels aanwezig zijn in het plangebied. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde verblijfplaatsen van de egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone circa twee meter rond de verblijfplaats) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
27. Het plangebied maakt u vervolgens ongeschikt voor bewoning door de egel door opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens de vegetatie om te ploegen of kort te houden (max. tien cm hoog). Te handhaven groenstructuren worden niet betreden of geschaad tijdens de werkzaamheden.

Werkzaamheden rondom te behouden haag

28. De te behouden haag (zie figuur 2 in dit besluit) zet u, aan de zijde van de planlocatie, af met stevig, glad zeil (tenminste twintig centimeter ingegraven in de grond en tenminste dertig centimeter hoog / boven maaiveld), zodat de egel niet de bouwlocatie kan betreden. Deze afzetting wordt gedurende de werkzaamheden in stand gehouden.
29. Maandelijks voert u een controle uit op de functionaliteit van deze schermen. Deze controle wordt uitgevoerd door een inzake deskundige van de egel. Waar nodig wordt bij gebreken het scherm hersteld. De controle en mogelijk herstelwerkzaamheden worden vastgelegd in het ecologisch logboek.

Compensatie leefgebied

30. Bij de nieuwe inrichting van de projectgebied wordt, ter compensatie van 1.556 m² geschikt leefgebied voor de egel dat verloren gaat (in de vorm van 433 m² struiklaag en 1.123 m² gazon), gecompenseerd met:
 - een 531 m² struiklaag;
 - 1.151 m² aan nieuw gazon;Hiermee vormt het plangebied, na inrichting, weer geschikt leefgebied voor de egel (zie figuur 3 in ons besluit).

B.4 Overige zaken

31. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
32. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Kampen
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle e-mail: postbus@overijssel.nl

Uw project vindt binnen de invloedssfeer van een Natura 2000-gebied plaats. Het is niet geheel uit te sluiten dat dit project effecten heeft op één of meerdere instandhoudingsdoelen van dit gebied en u hiervoor een vergunning nodig heeft (art. 2.7 Wnb). Het gaat met name om mogelijke effecten door stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase. Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Met de voorgenomen ontwikkelingen worden de drie bestaande portiekflats geamoveerd, waarna nieuwbouw plaats gaat vinden.

De ingrepen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- Sloop bestaande bebouwing (drie portiekflats) in drie fases;
- Realisatie 59 appartementen, verdeeld over drie flats, in drie fases;
- Herinrichting van het perceel.

In figuur 1 zijn de te slopen gebouwen weergegeven.

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Figuur 1. Plangebied met te slopen portiekflats.

De planning van de werkzaamheden is als volgt:

Periode	Aard van het werk
Februari 2023	Werkvoorbereiding fase 1
December 2023	Sloop fase 1 (gebouw oost)
Maart 2024	Nieuwbouw fase 1 (gebouw oost)
November 2024	Sloop fase 2 (gebouw west)
Februari 2025	Nieuwbouw fase 2 (gebouw west)
Oktober 2025	Sloop fase 3 (gebouw midden)
Januari 2026	Nieuwbouw fase 3 (gebouw midden)

Gewijzigde aanvraag

De oorspronkelijke aanvraag betrof uitsluitend het slopen van de drie portiekflats. Bij navraag blijkt echter dat, voorafgaand aan het slopen van de portiekflats, ook de bomen, de kruid- en de struiklaag en plantvakken rondom de bebouwing worden gerooid. Alleen de ligusterhaag, die aanwezig is tussen de particuliere tuinen en de planlocatie, blijft behouden (zie figuur 2).

Figuur 2. Te rooien plantvakken (groen), graszode (licht groen), te behouden haag (geel).

Na realisatie van de nieuwe bebouwing wordt het projectgebied opnieuw ingericht (zie figuur 3).

Figuur 3. Nieuw inrichting projectlocatie.

C.2.2 Doel van het project

Het aanbieden van levenstendige woningen met een goed leefklimaat die voldoen aan de huidige energierichtlijnen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹⁴ en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en egel (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen^{15,16}.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 november 2023 tot 1 november 2028.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Otte Groenadvies BV. Februari 2023. Activiteitenplan gewone dwergvleermuis Plangebied: Erfgenamenstraat te IJsselmuiden.
- Otte Goenadvies BV. Maart 2021. Quicksan flora en fauna Erfgenamenstraat te IJsselmuiden
- Otte Groenadvies BV, november 2022. Nader onderzoek vleermuizen Erfgenamenstraat te IJsselmuiden
- Stichting Beter Wonen IJsselmuiden. Oktober 2022. Haalbaarheidsonderzoek Sloop/nieuwbouw Erfgenamenstraat – IJsselmuiden.
- A.L. Asbestinventarisering Lieren. Januari 2017. Asbestinventarisatierapport conform SC 540 TYPE A, Woning Erfgenamenstraat 37 8271 TV IJsselmuiden.
- FM Advies. April 2010. Quicksan technische en woontechnische beoordeling complex 22 – Drostenstraat 1 t/m 48 te IJsselmuiden.
- Cauberg-Huygen Raadgevende Ingenieurs B.V. Juni 2004. Akoestisch onderzoek woningen; Erfgenamenstraat, complex 22.
- Kaart met te slopen flats
- Ondertekend aanvraagformulier
- Ondertekende machtiging Otte GoenAdvies door BeterWonen IJsselmuiden
- Otte Groenadvies BV. April 2023. Notitie: Beantwoording vragen en opmerkingen zaak nummer 2023-004578.
- Otte Groenadvies BV. April 2023. Mitigatieplan egel Erfgenamenstraat IJsselmuiden.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Op 17 maart 2023 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 13 april 2023¹⁷ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en egel) geen vrijstelling. We betrekken wel het Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis en de Brochure Soortenbescherming in Overijssel - Bunzing, egel, hermelijn en wezel (provincie Overijssel februari 2021) bij onze toetsing.

¹⁴ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁵ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁶ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹⁷ Kenmerk provincie D2023-04-005520.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Wij zijn van oordeel dat de onderzoeken met voldoende inspanning zijn uitgevoerd en voldoen aan de geldende onderzoeksmethodieken om de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied goed in beeld te kunnen brengen.

Verkennd onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis Plangebied: Erfgenamenstraat te IJsselmuiden'¹⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd.

In dit kader van de sloop van drie portiekflats is er eerst een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Uit de resultaten van deze quickscan kwam naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk fungeert als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied voor vleermuizen.

Overige beschermde soorten werden op basis van bekende verspreidingsgegevens en kenmerken van het plangebied niet verwacht.

Nader onderzoek vleermuizen

In het voor- en najaar van 2021 (in juni en augustus/september) is nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen. Daarnaast is essentieel foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen in en rondom de te slopen flats in beeld gebracht. De betreffende veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden en conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Alle betrokkenen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van het uitvoeren van vleermuisonderzoeken.

Tijdens het veldonderzoek zijn er drie vleermuissoorten waargenomen, namelijk de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Het gaat om de volgende waarnemingen:

- Er zijn 3 zomerverblijfplaatsen in de bebouwing waargenomen, 2 verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en 1 verblijfplaats van ruige dwergvleermuis.
- Er zijn 7 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen;
- de in het voorjaar aangetroffen 2 zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis wordt eveneens als paarverblijfplaats gebruikt;

De twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis werden aangetroffen in een opening van de schoorsteen van de Erfgenamenstraat 20 tot en met 33 en onder de daklijst van Erfgenamenstraat 34 tot en met 54. Deze laatste was ook in gebruik als paarverblijfplaats. Ondanks het gebruik van de Flir warmtebeeldcamera was het niet mogelijk de exacte verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuizen te vinden.

In figuur 4 zijn de locaties van de waargenomen verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis weergegeven.

¹⁸ Hoofdstuk 3 pagina 8 tot en met 9.

Figuur 4. Waargenomen verblijfplaatsen in plangebied (Otte Groenadvies, 2021).

Foerageergebied, vliegroute kleine en ruige dwergvleermuis

De oorspronkelijke aanvraag ging er van uit dat alleen de drie portiekflats werden gesloopt. Uit de gewijzigde aanvraag blijkt echter dat ook het aanwezige groen, in de vorm van bomen en stuiken en plantvakken, ook voor de sloop wordt gerooid. Dit heeft een effect op het bestaande foerageergebied en vliegroute van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in het projectgebied.

In de rapportage 'Nader onderzoek Ergenamenstraat te IJsselmuiden'¹⁹ is in kaart gebracht op welke locaties binnen en rondom het projectgebied vleermuizen foerageren, en of eventuele groenstructuren worden gebruikt als vliegroute (zie figuur 5).

¹⁹ Paragraaf 4.1.4 Bevindingen, pagina 10.

Figuur 5. Aangetroffen Verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen in en in de directe omgeving van projectgebied.

Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat een deel van de vleermuizen gebruik maakt van de (te rooien) bomen als onderdeel van hun foerageergebied en ook als vliegroute. Een groot deel van hun bestaande foerageergebied valt echter buiten de planlocatie en bevindt zich grotendeels boven de particuliere achtertuinen. De bomen maken dus wel een onderdeel uit van hun foerageergebied, maar zijn niet van essentieel belang voor deze soorten.

Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat door de sloop van de flats en de bomen er tijdelijk een deel van het foerageergebied en een vliegroute voor vleermuizen (met name voor de gewone en ruige dwergvleermuis) verdwijnt.

Aanvullend onderzoek egel

Omdat, in afwijking van de oorspronkelijke aanvraag, ook de groenstructuren binnen het plangebied worden aangetast, die mogelijk door egel worden gebruikt, is ook aanvullend een ontheffing voor de egel aangevraagd en hiervoor een mitigatieplan opgesteld.

De struiklaag en laagblijvende plantvakken rondom de planlocatie zijn in potentie geschikt om te dienen als rust- en verblijfplaats voor de egel. De graszode wordt mogelijk gebruikt om te foerageren.

De populatieomvang binnen het plangebied wordt geschat op één tot twee exemplaren. Hierbij is uitgegaan van solitair levende exemplaren of maximaal één paartje. De individuen maken waarschijnlijk onderdeel uit van een netwerk van allerlei kleine en grote subpopulaties in de bebouwde kom van IJsselmuiden.

Als gevolg van de werkzaamheden gaat leefgebied met één of enkele verblijfplaatsen van de egel verloren, doordat diverse plantvakken en struiklagen rondom de portiekflats worden verwijderd. In totaal gaat naar verwachting 1.556 vierkante meter leefgebied van de egel verloren. De ligusterhaag, staande aan de achterzijde van de portiekflats op de grens met de particuliere tuinen blijft echter beschikbaar. De heestervakken in de openbare ruimte en groen in particuliere tuinen gehandhaafd.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

De sloop van de drie portiekflats leidt tot het verlies van:

- Twee zomer-/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;
- Zeven paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis, waarvan 1 tevens dient als zomerverblijfplaats;
- Foeragegebied en vliegroute van gewone en ruige dwergvleermuis;
- 433 m² aan plantvakken en struiken met mogelijke vaste verblijfplaatsen van de egel en 1.123 m² bestaand gazon als mogelijk foeragegebied voor de egel.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het Activiteitenplan²⁰, en de aanvullingen hierop²¹, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden, zoals beschreven in het kennisdocumenten van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017) en onze 'Brochure Soortenbescherming in Overijssel - Bunzing, egel, hermelijn en wezel' (Provincie Overijssel, 2021). Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en egel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In B. Voorschriften bij het besluit zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd.

In de teksten hieronder zijn de maatregelen op hoofdlijnen beschreven en zijn de mogelijk effecten op de staat van instandhouding beschreven.

Maatregelen gewone en ruige dwergvleermuis

Uitvoering buiten kwetsbare periode

Uit het Activiteitenplan blijkt niet duidelijk wanneer men voornemens is om de verblijfplaatsen voor vleermuizen ongeschikt te maken en of dit buiten de meest kwetsbare periode van deze soorten gebeurt.

Zoals aangegeven in ons verzoek om aanvulling, geldt voor de ruige dwergvleermuis volgens het Kennisdocument dat bij jaarrond gebruik (zomer- en paar en winterverblijfplaats) het de voorkeur heeft om het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen voor de paarperiode uit te voeren. Op pagina 26 in kennisdocument staat hierover het volgende:

“Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen moet plaatsvinden in het actieve seizoen van de ruige dwergvleermuis en buiten de kwetsbare perioden. De periode half april tot half augustus komt hier het meest voor in aanmerking.”

Voor deze soort geldt namelijk dat de paarperiode ook een kwetsbare periode is, omdat dan de vrouwtjes vanuit Duitse gebieden naar Nederland komen om te paren. Voor de paartijd verblijven alleen de mannetjes in Nederland.

Voor de gewone dwergvleermuis geldt volgens het kennisdocument echter juist dat bij jaarrond gebruik de paarperiode de beste periode is om verblijfplaatsen ongeschikt te maken.

Het is niet uit te sluiten dat de aangetroffen paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis ook worden gebruikt als zomerverblijf en winterverblijf (in niet te strenge winters). Hetzelfde geldt voor de gewone dwergvleermuis. Daarom is het zoeken naar een geschikte periode voor uitvoering van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen in deze flats.

Verblijfplaatsen moet in ieder geval buiten de kwetsbare winterperiode (vanaf begin november tot en met maart voor beide soorten) ongeschikt worden gemaakt.

Indien de tabellen uit de twee kennisdocumenten met meest geschikte periode voor uitvoering van werkzaamheden voor de ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis naast elkaar worden gelegd, dan vormt de periode vanaf half april tot half mei de meest geschikte periode om de jaarrond in

²⁰ Hoofdstuk 5, pagina 15 tot en met 18.

²¹ Otte Groenadvies BV. April 2023. Notitie: Beantwoording vragen en opmerkingen zaak nummer 2023-004578; Otte Groenadvies BV. April 2023. Mitigatieplan egel Erfgenamenstraat IJsselmuiden.

gebruik zijnde verblijfplaatsen in de flats ongeschikt te maken (voor de kraamperiode van de gewone dwergvleermuis en buiten de kwetsbare paarperiode van de ruige dwergvleermuis).

U heeft in uw aanvulling aangegeven dat dit voor u een werkbare periode is en de verblijfplaatsen in deze periode vanaf half april tot half mei ongeschikt worden gemaakt. Wij nemen deze uitvoeringsperiode voor het ongeschikt maken van verblijfplaatsen ook op in onze voorschriften.

Ongeschikt maken verblijfplaatsen kleine en ruige dwergvleermuis

In de gewijzigde aanvraag wordt bij de werkwijze van het ongeschikt maken van de gebouwen voor vleermuizen aangesloten bij de methodiek, zoals opgenomen in het Kennisdocument ruige dwergvleermuis²². Deze methode is tevens geschikt voor de gewone dwergvleermuis. In het kennisdocument wordt hierover het volgende aangegeven:

- Voor het ongeschikt maken van de spouwmuren wordt over de volledige hoogte van de muur of verdieping de hoeken van het gebouw verwijderd, waardoor er in de spouw een flinke tocht ontstaat en licht diep in de spouw kan doordringen. Het in een muur creëren van openingen van 30 x 30 of 50 x 50 centimeter als middel om een gebouw ongeschikt te maken voor aanwezige vleermuizen, is vaak onvoldoende omdat hierdoor vaak geen tocht door de spouw ontstaat.
- Bij verblijfplaatsen in of bij het dak kunnen daklijsten of een aantal dakpannen worden verwijderd of er kunnen openingen worden gecreëerd in de gevelbetimmering.
- Invliegopeningen kunnen overdadig aangelicht of beschenen worden met bijvoorbeeld bouwlampen. Deze verlichting kan pas aangezet worden als er zekerheid is dat de aanwezige vleermuizen vertrokken zijn en de dieren mogen nog niet teruggekeerd zijn. De na-nacht, zo rond twee uur voor zonsopkomst is dan waarschijnlijk het meest veilige moment om de verlichting aan te zetten. Vleermuizen zullen onder minder gunstige weersomstandigheden en in het najaar eerder naar hun verblijfplaats terugkeren.
- Nadat het gebouw ongeschikt gemaakt is voor vleermuizen, wordt het gebouw minimaal drie dagen met avondtemperaturen van meer dan 10 °C ongemoeid gelaten. Vervolgens wordt door een vleermuisdeskundige via een avondbezoek onderzocht of er zich nog vleermuizen in het gebouw bevinden. Als dit het geval is, worden nadere werende maatregelen getroffen. Als is vastgesteld dat zich geen vleermuizen meer in het gebouw bevinden, kunnen de sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Van het gebruik van exclusion flaps bij ruige dwergvleermuis wordt in het kennisdocument ruige dwergvleermuis aangegeven dat onduidelijk is of deze wel effectief kan worden toegepast bij verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. De ruige dwergvleermuis zal meestal toch ergens een gaatje weten te vinden waar hij door heen kan om de verblijfplaats alsnog in te komen. Daarom lijkt deze maatregel minder zinvol en dient deze bij voorkeur bij dit project niet te worden toegepast.

Tijdelijk vervangende verblijfplaatsen

- Om de periode ten tijde van de werkzaamheden te overbruggen, zijn in de directe omgeving van het plangebied in totaal 36 alternatieve vleermuisverblijfplaatsen gerealiseerd die aantoonbaar geschikt zijn als zomer- en paarverblijfplaats voor zowel gewone als ruige dwergvleermuizen (zie voor de locaties en type verblijfplaatsen bijlage 1 van dit besluit). Het gaat hierbij om:
 - o 19 tijdelijke vleermuis kasten van type VMT1a (Unitura) die zijn opgehangen op 8 februari 2022 (fase 1);
 - o 17 permanente inbouwvoorzieningen die zijn gerealiseerd in januari 2023 (fase 2) in de portiekflat aan de Drogenstraat in het kader van natuurinclusief bouwen.
- Bij de sloop van de derde portiekflat in fase 3 zijn de tijdelijke kasten van fase 1 (19 stuks) weer vrij en kunnen worden gebruikt als tijdelijk alternatief, aangezien er dan is reeds is voldaan aan de gewenningsperiode voor de permanente voorzieningen in fase 1.
- De kasten zijn op een afstand van maximaal 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden aangebracht. De kasten zijn zo opgehangen dat deze verschillende microklimaten aanbieden doordat ze verschillende expositie hebben ten opzichte van

²² Paragraaf 3.6, pagina's 28-29.

de zon. De kasten hebben een locatie die vergelijkbaar is met de oorspronkelijke situatie wat betreft vrije aanvliegroute en duisternis. Ook zijn de kasten vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren;

Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen is niet noodzakelijk. De kasten vormen geen belemmering en komen de vleermuizen ten goede als deze blijven hangen, naargelang de kasten functioneel zijn. Daarnaast kan de bebouwing in de omliggende wijk ook dienen als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. De bouwstijl van de jaren '70 en tijd van bouwen maakt het dat deze vorm van woningen en appartementen in potentie geschikt zijn.

Permanente vervangende verblijfplaatsen

Permanente verblijfplaatsen worden in de muren van de nieuwe bebouwing nabij de huidige verblijfplaatsen gerealiseerd. In totaal worden er 36 kasten geplaatst, in elk gebouw 12. Deze worden op minimaal drie meter hoogte en in verschillende windrichtingen geplaatst, zie voor de locaties en type verblijfplaatsen bijlage 1 van dit besluit.

Door bovenstaande maatregelen te treffen, ontstaan er voor de vleermuizen ook na realisatie van nieuwe flats voldoende mogelijkheden om de zomer- en paarverblijfplaatsen in gebruik te nemen.

Tijdelijke mitigatie foerageergebied/vliegroute

Om tevens het tijdelijk verlies van vliegroutes binnen het projectgebied (in de luwte aan de achterzijde van de bestaande portiekflats met hier ook aanwezige bomen) zo veel mogelijk te beperken, worden gefaseerd (per fase), over de gehele lengte vleermuisschermen geplaatst (zie figuur 6).

Figuur 6. Locaties met tijdelijke vleermuisschermen (groen weergegeven).

De vleermuisschermen voldoen aan de onderstaande voorwaarden, zoals deze staan beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017):

- De tijdelijke alternatieve vliegroute zal een maand voor aanvang van het verwijderen van de portiekflat aanwezig zijn;
- De schermen zijn minimaal twee meter hoog, de ophalen staan van minimaal anderhalf meter hoog (totale hoogte minimaal drie meter). Het scherm kan zowel van de stuifzanddoek zijn als van gaaswerk met een maximale maaswijdte van anderhalf centimeter, of gemaakt van rietstengels of

wilgentenen. Scherm zijn windgevoelig en moet goed onderhouden worden na stormachtig weer in het actieve seizoen van de gewone en ruige dwergvleermuis;

- De tijdelijk gerealiseerde vliegroute moet tijdens de gehele periode van de werkzaamheden kunnen functioneren. Mogelijk is daar onderhoud voor nodig;
- Er vindt maandelijks een controle plaats op de functionaliteit van de vleermuisschermen. Deze controle wordt uitgevoerd door een inzake deskundige van de gewone en ruige dwergvleermuis. Waar nodig wordt bij gebreken de vliegroute hersteld. De controle en mogelijk herstelwerkzaamheden worden vastgelegd in het ecologisch logboek;
- Er mag geen bouwlicht schijnen op de tijdelijke vliegroute.

Aanvullend: Periode kap bomen

Bij de planning wordt voor de kap van bomen gefaseerd uitgevoerd over de jaren 2023, 2024 en 2025. In het mitigatieplan voor de egel wordt voor de kapwerkzaamheden van de bomen in de planning de periode 'blok 1 begin 2024', 'blok 2 begin 2025' en 'blok 3 begin 2026' aangehouden. Van belang hierbij is dat het kappen van de bomen buiten de actieve periode van vleermuizen wordt uitgevoerd (vanaf 15 november tot uiterlijk 31 maart) en ook buiten het broedseizoen van vogels (vanaf 15 juli tot uiterlijk 15 maart). Daarom leggen wij aanvullend in onze voorschriften vast dat de gefaseerde kap van de bomen jaarlijks vanaf 15 november tot uiterlijk 15 maart van elk jaar wordt uitgevoerd.

Permanente compensatie vliegroute/foerageergebied

In de nieuwe situatie zal de nieuwe bebouwing de functie van vliegroute geheel overnemen. Daarnaast wordt het terrein opnieuw ingericht met groen. Er worden 16 nieuwe bomen met plantmaat 12-16 cm en een hoogte van ten minste vier meter aangeplant.

Staat van instandhouding gewone en ruige dwergvleermuis

De gewone- en ruige dwergvleermuis zijn algemene vleermuissoorten die in het hele land voorkomen, vooral in stedelijke gebieden (NDFF, 2022).

De gewone dwergvleermuis staat op de Rode lijst als thans niet bedreigd. Er zijn geen aanwijzingen bekend voor een aantalsverandering. Bruikbare aantalsgegevens van overwinterende dieren ontbreken, omdat de soort 's winters op onbereikbare plaatsen verblijft²³.

Ruige dwergvleermuis staat niet op de rode lijst, maar is in Nederland een regelmatige gast die verspreid in Nederland voorkomt. Er is een stijging van het aantal waarnemingen vanaf 1970, en een sterke toename in de laatste periode. In beide gevallen is die echter toe te wijzen aan de mogelijkheden om de ruige dwergvleermuis te determineren. Er zijn vanwege de determinatieproblemen in het verleden geen aanwijzingen voor toe- of afname in Nederland²⁴. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief wordt voor deze soort echter als matig ongunstig beoordeeld²⁵.

Het aanbod van geschikte verblijfplaatsen neemt voor beide soorten af vanwege de toenemende na-isolatie maatregelen van gebouwen.

Door het gericht toepassen van mitigerende en compenserende maatregelen bij dit project, is het behoud van de lokale populatie van deze soorten echter voldoende geborgd, en hiermee ook de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Er worden voldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat exemplaren van ruige en gewone dwergvleermuis tijdens de werkzaamheden worden geschaad of gedood, onder anderen door te werken in de minst kwetsbare periode van deze soorten en door het gefaseerd werken. Door toepassing van fasering, het tijdig aanbieden van alternatieve geschikte verblijfplaatsen tijdens de werkzaamheden en de inbouw van permanente verblijfplaatsen voor gewone en ruige dwergvleermuis in de nieuwe flats, blijft de gunstige staat van instandhouding van deze soorten voldoende geborgd. Ook het plaatsen van tijdelijke vleermuisschermen om bestaande vliegroutes van vleermuizen in het projectgebied te handhaven, draagt hieraan bij.

²³ NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren.

²⁴ NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren.

²⁵ Wageningen University & research, 2019. Vogel- en Habitatrichtlijnrapportage 2019.

Maatregelen egel

Ongeschikt maken buiten kwetsbare periode

- Werkzaamheden in gebieden met mogelijke rust- en verblijfplaatsen van de egel (de aanwezige heestervakken, struiklaag) worden buiten de kwetsbare periode van de egel uitgevoerd, of in deze periode ongeschikt gemaakt voor de egel. Dit betekent dat de werkzaamheden rondom de gebieden met mogelijk rust- en verblijfplaatsen van de egel moeten worden uitgevoerd in de periode tussen 1 september en 1 november, buiten de voortplantingsperiode (van 15 maart tot 1 september) en buiten de overwinteringsperiode (van 1 november tot 15 maart).
- De werkzaamheden, nabij de mogelijk rust- en verblijfplaatsen van de egel worden pas uitgevoerd, nadat uit een controle door de ecologisch toezichthouder blijkt dat er geen egels aanwezig zijn in het plangebied.
- Bij het vaststellen van in gebruik zijnde verblijfplaatsen van de egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone circa twee meter rond de verblijfplaats) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
- Het plangebied wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door voor de egel opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens de vegetatie om te ploegen of kort te houden (max. tien cm hoog). Te handhaven groenstructuren worden niet betreden of geschaad tijdens de werkzaamheden.

Afzetten te behouden haag

- De te behouden haag (zie figuur 2) wordt aan de zijde van de planlocatie afgezet met stevig, glad zeil (tenminste twintig centimeter ingegraven in de grond en tenminste dertig centimeter hoog is/ boven maaiveld), zodat de egel niet per ongeluk de bouwlocatie kan betreden. Deze afzetting dient gedurende werkzaamheden in stand te worden gehouden.
- Er vindt maandelijks een controle plaats op de functionaliteit van de schermen. Deze controle wordt uitgevoerd door een inzake deskundige van de egel. Waar nodig wordt bij gebreken het scherm hersteld. De controle en mogelijk herstelwerkzaamheden worden vastgelegd in het ecologisch logboek.

Afwijkend van bovenstaande maatregelen uit het mitigatieplan voor de egel, wordt in paragraaf 2.2. van dit mitigatieplan aangegeven dat bij de fasering van de rooiwerkzaamheden in het projectgebied aanwezige struiklagen/plantvakken en bomen in de periode 'begin 2024', 'begin 2025' en 'begin 2026' wordt aangehouden (zie tabel in paragraaf 2.2). In deze tabel wordt hiermee geen rekening gehouden met de in het mitigatieplan beschreven maatregel om buiten de kwetsbare periode van de egel deze rooiwerkzaamheden uit te voeren, namelijk in de periode van 1 september tot 1 november. Het verwijderen van struiklaag en heestervakken dient dus uitsluitend in de periode 1 september – 1 november van elk jaar te worden uitgevoerd. Deze periode leggen we vast in onze voorschriften.

Compensatie verblijfplaatsen

Door de ontwikkelingen gaat 1.556 vierkante meter geschikt leefgebied voor de egel verloren. Het verloren groen bestaat uit 1.123 vierkante meter gazon en 433 vierkante meter struiklaag. Dit wordt bij de nieuwe inrichting van het plangebied gecompenseerd door 531 vierkante meter struiken en 1.151 vierkante meter graszode. Hiermee vormt het plangebied na inrichting weer geschikt leefgebied voor de egel (zie figuur 3).

Staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de egel is onbekend door gebrek aan landelijk representatieve monitoring. Op de Rode Lijst van de Nederlandse zoogdieren is de status 'onvoldoende gegevens'. Uit tellingen vanuit het Netwerk Ecologische Monitoring bleek dat de egelpopulatie over de periode 1994-2018 matig is afgenomen (Zoogdierenvereniging, 2022). Ook van de lokale staat van instandhouding van de egel zijn geen gegevens bekend. In de omgeving van het plangebied zijn recente waarnemingen van de soort schaars. Doordat de tellingen vanuit het Netwerk Ecologische Monitoring een dalende trend laten zien en de afgelopen jaren veel ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, wordt de lokale staat van instandhouding als ongunstig ingeschat.

Afbreuk aan de (lokale) staat van instandhouding van de egel door dit project is echter niet aan de orde. De ligusterhaag aan de achterzijde van de portiekflats op de grens met de particuliere tuinen blijft beschikbaar voor de egel. Tevens blijven heestervakken en struiken in de directe omgeving van het projectgebied, in de vorm van plantvakken in de openbare ruimte en struiken en hagen in nabij gelegen particuliere tuinen gehandhaafd. Deze kunnen de functie van de te verwijderen heestervakken tijdelijk overnemen. Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met kwetsbare periodes van de egel. En bij de nieuwe inrichting wordt weer voldoende nieuw leefgebied voor de egel gerealiseerd in de vorm van nieuw struiken en gazon van vergelijkbare omvang. Hiermee kunt de gunstige staat van instandhouding van de egel niet in het geding door dit project.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop en nieuwbouw van drie flats leiden tot het beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van beide soorten. Het rooien van in het plangebied aanwezige bomen, struiken en plantvakken leidt tot het opzettelijk beschadigen en vernielen van vaste voortplantings- en rustplaatsen van de egel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 lid 2 en 4 en artikel 3.10 lid 1b van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

Gewone en ruige dwergvleermuis

Het project is locatie specifiek. Het gaat om de sloop van de bestaande bebouwing. Een alternatieve locatie voor dit project is daarom niet van toepassing. Bij de start van het project is er een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Hierin was de keuze renovatie of nieuwbouw. Wanneer er echter wordt gekozen voor renovatie met hoge investeringskosten, worden de huidige knelpunten niet verholpen. De huidige knelpunten zijn:

- een te kleine woning met matige functionaliteit;
- de bovenwoning is niet geschikt voor alle doelgroepen;
- het aanbrengen van lift is niet haalbaar;
- het maximale haalbare energielabel is b.

Dit maakt dat er voor deze locatie is gekozen voor nieuwbouw.

Gelet op de functies van de vleermuizen, zal het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen in de minst kwetsbare periode van de ruige en gewone dwergvleermuis worden uitgevoerd. De tijdelijke voorzieningen m.b.t. de verblijfplaatsen voor fase 1 zijn tijdig geplaatst en is voldoende rekening gehouden met de gewenningsperiode van de gewone- en ruige dwergvleermuis. Het alternatief voor sloop zou renovatie kunnen zijn. Echter is het gezien de bouwstijl en de staat waar de woning zich in verkeerd niet toereikend. Ook zou dit voor beschermde soorten geen betere oplossing bieden, omdat zij in dit scenario eveneens de verblijfplaatsen worden beschadigd of vernietigd.

Egel

Een alternatieve locatie is niet aan de orde. De betreffende werkzaamheden zijn locatie gebonden en kunnen niet op een andere plek worden uitgevoerd. Ook een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de egel worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Ook is een alternatieve planning hier niet van toepassing, gezien de huidige planning reeds volledig is aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de egel. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige egel(s) geen voordelen.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De aanvraag voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is gedaan in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. De aanvraag voor de egel is gedaan in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde. Dit is als volgt in de aanvraag onderbouwd.

In de keukens van de woningen is asbest aanwezig, die tijdens de sloop moet dit worden verwijderd. De asbestinventarisatie is uitgevoerd op het moment dat deze bewoond is. Mogelijk bevindt er zich nog meer asbest in de woning²⁶. Aan de Drostestraat, tegenover de Erfgenamenstraat, is een bouwtechnische keuring uitgevoerd. Deze bebouwing kende hetzelfde bouwjaar en bouwstijl. Hierdoor is deze beoordeling vergelijkbaar met het projectgebied. Uit deze keuring²⁷ is gebleken dat de te amoveren bebouwing hier niet voldoet aan de huidige energierichtlijnen. Ze hebben een hoge energielabel van E, F of G. Met de nieuwbouw worden de woningen voorzien van een energielabel A+ + + +. Door de isolatie van de nieuwe woningen wordt er bijgedragen aan het Parijse klimaatakkoord van 2015. Daarnaast is er in 2004 een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de contactgeluidisolatie van de woningscheidende constructie in verticale richting erg varieert en hiermee onvoldoende is. Door de slechte staat van de woningen is er een risico op een sociale afglijding van de wijk. Verslechtering van de onderhoudsstaat van de woningen zal de veiligheid, gezondheid en woongenot van de bewoners gaan aantasten. Met het projectvoornemen zal de volksgezondheid, woongenot, veiligheid van de wijk, en het binnenklimaat sterk verbeteren. Daarnaast worden de woningen door de plaatsing van een lift geschikt voor alle leeftijden en inkomensklassen. Voor de egel geldt dat het hier om een ruimtelijk ontwikkeling van deze projectlocatie gaat. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving. Bij het rooien van bomen en struiken in het projectgebied dient in ieder geval voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Verstoring van broedende vogels is niet toegestaan.

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis en van de egel te vernielen of aan te tasten en om de gewone en ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is, waarbij minder negatieve effecten op deze beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²⁶ A.L. Asbestinventarisering Lieren. Februari 2017. Asbestinventarisatierapport conform SC 540 TYPE A - Woning Erfgenamenstraat 37 8271 TV IJSSELMUIDEN.

²⁷ FM advies, April 2010. Quicksan technische en woo technische beoordeling complex 22 – Drostentstraat 1 t/m 48 te IJsselmuiden.

²⁸ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 1 Mitigatie gewone en ruige dwergvleermuis

Tijdelijk vleermuiskasten

Bijlage 2: Tijdelijke compensatie

Tijdelijke zomer- en paarverblijfplaatsen

Externe vleermuizenkasten

Als tijdelijk alternatief voor de in totaal negen zomer/paarverblijfplaatsen zijn er in de omgeving van de huidige verblijfplaatsen, op woningen in de omgeving, met toestemming 18 tijdelijke vleermuizenkasten type VMT1a (Unitura) geplaatst. Omdat het gaat om paarverblijfplaatsen zijn de kasten verspreid opgehangen zodat er rekening wordt gehouden met territoria van de vleermuizen. Daarnaast hangen de kasten in verschillende windrichtingen en op minimaal drie meter hoogte. De kasten zijn buiten de in invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden, op aanwijzen van een inzake deskundige geplaatst.

Foto impressie VMT1a (Unitura, z.d.)

Figuur 9 en 10. Twee van de geplaatste tijdelijke compensatie op de woningen

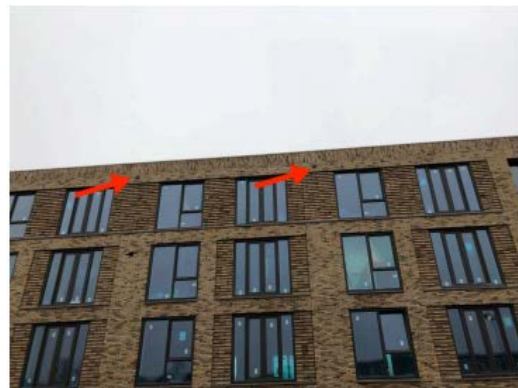
Permanente vleermuisvoorzieningen

Inbouw vleermuisenkasten

Ter compensatie zijn de 19 tijdelijke vleermuisenkasten aangevuld met 17 permanente vleermuisenkasten type VMPPM1e (Unitura). Deze zijn in januari 2023 gerealiseerd in de twee flatgebouwen aan de Drotestraat, dit is aan de overzijde van dit project.

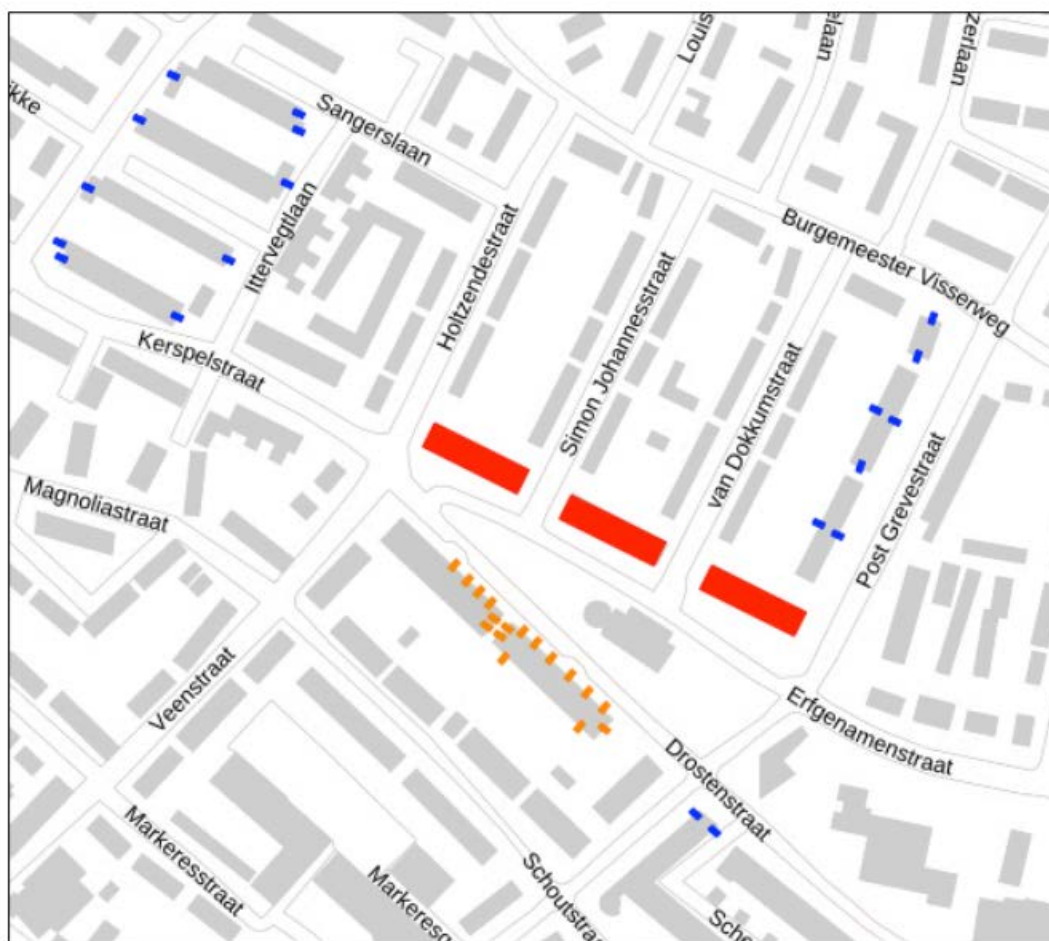

Foto impressie VMPPM1e (Unitura, z.d.)

Figuur 11 en 12. Twee van de geplaatste tijdelijke compensatie op de

Locaties tijdelijke vleermuiskasten en permanente voorzieningen

Figuur 13. Locatie plangebied (rood), locatie tijdelijke externe voorzieningen (blauw), locatie permanente interne voorzieningen (oranje)

Vleermuisschermen

Locatie Vleermuisschermen in plangebied (groene lijnen)

Voorbeeld vleermuisscherm

- Dit overzicht kunt u afdrukken of opslaan als pdf vanuit uw browser (CLTR + p).
- Heeft u ingelogd met DigiD of eHerkenning, dan kunt u deze aanvraag na enkele minuten terugvinden op uw persoonlijke pagina.

Behandeltermijn

Voor het afhandelen van een ontheffingsaanvraag soortenbescherming geldt een behandeltermijn van maximaal 13 weken met een eventuele verlenging van 7 weken. Er wordt direct een besluit genomen zonder tussenstap van een ontwerpbesluit.

Tegen de verleende ontheffing kunnen bezwaren worden ingediend, tijdens de inzagetermijn van 6 weken. Dat betekent dat een ontheffingsaanvraag pas na uiterlijk 26 weken als definitief (zonder bezwaar en beroep) kan worden beschouwd.

Na de beslissing op bezwaar, staat voor een bezwaarmaker nog de mogelijkheid van beroep bij de rechtbank en hoger beroep bij de Raad van State open.

De zaak is ingediend op 15-02-2023 09:08:02 met de volgende gegevens:

KEUZE

Ik vraag aan: namens een andere organisatie

Ik (als gemachtigde) ben een organisatie ☐

NAMENS ORGANISATIE

Naam organisatie Stichting Beter Wonen

<i>Straatnaam/Postbus</i>	Dorpsweg
---------------------------	----------

Huisnummer 2

Postcode 8271BM

Woonplaats IJsselmuiden

KvK-nummer 05024541

Voorletters

Tussenvoegsel

Achternaam XXXXXXXXXX

Telefoon [REDACTED]

E-mail [REDACTED]@bwij.nl

GEGEVENS ORGANISATIE

Naam organisatie Otte Groenadvies BV

<i>Straatnaam/Postbus</i>	Brilsweg
---------------------------	----------

Huisnummer 1

GEGEVENS ORGANISATIE	
Huisletter	a
Postcode	7441BV
Woonplaats	Nijverdal
KvK-nummer	77179021
Voorletters	█
Achternaam	██
Telefoon	██████
E-mail	██████ottegroenadvies.nl

LOCATIE	
Straatnaam	Erfgenamenstraat
Nummer	1
Postcode	8271TT
Woonplaats	IJsselmuiden
Beschrijving van de plaats	Het projectgebied betreft 3 flats. De flat lopen van nummer 1 tot 54.

ACTIVITEIT	
Geef een korte omschrijving van de activiteit.	Amovatie en nieuwbouw
Welke werkzaamheden gaat u uitvoeren?	Amovatie flatgebouwen, realisatie 59 appartementen verdeeld over drie flats
Wat is het doel van uw activiteit?	De woningen worden van het gas afgehaald en geïsoleerd waardoor er wordt bijgedragen aan de klimaatdoelen zoals het Parijse klimaatakkoord van 2015. Daarbij wordt het toegankelijk voor alle leeftijden door realisatie lift en de leefbaarheid van de wijk wordt verhoogd.
Geldigheidsduur ontheffing	:
Van:	01 november, 2023
t/m:	01 november, 2028
Om hoeveel beschermde soorten gaat het? (maximaal 10)	2

BESCHERMDE SOORT 1	
Soortnaam:	Gewone dwergvleermuis
Om welke verbodsartikel(en) gaat het?	Habitatrichtlijn: 3.5 lid 2 Verstoren, Habitatrichtlijn: 3.5 lid 4 Voorplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen of vernielen

GEGEVENS SOORT 1

<i>Welke maatregelen neemt u voor start initiatief?</i>	Vooraf zijn er 19 tijdelijke vleermuizenkasten in de omgeving ophangen die geschikt zijn voor deze soort. Daarnaast is er in het nieuwbouw project aan de Drostestraat (tegenover) 17 permanente voorzieningen gerealiseerd. In totaal zijn er 36 verblijfplaatsen gerealiseerd. Doordat er in 3 fases wordt gewerkt betekent dit overcompensatie. Zie pagina 15 van het activiteitenplan en Bijlage 2.
<i>Welke maatregelen neemt u tijdens uitvoering initiatief?</i>	Na verlening van de ontheffing wordt het gebouw ongeschikt gemaakt. Hierdoor valt er met zekerheid te zeggen dat er geen vleermuizen aanwezig zijn. Hiervoor is het niet nodig om tijdens de werkzaamheden maatregelen te treffen.
<i>Wat is de staat van instandhouding van de soort en waarom wordt die niet negatief beïnvloed door de genomen maatregelen?</i>	De gewone dwergvleermuis is een algemene soort die in het hele land voorkomen. Deze vleermuizen zijn op dit moment zeer algemeen en worden op dit moment niet bedreigd. Wanneer er landelijk voldoende mitigerende maatregelen worden getroffen is de instandhouding ook als gunstig beoordeeld.
<i>Op grond van welk belang wordt een ontheffing aangevraagd?</i>	:
<i>Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb)</i>	Volksgesondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang (van sociale of economische aard of voor het milieu belangrijke gunstige effecten)
<i>Welke alternatieven heeft u overwogen in tijd, plaats en werkwijze/inrichting en waarom is het voorgestelde plan volgens u de oplossing met de minst negatieve effecten op de beschermde soorten.</i>	Het project is locatie specifiek. Het gaat om amovatie van de bestaande bebouwing.

BESCHERMDE SOORT 2

<i>Soortnaam:</i>	Ruige dwergvleermuis
<i>Om welke verbodsartikel(en) gaat het?</i>	Habitatrichtlijn: 3.5 lid 2 Verstoren, Habitatrichtlijn: 3.5 lid 4 Voorplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen of vernielen

GEGEVENS SOORT 2

<i>Welke maatregelen neemt u voor start initiatief?</i>	Vooraf zijn er 19 tijdelijke vleermuizenkasten in de omgeving ophangen die geschikt zijn voor deze soort. Daarnaast is er in het nieuwbouw project aan de Drostestraat (tegenover) 17 permanente voorzieningen gerealiseerd. In totaal zijn er 36 verblijfplaatsen gerealiseerd. Doordat er in 3 fases wordt gewerkt betekent dit overcompensatie. Zie pagina 15 van het activiteitenplan en Bijlage 2.
<i>Welke maatregelen neemt u tijdens uitvoering initiatief?</i>	Na verlening van de ontheffing wordt het gebouw ongeschikt gemaakt. Hierdoor valt er met zekerheid te zeggen dat er geen vleermuizen aanwezig zijn. Hiervoor is het niet nodig om tijdens de werkzaamheden maatregelen te treffen.
<i>Wat is de staat van instandhouding van de soort en waarom wordt die niet negatief beïnvloed door de genomen maatregelen?</i>	De ruige dwergvleermuis is een algemene soort die in het hele land voorkomen. Deze vleermuizen zijn op dit moment zeer algemeen en worden op dit moment niet bedreigd. Wanneer er landelijk voldoende mitigerende maatregelen worden getroffen is de instandhouding ook als gunstig beoordeeld.

GEGEVENS SOORT 2

<i>Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb)</i>	Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang (van sociale of economische aard of voor het milieu belangrijke gunstige effecten)
<i>Welke alternatieven heeft u overwogen in tijd, plaats en werkwijze/inrichting en waarom is het voorgestelde plan volgens u de oplossing met de minst negatieve effecten op de beschermde soorten.</i>	Het project is locatie specifiek. Het gaat om amovatie van de bestaande bebouwing.

BIJLAGEN

<i>Een activiteitenplan volgens ons format:</i>	Ik stuur het mee
<i>Bijlage uploaden</i>	22.106_Activiteitenplan_Erfgenamenstraat_IJsselmuiden.pdf
<i>Een kaart van de locatie:</i>	Ik stuur het mee
<i>Bijlage uploaden</i>	Kaart 2.jpg
<i>Ecologische onderzoeksrapportage(s):</i>	Ik stuur het mee
<i>Bijlage uploaden</i>	2 - 21.92_ Naderonderzoek_ Erfgenamenstraat_IJsselmuiden.pdf

BIJLAGE MACHTIGING

<i>Ondertekende machtiging</i>	Ik stuur het mee
<i>Bijlage uploaden</i>	2022-11-08 machtiging Otte groenadvies.pdf

AANVULLENDE BIJLAGEN

<i>Wilt u nog een bijlage toevoegen?</i>	Ja
<i>Extra bijlage 1</i>	1 - 21.30_Quickscan.pdf
<i>Extra bijlage 2</i>	3 - 2022-10-3 haalbaarheidsonderzoek Erfgenamenstraat.pdf
<i>Extra bijlage 3</i>	4 - Asbestinventarisatie 2017-02-07 Erfgenamenstraat 37.pdf
<i>Extra bijlage 4</i>	5 - Bouwtechnische keuring 2985 rapport 20100415 def.pdf
<i>Extra bijlage 5</i>	6 - Akoestisch onderzoek 1828_001.pdf

VERKLARING

<i>Waarheidsverklaring</i>	Ik verklaar dat ik alle gegevens in het aanvraagformulier en de bijlagen naar waarheid heb ingevuld.
<i>Wijzigingen</i>	Ik zal wijzigingen die van belang zijn voor de beoordeling van de vergunningaanvraag zo snel mogelijk doorgeven, onder vermelding van het zaaknummer.
<i>Intrekken vergunning</i>	Ik weet dat de vergunning kan worden ingetrokken als ik de verplichtingen niet nakom of als de omstandigheden zo veranderen dat de vergunning niet verleend zou zijn.

VERKLARING	
Leges	Ik weet dat er kosten in rekening worden gebracht voor deze aanvraag.
ONDERZOEKGEGEVENS	
Gaat u akkoord met het delen van uw onderzoekgegevens?	ja
ONDERTEKENING	
Naam ondertekenaar	
Plaats	Nijverdal
Datum	15-02-2023 09:07:27
BIJLAGEN	
22.106_Activiteitenplan_Erfgenamenstraat_IJsselmuiden.pdf	22.106_Activiteitenplan_Erfgenamenstraat_IJsselmuiden.pdf
Kaart 2.jpg	Kaart 2
2 - 21.92_ Naderonderzoek_Erfgenamenstraat_IJsselmuiden.pdf	2 - 21.92_ Naderonderzoek_Erfgenamenstraat_IJsselmuiden
2022-11-08 machtiging Otte groenadvies.pdf	2022-11-08 machtiging Otte groenadvies
1 - 21.30_Quickscan.pdf	1 - 21.30_Quickscan
3 - 2022-10-3 haalbaarheidsonderzoek Erfgenamenstraat.pdf	3 - 2022-10-3 haalbaarheidsonderzoek Erfgenamenstraat
4 - Asbestinventarisatie 2017-02-07 Erfgenamenstraat 37.pdf	4 - Asbestinventarisatie 2017-02-07 Erfgenamenstraat 37
5 - Bouwtechnische keuring 2985 rapport 20100415 def.pdf	5 - Bouwtechnische keuring 2985 rapport 20100415 def.pdf
6 - Akoestisch onderzoek 1828_001.pdf	6 - Akoestisch onderzoek 1828_001

Activiteitenplan gewone dwergvleermuis

Plangebied: Erfgenamenstraat te IJsselmuiden

Nijverdal, 15 februari 2023

Projectnummer 22.106

Colofon

Plangebied: Erfgenamenstraat te IJsselmuiden
Kenmerk: 22.106
Auteur: [REDACTED]
Collegiale toets: [REDACTED] Propedeuse Hoger Beroepsonderwijs
Bos en Natuurbeheer
Datum: 15 februari 2023
Status: Definitief

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Otte Groenadvies
Brilsweg 1a
7441 BV Nijverdal
06 51 17 79 46
info@ottegroenadvies.nl
www.ottegroenadvies.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4	5. Maatregelen	15
1.1. Aanleiding	4	5.1 Tijdelijke- en permanente verblijfplaatsen.....	15
1.2. Doel.....	4	5.1.1 Zomer- en paarverblijfplaatsen	15
1.3. Onderbouwing.....	4	Tijdelijke verblijfplaatsen.....	15
2. Beschrijving plangebied en activiteiten	6	Permanente verblijfplaatsen.....	15
2.1 Huidige situatie	6	5.2. Aangepaste werkwijze.....	16
2.2. Geplande werkzaamheden.....	7	5.2.1. Algemeen	16
2.2.1. Omschrijving geplande werkzaamheden.....	7	5.2.2. Ter afronding van de werkzaamheden	16
2.2.2. Werkplanning en realisatieperiode.....	7	6. Bovenwettelijke maatregelen	18
2.2.3. Nieuwe situatie en (ontwerp)tekening.....	7	7. Bibliografie.....	19
3. Resultaten nader onderzoek beschermde soorten	8	Bijlage 1: Nieuwe situatie	20
3.1 Werkwijze.....	8	Bijlage 2: Tijdelijke compensatie.....	21
3.1.1 Onderzoeksmomenten.....	8		21
3.1.2. Onderzoeksmaterialen	9	Bijlage 3: Permanente paar-zomer en paarverblijfplaatsen	24
3.2. Volledigheid onderzoek.....	9	Bijlage 4. Exclusion flaps	25
3.2.1. Algemeen.....	9		
3.2.2. Waarneembaarheid vleermuizen.....	9		
3.3. Resultaten nader onderzoek.....	10		
3.3.1. Waargenomen soorten	10		
3.3.2. Waargenomen verblijfplaatsen.....	10		
3.4. Gunstige staat van instandhouding.....	11		
4. Overtreding verbodsbepalingen & wettelijk belang	13		
4.1 Gewone- ruige dwergvleermuis.....	13		
4.2 Wettelijke belang Habitatrichtlijn	13		
4.2.1. Alternatievenafweging	13		
4.2.2. Belangen.....	14		

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat met de geplande amovatie werkzaamheden op drie portiekflats staande aan de Erfgenamenstraat 1-18, 19-36 en 37-54 te IJsselmuiden geen negatieve effecten optreden op beschermde soorten flora en fauna.

Bij het genoemde vleermuisonderzoek zijn meerdere verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). In het plangebied aangetroffen, nl;

- Twee zomer/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;
- Een zomerverblijfplaats van ruige dwergvleermuis*;
- Zeven paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis;

** Een verblijfplaats van gewone en ruige dwergvleermuis kent een dubbel gebruik nl. zomer- en paarverblijfplaats.*

Deze diersoort en functie zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. In het kader van de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming) en het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming moeten bij de geplande ingreep voor de gewone dwergvleermuis mitigerende maatregelen worden getroffen. Dat zijn maatregelen die erop gericht zijn negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te verzachten.

1.2. Doel

De voorliggende rapportage beschrijft de handelingen die moeten worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te verzachten. Het rapport beantwoordt de volgende vragen:

- In welke periode dient de ingreep te worden uitgevoerd om negatieve effecten op gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen?
- Welke aanpassingen in de werkwijze tijdens de ingreep kunnen negatieve effecten op gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen?
- Welke voorwaarden moeten aan de ingreep gesteld worden om de functionaliteit van het leefgebied voor gewone dwergvleermuis te behouden?

Een ontheffing verkrijgt men alleen indien aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt:

- Geen andere bevredigende oplossing;
- Sprake van een in de wet genoemd belang;
- Geen verslechtering/ afbreuk aan de staat van instandhouding van soort.

1.3. Onderbouwing

Voorliggend activiteitenplan dient ter onderbouwing van de ontheffingsaanvraag. Details met betrekking tot het uitgevoerde natuuronderzoek staan vermeld in de documenten:

- 1) Quickscan flora en fauna Erfgenamenstraat te IJsselmuiden, Nr. 21.30 - Otte Groenadvies BV, d.d. 12 maart 2021 (Otte Groenadvies BV, 2021);
- 2) Nader onderzoeken vleermuizen Erfgenamenstraat te IJsselmuiden, Nr. 21.92, Otte groenadvies BV, d.d. 4 oktober 2021 (Otte Groenadvies BV, 2021);
- 3) Haalbaarheidsonderzoek sloop/nieuwbouw Erfgenamenstraat IJsselmuiden, Stichting Beter Wonen, d.d. Oktober 2022 (Stichting Beter Wonen, 2022);

- 4) Asbestinventarisatierapport, 1701102, AL advies Asbestinventarisering Lieren, d.d. 30 januari 2017 (A.L. Asbestinventarisering Lieren, 2017);
- 5) Quicksan Technische en woontechnische beoordeling, Nr. 10/2985/201, d.d. 15 april 2010 (FM Advies, 2010);
- 6) Akoestisch onderzoek woningen Erfgenamenstraat complex 22, Rapport 2004.0622-1 (Cauberg-Huygen Raadgevende Ingenieurs bv, 2004).

2. Beschrijving plangebied en activiteiten

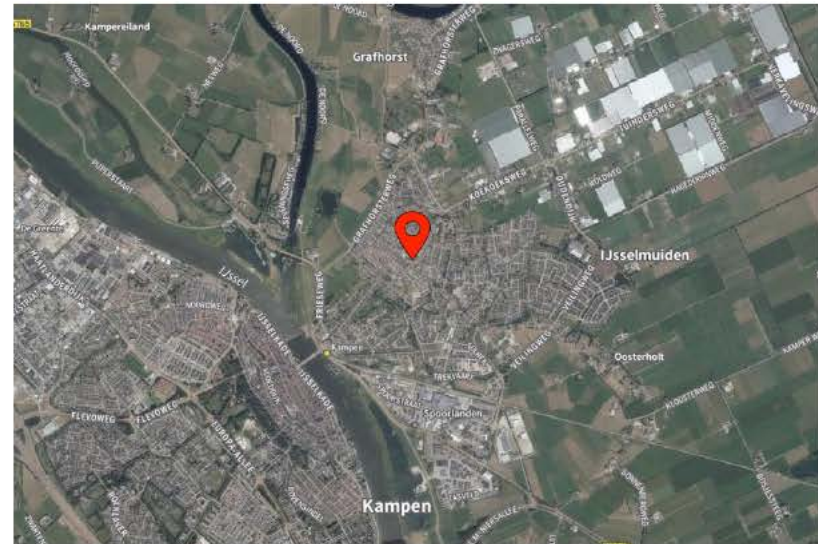
2.1 Huidige situatie

De planlocatie ligt in de bebouwde kom van IJsselmuiden in de gemeente Kampen. Zoals de naam al aangeeft ligt IJsselmuiden aan de monding van de IJssel. IJsselmuiden is een oud dorp uit de middeleeuwen, het is ontstaan uit verschillende hooggelegen kernen (Stadsarchief Kampen, 2014).

Het onderzoeksgebied betreft drie portiekflats. Het volledige onderzoeksgebied is verhard met diverse stoeptegels en klinkers. Aan de voorzijde (Erfgenamenstraat) van de bebouwing zijn nabij de entrees plantvakken aanwezig. Aan de achterzijde ligt gazon met borders en verspreid staande bomen. Het laatstgenoemde aanwezige groen valt buiten de onderzoekslocatie en behoort tot de openbare ruimte.

Kenmerken projectlocatie

- De bebouwing bestaat uit een spouwmuur waarvan de spouwmuuropeningen zich aan de zijkant bevinden;
- Langs de afwerking van de balkons en raamkozijnen zijn diverse geschikte naden en kieren aanwezig;
- De dakbedekking bestaat uit dakleer en kent een strakke afwerking.

Figuur 1 & 2. Locatie plangebied (rood) (Pdok, z.d.)

2.2. Geplande werkzaamheden

2.2.1. Omschrijving geplande werkzaamheden

Met de voorgenomen ontwikkelingen worden de drie bestaande portiekflats geamoveerd waarna nieuwbouw plaats gaat vinden. Ten behoeve van de reconstructie verdwijnt plaatselijk begroeiing, maar dit blijft beperkt de kruid- en struiklaag die rondom de planlocatie aanwezig is. Ingrenen die daartoe in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

Werkzaamheden */ **
Amovatie bebouwing in drie fases
Realisatie 59 appartementen in drie fases
Herinrichting perceel

Tabel 1. Voorgenomen werkzaamheden

**In afwachting van het verloop van de vergunningverleningen procedures, planning wordt globaal weergegeven onder 2.2.2. Werkzaamheden worden gestart na vergunningverlening.*

***De werkzaamheden zorgen voor een permanente duurzame verandering.*

2.2.2. Werkplanning en realisatieperiode

Planning van het werk is als volgt:

Periode	Aard van het werk
Februari 2023	Werkvoorbereiding fase 1
December 2023	Sloop fase 1 (gebouw oost)
Maart 2024	Nieuwbouw fase 1 (gebouw oost)
November 2024	Sloop fase 2 (gebouw west)
Februari 2025	Nieuwbouw fase 2 (gebouw west)
Oktober 2025	Sloop fase 3 (gebouw midden)
Januari 2026	Nieuwbouw fase 3 (gebouw midden)

Tabel 2. Planning van de werkzaamheden

- De start van de werkzaamheden (sloop) vinden plaats in het 4^e kwartaal, medio 2023. Op basis van de uitgevoerde onderzoeken en het ontoegankelijk maken van vleermuizen mag worden aangenomen dat er geen vleermuizen in het pand aanwezig zijn en het pand geen functie vervult voor vleermuizen. Mits de onder Hoofdstuk 5 vermelde maatregelen worden toegepast mag worden aangenomen dat de vleermuizen geen directe nadelen van de ingreep ondervinden en dat de ingreep in een gunstige tijd van het jaar wordt uitgevoerd;
- Naast de aanwezigheid van vleermuizen dient bij de werkzaamheden van de bebouwing ook rekening gehouden te worden met broedende vogels (die mogelijk in de directe omgeving van het gebouw aanwezig zijn);
- Vogels; Indien maatregelen voorafgaande aan het broedseizoen zijn getroffen waarmee zo goed mogelijk te voorkomen is dat broedende vogels aanwezig zijn (zoals het verwijderen van bomen en struiken) kan volstaan worden met een check op aanwezigheid van broedende vogels voorafgaande aan de sloop. Het treffen van werende maatregelen voor gewone dwergvleermuis;
- De ontheffing wordt aangevraagd voor vijf jaar, vanaf 1 november 2023 tot en met 1 november 2028. Hierna is de permanente compensatie gerealiseerd en het project afgerond. Met de aanvraag van vijf jaar wordt er rekening gehouden met de drie fases waarin gewerkt wordt en de mogelijke vertraging die dit met zich mee kan brengen.

2.2.3. Nieuwe situatie en (ontwerp)tekening

Met de amovatie van de bebouwing en het herinrichten van het terrein verdwijnt het uiterlijke karakter van voor de ingreep. Voor de nieuwe inrichting wordt een ontwerpkaart gemaakt, zie Bijlage 1.

3. Resultaten nader onderzoek beschermde soorten

3.1 Werkwijze

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient aangetoond te worden dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de voorgenomen amovatie van de bestaande bebouwing (Otte Groenadvies BV, 2021).

Uit de quickscan is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk fungeert als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. Indien dat het geval is, heeft de ruimtelijke ingreep mogelijk consequenties voor deze soorten en worden mogelijk verbodsbepalingen uit de Wnb overtreden. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied.

3.1.1 Onderzoeksmomenten

In onderstaande tabellen wordt een overzicht weergegeven van de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken deskundigen tijdens de uitgevoerde veldbezoeken. Alle betrokkenen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van het uitvoeren van vleermuizenonderzoeken. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden en conform het Vleermuisprotocol 2020 (Netwerk Groene Bureaus, 2020).

Voorjaar 2021			
Datum	1 juni 2021 (3 personen)	28 juni 2021 (3 personen)	30 juni 2021 (3 personen)
Onderzoekers	Ing. [REDACTED] [REDACTED] BMA. [REDACTED]	Ing. [REDACTED] [REDACTED] BMA. [REDACTED]	Ing. [REDACTED] [REDACTED] BMA. [REDACTED]
Tijdstip onderzoeken	21.40 uur 00.50 uur	03.15 uur 05.20 uur	21.50 uur 00.00 uur
Zonsopkomst/ Zonsondergang	05.20 uur 21.48 uur	05.17 uur 22.01 uur	05.19 uur 22.00 uur
Eerste/ Laatste Waarneming	Eerste: 22.34 Gewone dwergvleermuis	Laatste: 04.36 Ruige dwergvleermuis	Eerste: 22.40 Gewone dwergvleermuis
Temperatuur	23°C	18°C	13°C
Windkracht	3 Bf	2 Bf	3 Bf
Weertype	Helder	Bewolkt	Bewolkt

Tabel 3. Schematische overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

Najaar 2021		
Datum	24 augustus 2021 (2 personen)	13 september 2021 (2 personen)
Onderzoekers	Ing. [REDACTED] [REDACTED]	Ing. [REDACTED] [REDACTED]
Tijdstip onderzoeken	23.00 uur 01.00 uur	19.20 uur- 22.25 uur
Zonsopkomst/ Zonsondergang	06.38 uur 20.44 uur	07.12 uur 19.55 uur
Eerste/ Laatste Waarneming	n.v.t.	n.v.t.
Temperatuur	15°C	15°C
Windkracht	3 Bf	3 Bf
Weertype	Helder	Bewolkt

Tabel 4. Schematische overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

<i>Winter 2021</i>		
<i>Datum</i>	14 augustus 2021 (1 persoon)	25 augustus 2021 (1 persoon)
<i>Onderzoekers</i>	Ing. [REDACTED]	Ing. [REDACTED]
<i>Tijdstip onderzoeken</i>	00.00 uur	00.00 uur
	02.00 uur	02.00 uur
<i>Zonsopkomst/</i>	06.22 uur	06.40 uur
<i>Zonsondergang</i>	21.05 uur	20.42 uur
<i>Eerste/ Laatste</i>	n.v.t.	n.v.t.
<i>Waarneming</i>		
<i>Temperatuur</i>	13°C	15°C
<i>Windkracht</i>	1 Bf	3 Bf
<i>Weertype</i>	Helder	Helder

Tabel 5. Schematische overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

3.1.2. Onderzoeksmaterialen

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector, de Elekon Batlogger M of de Annabat Walkabout. Er worden volcontinue hoogwaardige digitale geluidopnamen gemaakt, die alle waarnemingen van vleermuizen, onderzoeksdatum's, gps-coördinaten en weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek registreert.

3.2. Volledigheid onderzoek

3.2.1. Algemeen

De nader onderzoeken worden uitgevoerd volgens richtlijnen en protocollen geldende standaarden. Voor vleermuizen wordt het kennisdocument en het vleermuizenprotocol toegepast. Veldinventarisaties worden zorgvuldig uitgevoerd, het blijft echter een moment opname. Het is mogelijk dat soorten en bijbehorende functies niet worden waargenomen, dit wordt geaccepteerd. De

Wet natuurbescherming vraagt de onderzoeker om alles te doen wat van hem verwacht kan worden, met de bovengenoemde documenten kan hier voldoende aan voldaan worden.

3.2.2. Waarneembaarheid vleermuizen

Het is aannemelijk dat te allen tijde 75% van het plangebied goed te overzien was. De bebouwing is beperkt van omvang, waardoor deze in zeer korte tijd was rond te lopen. Op onderstaande afbeelding worden de waarnemers weergegeven.

Figuur 3. Waarnemers tijdens vleermuizenonderzoek

3.3. Resultaten nader onderzoek

3.3.1. Waargenomen soorten

Tijdens de onderzoeksmomenten zijn er drie soorten vleermuizen waargenomen, namelijk:

Soort	Bijzonderheden: verblijfplaatsen, vliegroutes, ect.
Gewone dwergvleermuis	Foeragerend/ verblijfplaatsen
Laatvlieger	Foeragerend
Ruige dwergvleermuis	Foeragerend/verblijfplaatsen

3.3.2. Waargenomen verblijfplaatsen

Vleermuizen

Tijdens het nader onderzoek zijn aangetroffen:

- Er zijn met grote regelmaat sociale roepen en balts van zowel ruige- als gewone dwergvleermuis waargenomen;
- Er zijn drie zomerverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig, twee verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en een verblijfplaats van ruige dwergvleermuis;
- Er zijn zeven paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen, de in het voorjaar aangetroffen zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt eveneens als paarverblijfplaats gebruikt.

Figuur 4. Waargenomen verblijfplaatsen in plangebied

3.4. Gunstige staat van instandhouding

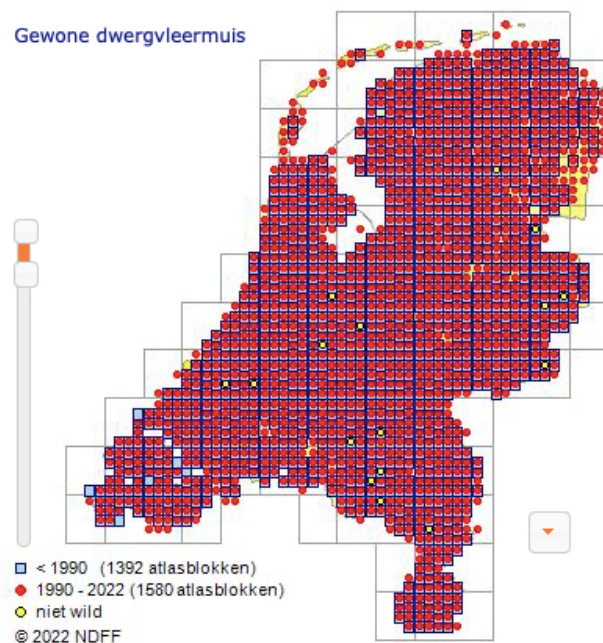
Gewone- en ruige dwergvleermuis

Populatietrend

De gewone- en ruige dwergvleermuis zijn algemene vleermuissoorten die in het hele land voorkomen, vooral in stedelijke gebieden. De landelijke populatie wordt geschat tussen op 300.000 tot 600.000 individuen. Deze vleermuizen zijn zeer algemeen en worden op dit moment niet bedreigd. Het aanbod van geschikt verblijfplaatsen nemen af vanwege de toenemende na-isolatie maatregelen van gebouwen. Wanneer er landelijk voldoende mitigerende maatregelen worden genomen is de instandhouding ook als gunstig beoordeeld.

Pipistrellus pipistrellus (Schreber, 1774)

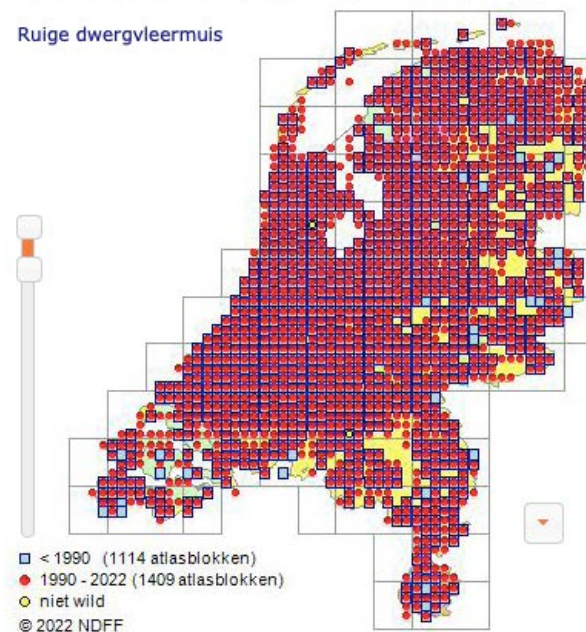
Gewone dwergvleermuis

Figuur 5. Populatietrend gewone dwergvleermuis (NDFF, 2022)

Pipistrellus nathusii (Keyserling & Blasius, 1839)

Ruige dwergvleermuis

Figuur 6. Populatietrend ruige dwergvleermuis (NDFF, 2022)

Leefgebied

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is een sociale vleermuis en een echte cultuurvolger en daarom ook veel in de bebouwde omgeving te vinden. De verblijfplaatsen bevinden zich in of om gebouwen. In de levenscyclus van deze soort kennen zich meerdere periodes, zoals de winterslaap, paar- en balts periode en de kraamtijd. Voor elke periode worden verschillende eisen aan een verblijfplaats gesteld. In de verschillende periodes en in de loop van de seizoenen gebruiken ze een netwerk aan verschillende verblijfplaatsen, vliegroutes en jachtgebieden (BIJ12, 2017).

Ruige dwergvleermuis

Ruige dwergvleermuizen jagen in vooral halfopen bosrijk landschap. Vaak jagen ruige dwergvleermuizen langs bosranden, door lanen, boven open plekken in bos en langs houtwallen. Waterpartijen en beschutte oevers in voedselrijke gebieden vormen een belangrijk aspect van de biotoop. Verblijfplaatsen bevinden zich zowel in bomen als gebouwen (Zoogdierenvereniging, z.d.).

De planlocatie bevindt zich in een bebouwde omgeving waar de gewone- en ruige dwergvleermuis meerdere periodes in kan verblijven. Daarbij zijn er verblijfplaatsen en foerageergebieden aanwezig.

Relevante ontwikkeling in de direct omgeving/Cumulatieve effecten

In de directe omgeving (500 meter) zijn geen projecten bekend die te maken hebben met vleermuizen. Binnen de straal van 500 meter wordt een dakkapel geplaatst, winkel gebouwd en bomen gekapt (Overheid, z.d.). Doordat er geen grote veranderingen in de buurt plaatsvinden zal te allen tijde voldoende alternatief habitat (verblijfplaatsen en functioneel habitat) aanwezig blijven. Cumulatieve effecten zijn op dit moment uitgesloten.

4. Overtreding verbodsbepalingen & wettelijk belang

4.1 Gewone- ruige dwergvleermuis

Aanwezig in het plangebied

- Twee zomer/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;
- Een zomerverblijf plaats van ruige dwergvleermuis*;
- Zeven paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis;

* Een verblijfplaats van gewone en ruige dwergvleermuis kent een dubbel gebruik nl. zomer- en paarverblijfplaats.

Met de ruimtelijke ontwikkeling, de amovatie van de bestaande bebouwing en realisatie van nieuwe woningen is er sprake van overtreding van de volgende verbodsbepaling, namelijk:

- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing op de Wet natuurbescherming is nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

4.2 Wettelijke belang Habitatrichtlijn

Conform artikel 3.8 lid 5 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing alleen worden verstrekt wanneer er is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- De ingreep valt onder een in de wet genoemd belang;

- De ingreep leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

4.2.1. Alternatievenafweging

Alternatieve werkwijze

Het project is locatie specifiek. Het gaat om amovatie van de bestaande bebouwing. Een alternatieve locatie voor dit project is daarom niet van toepassing.

Bij de start van het project is er een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, hierin was de keuze renovatie of nieuwbouw. Wanneer er wordt gekozen voor renovatie met hoge investeringskosten worden de knelpunten niet verholpen. De knelpunten zijn een te kleine woning met matige functionaliteit, de bovenwoning is niet geschikt voor alle doelgroepen, het aanbrengen van lift is niet haalbaar en het maximale haalbare energielabel is b. Dit maakt dat er gekozen is voor nieuwbouw. Zie begeleidend document nummer 3.

Alternatieve periode

Tijdelijke compensatie

Gelet op de functies van de vleermuizen, zullen de werkzaamheden in een gunstige tijd van het jaar plaats vinden, de tijdelijke voorzieningen m.b.t. de verblijfplaatsen voor fase 1 zijn op 8 februari 2022 negen kasten en voor fase 2 op 25 januari 2023 tien kasten geplaatst. Door de kasten op te hangen voor 15 februari is er rekening gehouden met de gewenningsperiode van de paarverblijfplaatsen van de gewone- en ruige dwergvleermuis. In de nieuwbouw aan de Drostestraat zijn voor dit project in januari 2023 zeventien permanente verblijfplaatsen gerealiseerd. Dit maakt dat er in totaal 36 verblijfplaatsen zijn gerealiseerd, wat duidt op overcompensatie. In fase drie kan er gebruik gemaakt worden van de compensatie van fase 1. Dit omdat de permanente compensatie van fase 1 dan is gerealiseerd en aan de gewenningsperiode is voldaan. In Bijlage 2 worden de locaties weergegeven.

Permanente compensatie

Plaatsing van locatie permanente verblijfplaatsen voor de vleermuizen worden weergegeven in Bijlage 3, deze worden geplaatst tijdens het aanbrengen van de buitengevelisolatie.

Werkwijze

Het alternatief voor amovatie zou renovatie kunnen zijn. Echter is het gezien de bouwstijl en de staat waar de woning zich in verkeerd niet toereikend. Ook zou dit voor beschermde soorten geen betere oplossing bieden omdat zij in dit scenario eveneens de verblijfplaatsen verliezen.

4.2.2. Belangen

De Wet natuurbescherming noemt een aantal belangen waar een ingreep onder kan vallen. De gewone dwergvleermuis valt onder de Habitatrichtlijn. In de Habitatrichtlijn worden de volgende belangen genoemd:

1. In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van

bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

De hiervoor beschreven ingreep valt onder belang 3. De onderbouwing hiervoor is als volgt:

In de keukens van de woningen is er asbest aanwezig, tijdens de sloop moet dit worden verwijderd. De asbestinventarisatie is uitgevoerd op het moment dat deze bewoond is, mogelijk bevindt er zich nog meer asbest in de woning. Zie begeleidend document nummer 4.

Aan de Drostestraat, tegenover de erfgenamenstraat, is een bouwtechnische keuring uitgevoerd. Deze bebouwing kennen hetzelfde bouwjaar en bouwstijl. Hierdoor is deze beoordeling vergelijkbaar met het projectgebied, zie begeleidend document nummer 5. Uit dit document is gebleken dat de te amoveren bebouwing niet voldoet aan de huidige energierichtlijnen en hebben een hoge energielabel van E, F of G, daarbij is de uitstoot aan co2 hoog. Met de nieuwbouw worden de woningen voorzien van een energielabel A++++. Door de isolatie van de nieuwe woningen wordt er bijgedragen aan het Parijse klimaatakkoord van 2015.

Daarnaast is er in 2004 een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de contactgeluidisolatie van de woning scheidende constructie in verticale richting erg varieert en onvoldoende is te noemen. Zie begeleidend document 6.

Door de slechte staat van de woningen is er een risico op een sociale afglijding van de wijk. Verslechtering van de onderhoudsstaat van de woningen zal de veiligheid, gezondheid en woongenot van de bewoners gaan aantasten. Met het projectvoornemen zal de volksgezondheid, woongenot, veiligheid van de wijk, en het binnenklimaat sterk verbeteren. Daarnaast worden de woningen door de plaatsing van een lift geschikt voor alle leeftijden en inkomensklassen.

5. Maatregelen

5.1 Tijdelijke- en permanente verblijfplaatsen

Negatieve effecten op gewone dwergvleermuis kunnen ontstaan doordat bij de ingreep dieren worden verwond en/of gedood en vaste rust- en verblijfplaatsen verloren gaat. Deze effecten vormen een overtreding van de Wet natuurbescherming.

In dit hoofdstuk staat aangegeven welke maatregelen genomen dienen te worden om schade aan gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te beperken. Hierbij wordt het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017), gevolgd. Werken conform de eisen uit dit document geeft een grote mate van zekerheid dat de mitigerende maatregelen van voldoende kwaliteit zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming zoveel mogelijk te voorkomen.

5.1.1 Zomer- en paarverblijfplaatsen

Tijdelijke verblijfplaatsen

- Om de periode ten tijde van de werkzaamheden te overbruggen zijn in de directe omgeving van het plangebied in totaal 36 vleermuiskasten opgehangen die aantoonbaar geschikt zijn als zomer- en paarverblijfplaats voor gewone en ruige dwergvleermuizen (Bijlage 2);
- De kasten zijn op een afstand van maximaal 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden aangebracht. De kasten zijn zo opgehangen dat deze verschillende microklimaten aanbieden doordat ze verschillende expositie hebben ten opzichte van de zon.
- De kasten hebben een locatie die vergelijkbaar is met de oorspronkelijke situatie wat betreft vrije aanvliegroute en duisternis. Ook zijn de kasten vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren;

- De 19 tijdelijke kasten zijn opgehangen op 8 februari 2022 (fase 1) en 25 januari 2023 (fase 2) zodat de vleermuizen voldoende tijd hebben om de nieuw aangeboden vleermuiskasten te ontdekken voorafgaande aan het seizoen. De 17 permanente voorzieningen zijn in januari 2023 gerealiseerd. Dit maakt dat er in totaal 36 verblijfplaatsen zijn gerealiseerd, wat duidt op overcompensatie. Bij de amovatie van fase 3 kunnen de kasten van fase 1 worden gebruikt, deze permanente voorzieningen van fase 1 zijn dan gerealiseerd. Deze kasten hangen aan de bebouwing in de directe omgeving. De vleermuiskasten hangen allen onder diverse omstandigheden, waardoor bij allen een ander microklimaat ontstaat (Bijlage 2);
- Daarnaast kan de bebouwing in de omliggende wijk dienen als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen. De bouwstijl van de jaren '70 en tijd van bouwen maakt het dat deze vorm van woningen en appartementen in potentie geschikt zijn;
- Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen is niet noodzakelijk. De kasten vormen geen belemmering en komen de vleermuizen ten goede als deze blijven hangen, naargelang de kasten functioneel zijn.

Permanente verblijfplaatsen

Permanente verblijfplaatsen worden in de muren van de nieuwe bebouwing nabij de huidige verblijfplaats gerealiseerd. In totaal worden er 36 kasten geplaatst, in elk gebouw twaalf. Deze worden op minimaal drie meter hoogte en in verschillende windrichtingen geplaatst, zie Bijlage 3.

Door bovenstaande maatregelen te treffen ontstaan er voor de vleermuizen mogelijkheden om de zomer- en paarverblijfplaatsen in gebruik te nemen die duurzaam kunnen voortbestaan.

5.2. Aangepaste werkwijze

De amovatie werkzaamheden staan gepland na vergunningverlening. Om uit te sluiten dat bij de werkzaamheden dieren worden gedood dienen eventueel aanwezige vleermuizen worden buiten gesloten.

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de openingen in de muren afgedicht. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt er vooraf een controle uitgevoerd om eventueel invliegende individuen waar te nemen. Bij geen waarnemingen vinden bovenstaande maatregelen plaats. Bij het eventueel invliegen van vleermuizen, blijft tijdens de bovenstaande afdichtingswerkzaamheden deze opening onbewerkt. Op die locatie worden dan exclusionsflaps geplaatst.

Exclusionflaps zijn stukken stevig plasticfolie die aan bovenzijde tegen de muur worden bevestigd zodat deze openingen zoals stootvoegen, naden en kieren afdekken. Aan de onderzijde hangen deze flappen los. Dit biedt vleermuizen wel de mogelijkheid weg te komen maar verhindert terugkeer. Het plaatsen van de flappen wordt onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen worden uitgevoerd. In Bijlage 4 worden de exclusion flaps weergegeven.

- Nadat het gebouw ongeschikt gemaakt is voor vleermuizen dient het gebouw minimaal drie dagen met avondtemperaturen van meer dan 10 °C ongemoeid te worden gelaten. Vervolgens dient door een vleermuisdeskundige onderzocht te worden via een avondbezoek of er zich nog vleermuizen in het gebouw bevinden. Als dit het geval is dienen nadere werende maatregelen getroffen te worden.
- Als is vastgesteld dat zich geen vleermuizen meer in het gebouw bevinden kunnen de boeiplates worden verwijderd en de exclusionflaps worden verwijderd.

5.2.1. Algemeen

Om verstoring te voorkomen worden onderstaande maatregelen nageleefd. Op deze manier blijft de omgeving en dus het leefgebied tijdens de werkzaamheden functioneel en is er geen sprake van een aantasting van het leefgebied.

- Verlichting in en rondom de bebouwing wordt nagenoeg niet gewijzigd ten opzichte van de huidige verlichting, alleen de exacte locatie zal veranderen. Lichtkleur, lichtopbrengst en lichtsterkte blijven gelijk;
- Tijdens de werkzaamheden wordt geen gebruik gemaakt van bouwverlichting. Enkel wanneer dit noodzakelijk is dient er gebruik gemaakt te worden met vleermuisvriendelijke verlichting, denk hierbij aan amberkleurige lampen met de straalrichting naar beneden. Zo wordt erge hinder voorkomen.

5.2.2. Ter afronding van de werkzaamheden

- Bij verdere (toekomstige) werkzaamheden binnen het plangebied is het van belang dat het plangebied en de directe omgeving niet méér of op andere locaties verlicht worden dan in de huidige situatie het geval is. Door verlichting kan verstoring van vleermuizen optreden, waardoor vleermuizen het gebied gaan mijden. Omdat de omgeving van het plangebied vermoedelijk essentieel foerageergebied vormt voor vleermuizen en hier vermoedelijk verblijfplaatsen van lichtgevoelige vleermuissoorten aanwezig zijn kan de Wet natuurbescherming alsnog overtreden worden.
- Indien gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is dient deze zoveel mogelijk beperkt te worden en gericht te worden op die plaatsen waar verlichting nodig is. Uitstraling van verlichting naar boven, naar water en naar de omgeving toe moet zoveel mogelijk voorkomen worden door gebruik te maken van armaturen die licht bundelen.

- Alle werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op vleermuizen moeten aantoonbaar worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.

6. Bovenwettelijke maatregelen

In voorgaande hoofdstukken is beschreven op welke manier overtreding van de Wet natuurbescherming zo goed mogelijk te voorkomen is. Daarnaast kunnen bij uitvoering van de werkzaamheden bovenwettelijke maatregelen uitgevoerd worden die gunstig zijn voor kwetsbare soorten zoals gierzwaluw en huismus, tevens wordt er rekening gehouden met de egel dat deze na de nieuwe inrichting zich kan vestigen op de planlocatie. Dit kan bijdragen aan de staat van instandhouding en biodiversiteit van deze soorten waardoor de kans afneemt dat bij ingrepen elders deze in het geding komt.

Voor de beplanting kunnen inheemse soorten als zomereik, meidoorn en sleedoorn worden gebruikt. Deze soorten trekken veel verschillende insecten aan die op hun beurt veel vogels en vleermuizen aantrekken. Beplanting kan het beste in aaneengesloten singels worden aangeplant omdat daarmee routes ontstaan voor soorten als egel, eekhoorn en vleermuizen. Een afwisseling van open en dichte beplantingsstructuren biedt kansen voor onder andere broedvogels als de heggenmus.

7. Bibliografie

- BIJ12. (2017, Juli). *Kennisdocument gewone dwergvleermuis*. Opgeroepen op 15 oktober 2021, van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017, Juli). *Kennisdocument gewone dwergvleermuis*. Opgeroepen op 9 maart 9, 2022, van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>
- KNMI. (z.d.). *Koninklijk Nederlands Metreologisch Instituut*. Opgeroepen op Juli-september 2021, van <https://www.knmi.nl/nederland-nu/weer/verwachtingen>
- NDFF. (2022). *Gewone dwergvleermuis - Pipistrellus pipistrellus*. Opgeroepen op 9 maart 2022, van <https://www.verspreidingsatlas.nl/8496199>
- NDFF. (2022). *Ruige dwergvleermuis*. Opgeroepen op 15 maart 2022, van <https://www.verspreidingsatlas.nl/8496198>
- Netwerk Groene Bureaus. (2020, Oktober 28). *Vleermuizenprotocol 2021*. Opgeroepen op Juli-september 19, 2021, van <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Otte Groenadvies BV. (2021). *20.153 Quickscan flora- fauna Erfgenemenstraat te IJsselmuiden*. Nijverdal.
- Otte Groenadvies BV. (2021). *21.30 Quickscan flora en fauna Erfgenemenstraat te IJsselmuiden*. Nijverdal.
- Otte Groenadvies BV. (2021). *21.96 Nader onderzoek Vleermuizen Erfgenemenstraat te IJsselmuiden*. Nijverdal.
- Overheid. (z.d.). *Berichten over uw buurt*. Opgeroepen op 12 januari 2022, van <https://www.overheid.nl/berichten-over-uw-buurt>
- Pdok. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op 18 oktober 1, 2021, van <https://www.pdok.nl/viewer/>
- Stadsarchief Kampen. (2014, december 11). Opgeroepen op April 19, 2021, van <https://www.stadsarchiefkampen.nl/meer-weten-over/vip-verleden-in-pixels/item/dorpskern-ijsselmuiden>
- Unitura. (z.d.). *Exclusion flap EF1*. Opgeroepen op 25 januari 2022, van <https://unitura.nl/product/ef1-exclusion-flap/>
- Unitura. (z.d.). *Vleermuizenkast VMT1a*. Opgeroepen op december 2022, van <https://unitura.nl/product/vmt1a-tijdelijke-vleermuiskast/>
- Zonsopgang. (z.d.). *Zonsopgang/Zonsondergang*. Opgeroepen op Juli-september 2021, van <https://www.zonsopgangzonsondergang.nl/hoe-laet-donker/>
- Zoogdierenvereniging. (z.d.). *Ruige dwergvleermuis*. Opgeroepen op 14 maart 9, 2022, van <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/ruige-dwergvleermuis>

Bijlage 1: Nieuwe situatie

Figuur 7 en 8. Nieuwe situatie

Bijlage 2: Tijdelijke compensatie

Tijdelijke zomer- en paarverblijfplaatsen

Externe vleermuizenkasten

Als tijdelijk alternatief voor de in totaal negen zomer/paarverblijfplaatsen zijn er in de omgeving van de huidige verblijfplaatsen, op woningen in de omgeving, met toestemming 18 tijdelijke vleermuizenkasten type VMT1a (Unitura) geplaatst. Omdat het gaat om paarverblijfplaatsen zijn de kasten verspreid opgehangen zodat er rekening wordt gehouden met territoria van de vleermuizen. Daarnaast hangen de kasten in verschillende windrichtingen en op minimaal drie meter hoogte. De kasten zijn buiten de in invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden, op aanwijzen van een inzake deskundige geplaatst.

Foto impressie VMT1a (Unitura, z.d.)

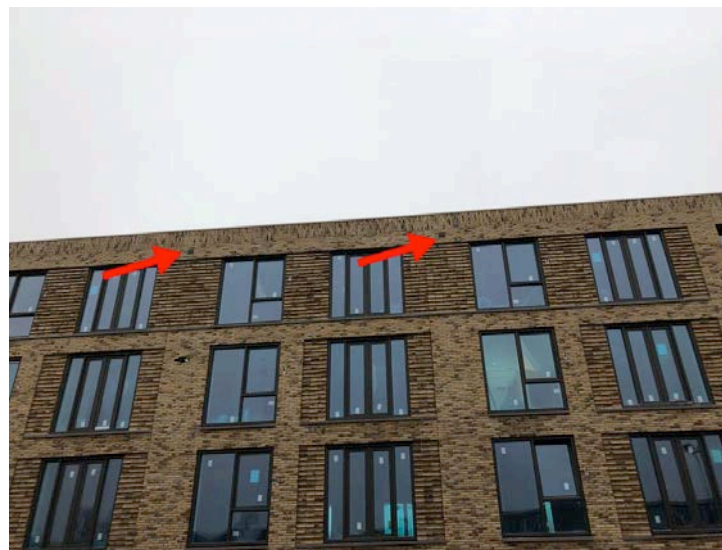
Figuur 9 en 10. Twee van de geplaatste tijdelijke compensatie op de woningen

Inbouw vleermuizenkasten

Ter compensatie zijn de 19 tijdelijke vleermuizenkasten aangevuld met 17 permanente vleermuizenkasten type VMPM1e (Unitura). Deze zijn in januari 2023 gerealiseerd in de twee flatgebouwen aan de Drotestraat, dit is aan de overzijde van dit project.

Foto impressie VMPM1e (Unitura, z.d.)

Figuur 11 en 12. Twee van de geplaatste tijdelijke compensatie op de woningen

Figuur 13. Locatie plangebied (rood), locatie tijdelijke externe voorzieningen (blauw), locatie permanente interne voorzieningen (oranje)

Bijlage 3: Permanente paar-zomer en paarverblijfplaatsen

De permanente voorzieningen worden in de nieuwe bebouwing teruggeplaatst. Voor vervanging van de verblijfplaatsen wordt de inbouwkast type VMP1e gebruikt, in totaal worden er 36 kasten verdeeld over drie flatgebouwen geplaatst.

De kasten worden geplaatst in verschillende windrichtingen. In onderstaand worden voorbeelden van de locaties ingetekend. De daadwerkelijke locatie worden nader bepaald.

VMP1e- 1-laagse inbouwleermuiskast (Unitura, z.d.)

Figuur 14. Voorbeeld locaties permanente verblijfplaatsen

Bijlage 4. Exclusion flaps

Figuur 15. Ontmoediging vleermuisverblijfplaatsen (Unitura, z.d.)

Nader onderzoek vleermuizen
Erfgenenstraat te IJsselmuiden

Nijverdal, 23 november 2022
Projectnummer 21.92

Colofon

Door	Otte Groenadvies BV Brilsweg 1a 7441 BV Nijverdal
Telefoonnummer:	06 18 95 19 55
E-mail:	██████ottegroenadvies.nl
Internet	www.ottegroenadvies.nl
Project	21.92
Auteur:	██████ – Propedeuse Hoger Beroepsonderwijs en Natuurbeheer
Gecontroleerd:	Ing. ██████
Datum	23 november 2022
Status:	Eindrapportage Versie 2

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Inhoud

1. INLEIDING.....	4
1.1. AANLEIDING.....	4
1.2. DOEL.....	4
1.3. HUIDIGE SITUATIE.....	4
2. WETGEVING	5
3. METHODIEK.....	6
WERKWIJZE VLEERMUIZENONDERZOEK.....	6
4. RESULTATEN.....	7
4.1. RESULTAAT VLEERMUIZEN	7
4.1.2. <i>Laatvlieger</i>	8
5. CONCLUSIE	14
5.1 OVERZICHT BESCHERMDE SOORTEN	14
5.2 ADVIES EN AANBEVELINGEN.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
6. GELDIGHEID.....	15
7. BIBLIOGRAFIE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
BIJLAGE	17
BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING	17

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten Wet natuurbescherming (hierna Wnb). Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient aangetoond te worden dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de voorgenomen amovatie van de bestaande bebouwing (Otte Groenadvies BV, 2021)

Uit de quickscan is naar voren gekomen dat het plangebied mogelijk fungeert als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. Indien dat het geval is, heeft de ruimtelijke ingreep mogelijk consequenties voor deze soorten en worden mogelijk verbodsbepalingen uit de Wnb overtreden. Om deze reden is geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de functionaliteit van het plangebied.

1.2. Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen

Vleermuizen:

- Welke soorten vleermuizen komen momenteel voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb?

1.3. Huidige situatie

De planlocatie ligt in de bebouwde kom van IJsselmuiden in de gemeente Kampen. Zoals de naam al aangeeft ligt IJsselmuiden aan de monding van de IJssel. IJsselmuiden is een oud dorp uit de middeleeuwen, in die tijd lag het dorp aan de monding van de IJssel. Het is ontstaan uit verschillende hooggelegen kernen (Stadsarchief Kampen, 2014).

Het onderzoeksgebied betreft drie portiekflats. Het volledige onderzoeksgebied is verhard met diverse stoeptegels en klinkers. Aan de voorzijde (Erfgenamenstraat) van de bebouwing zijn nabij de entrees plantvakken aanwezig. Aan de achterzijde ligt gazon met borders en verspreid staande bomen. Het laatst genoemde aanwezige groen valt buiten de onderzoekslocatie en behoort tot de openbare ruimte.

Afbeelding 1 & 2. Locatie plangebied (rood) (Pdok, z.d.)

2. Wetgeving

De Wnb regelt de bescherming van het in het wild voorkomende planten en dieren en de bescherming van gebieden. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel in de Wnb. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten, zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wnb kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten;
- Habitatrichtlijnsoorten;
- Andere soorten.

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing. Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een

vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Deze ontheffing wordt slechts verleend indien:

- Er geen bevredigend alternatief is;
- Er is geen sprake is van een wettelijk belang;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstig staat van instandhouding van de soort.

Zie bijlage 1 voor het wettelijk kader van de soortenbescherming in de Wnb.

De Wnb beschermt ook een aantal planten en vissen die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren. Hiermee is rekening gehouden in onderliggende natuurtoets, zie verder in paragraaf 4.1 aanwezigheid beschermde soorten (Overheid, 2020).

3. Methodiek

In hoofdstuk 3 zal de werkwijze voor het vleermuizen onderzoek besproken worden. In hoofdstuk 4 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde veldonderzoeken en de bijbehorende resultaten.

3.1 Werkwijze vleermuizenonderzoek

Tijdens het onderzoek is gewerkt volgens de richtlijnen voor het inventariseren van vleermuizen, die zijn opgesteld door het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus, het vleermuizenprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2020).

De vleermuisdecector is bij het vleermuizenonderzoek een onmisbaar apparaat. Met dit apparaat worden de ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar gemaakt. Door verschillen in klank, ritme en andere kenmerken is het mogelijk de verschillende soorten te onderscheiden en de aard van het gedrag te bepalen.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector (Pettersson D 240x, Echo Meter Touch), of de Elekon Batlogger M. Er worden volcontinue hoogwaardige digitale geluidopnamen gemaakt, die alle waarnemingen van vleermuizen, onderzoeksdatum's, gps-coördinaten en weersomstandigheden ten tijde van het onderzoek registreert.

Gedurende de veldbezoeken is bij daglicht op de locatie gezocht naar sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen zoals vleermuiskeutels, afgebeten insectenvleugels en vetsporen.

Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, langdurige regenval, dichte mist en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Tijdens dergelijk weersomstandigheden wordt niet gewerkt.

Gedurende de veldbezoeken is het onderzoeksgebied en directe omgeving geïnventariseerd om een goed beeld te krijgen van het gedrag en mogelijke verblijfplaatsen.

4. Resultaten

De veldbezoeken zijn uitgevoerd door Ing. [REDACTED] directeur/eigenaar Otte Groenadvies, [REDACTED] Propedeuse Hoger Beroepsonderwijs Bos en Natuurbeheer en [REDACTED] ecoloog.

4.1. Resultaat vleermuizen

Soort	Bijzonderheden: verblijfplaatsen, vliegroutes, ect.
Gewone dwergvleermuis	Foeragerend/ verblijfpaats
Laatvlieger	Foeragerend
Ruige dwergvleermuis	Foeragerend/verblijfplaats

Tabel 1. Waarnemingen soort en gebruik

Voorjaaronderzoeken vleermuizen

Datum	1 juni 2021 (3 personen)	28 juni 2021 (3 personen)	30 juni 2021 (3 personen)
Tijdstip onderzoeken	21.40 uur 00.50 uur	03.15 uur 05.20 uur	21.50 uur 00.00 uur
Zonsopkomst/ Zonsondergang	05.20 uur 21.48 uur	05.17 uur 22.01 uur	05.19 uur 22.00 uur
Eerste/ Laatste Waarneming	Eerste: 22.34 Gewone dwergvleermuis	Laatste: 04.36 Ruige dwergvleermuis	Eerste: 22.40 Gewone dwergvleermuis
Temperatuur	23°C	18°C	13°C
Windkracht	3 Bf	2 Bf	3 Bf
Weertype	Helder	Bewolkt	Bewolkt

Tabel 2. Schematische overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

Najaaronderzoeken vleermuizen

Datum	24 augustus 2021 (2 personen)	13 september 2021 (2 personen)
Tijdstip onderzoeken	23.00 uur 01.00 uur	19.20 uur- 22.25 uur
Zonsopkomst/ Zonsondergang	06.38 uur 20.44 uur	07.12 uur 19.55 uur
Eerste/ Laatste Waarneming	n.v.t.	n.v.t.
Temperatuur	15°C	15°C
Windkracht	3 Bf	3 Bf
Weertype	Helder	Bewolkt

Tabel 3. Schematische overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

Nacht onderzoek, massa winterverblijfplaatsen vleermuizen

Datum	14 augustus 2021 (1 persoon)	25 augustus 2021 (1 persoon)
Tijdstip onderzoeken	00.00 uur 02.00 uur	00.00 uur 02.00 uur
Zonsopkomst/ Zonsondergang	06.22 uur 21.05 uur	06.40 uur 20.42 uur
Eerste/ Laatste Waarneming	n.v.t.	n.v.t.
Temperatuur	13°C	15°C
Windkracht	1 Bf	3 Bf
Weertype	Helder	Helder

Tabel 4. Schematische overzicht onderzoeksmomenten (Zonsopgang, z.d.) (KNMI, z.d.)

4.1.1. Gewone dwergvleermuis

Habitat gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is een sociale vleermuis en een echte cultuurvolger en daarom ook veel in de bebouwde omgeving te vinden. De verblijfplaatsen bevinden zich in of om gebouwen. In de levenscyclus van deze soort kennen zich meerdere periodes, zoals de winterslaap, paar- en balts periode en de kraamtijd. Voor elke periode worden verschillende eisen aan een verblijfplaats gesteld. In de verschillende perioden en in de loop van de seizoenen gebruiken ze een netwerk aan verschillende verblijfplaatsen, vliegroutes en jachtgebieden (BIJ12, 2017).

Verblijfplaatsen/zwermgedrag

Tijdens het avondonderzoek op 30 juni 2021 zijn twee uitvliegende individuen uit een zomerverblijfplaats aangetroffen. In het najaar is er tussen portiekflat (20-33) en (34- 54) en boven de erfgenamenstraat een baltsende gewone dwergvleermuis aanwezig. Zeer waarschijnlijk worden de zomerverblijfplaatsen eveneens als paarverblijfplaats gebruikt. Boven de particuliere tuinen en de woningen staande achter portiekflat (1-19) is eveneens een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Omdat deze activiteiten zicht grotendeels boven de achterliggende bebouwing plaatsvonden wordt verwacht dat in een van woningen zich een paarverblijfplaats bevindt.

Een (kraam)kolonie is ten tijde van de veldonderzoeken niet waargenomen. Tijdens het najaar onderzoek zwermen op massawinterverblijfplaatsen zijn geen zwermactiviteiten aangetroffen, wel zijn er baltsende gewone dwergvleermuizen gehoord.

Foerageergebied

Tijdens de onderzoeksmomenten zijn enkele individuen van gewone dwergvleermuis meerdere malen foeragerend waargenomen, voornamelijk langs de achterzijde van de bebouwing tussen en nabij de boomkronen.

Vlieg- en migratieroutes

Het vliegpatroon van de gewone dwergvleermuis was enigszins diffuus. Echte overduidelijke vliegroutes waarbij met een zekere regelmaat vleermuizen passeren zijn niet aangetroffen.

Zwemlocatie massa winterverblijfplaats

In het najaar zijn twee onderzoek momenten uitgevoerd op winterverblijfplaatsen en zwermlocaties. Het eerste onderzoeksmoment heeft plaatsgevonden op 14 augustus 2021, het tweede moment heeft plaatsgevonden op 25 augustus 2021, tijdens beide onderzoeksmomenten zijn geen winterverblijfplaats-zwermplaatsen aangetroffen.

4.1.2. Laatvlieger

Habitat laatvlieger

De laatvlieger is een vrij grote vleermuis met een verscheidenheid aan habitats. Favoriete foerageergebieden zijn graslanden, parken, open bosranden, tuinen en beboste gebieden. De laatvlieger is gebouwbewonend en maakt gebruik van open voegen tussen bakstenen tot een spouwmuur en dakpannen. De gebouwen die hiervoor worden gekozen staan vaak aan de rand van de bebouwde kom of in het buitengebied. Ook heeft de laatvlieger voorkeur voor oudere gebouwen (Vleermuizenwerkgroep, z.d.).

Verblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken in het voor- en najaar zijn geen waarnemingen gedaan waaruit de aanwezigheid van verblijfplaatsen blijkt. Zowel in het plangebied als de direct omgeving hiervan zijn geen kraam- en zomerverblijfplaatsen vastgesteld.

Foerageergebied

Tijdens de onderzoeksmomenten zijn laatvliegers foeragerend waargenomen, de waarnemingen bevonden zich voornamelijk aan de achterzijde en tussen de portiekflats ten noordwesten van de planlocatie.

Vlieg- en migratieroutes

Het vliegpatroon van laatvlieger was enigszins diffuus. Echte overduidelijke vliegroutes waarbij met een zekere regelmaat vleermuizen passeren zijn niet aangetroffen.

4.1.3. Ruige dwergvleermuis

Habitat

Ruige dwergvleermuizen jagen in vooral halfopen bosrijk landschap. Vaak jagen ruige dwergvleermuizen langs bosranden, door lanen, boven open plekken in bos en langs houtwallen. Waterpartijen en beschutte oevers in voedselrijke gebieden vormen een belangrijk aspect van het biotoop. Verblijfplaatsen bevinden zich zowel in bomen als gebouwen (Zoogdierenvereniging, z.d.).

Verblijfplaatsen

Tijdens de ochtend bezoeken in het voorjaar (28-6), werd er op vijf plaatsen van de bebouwing veel interesse getoond. Meerdere mannetjes waren actief aan het zwermen. Daarnaast werden er met grote regelmaat sociale roepen waargenomen, op een plek werd vanaf een vaste plaats gebaltst. Zeer waarschijnlijk is hier sprake van een paarverblijfplaats. Tijdens het avondonderzoek op 30 juni 2021 is een uitvliegende individu uit een zomerverblijfplaats aangetroffen. Een (kraam)kolonie is ten tijde van de veldonderzoeken niet waargenomen. Tijdens het najaar onderzoek en het zwermen op massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn op zes plekken vanaf een vaste plek baltende ruige dwergvleermuizen gehoord. Tijdens het onderzoeksmoment op 24 augustus zijn zeven paarverblijfplaatsen aangetroffen, Het laatste onderzoek op de 13 september was het aanzienlijk rustiger, er werd nog op vier plekken gebaltst.

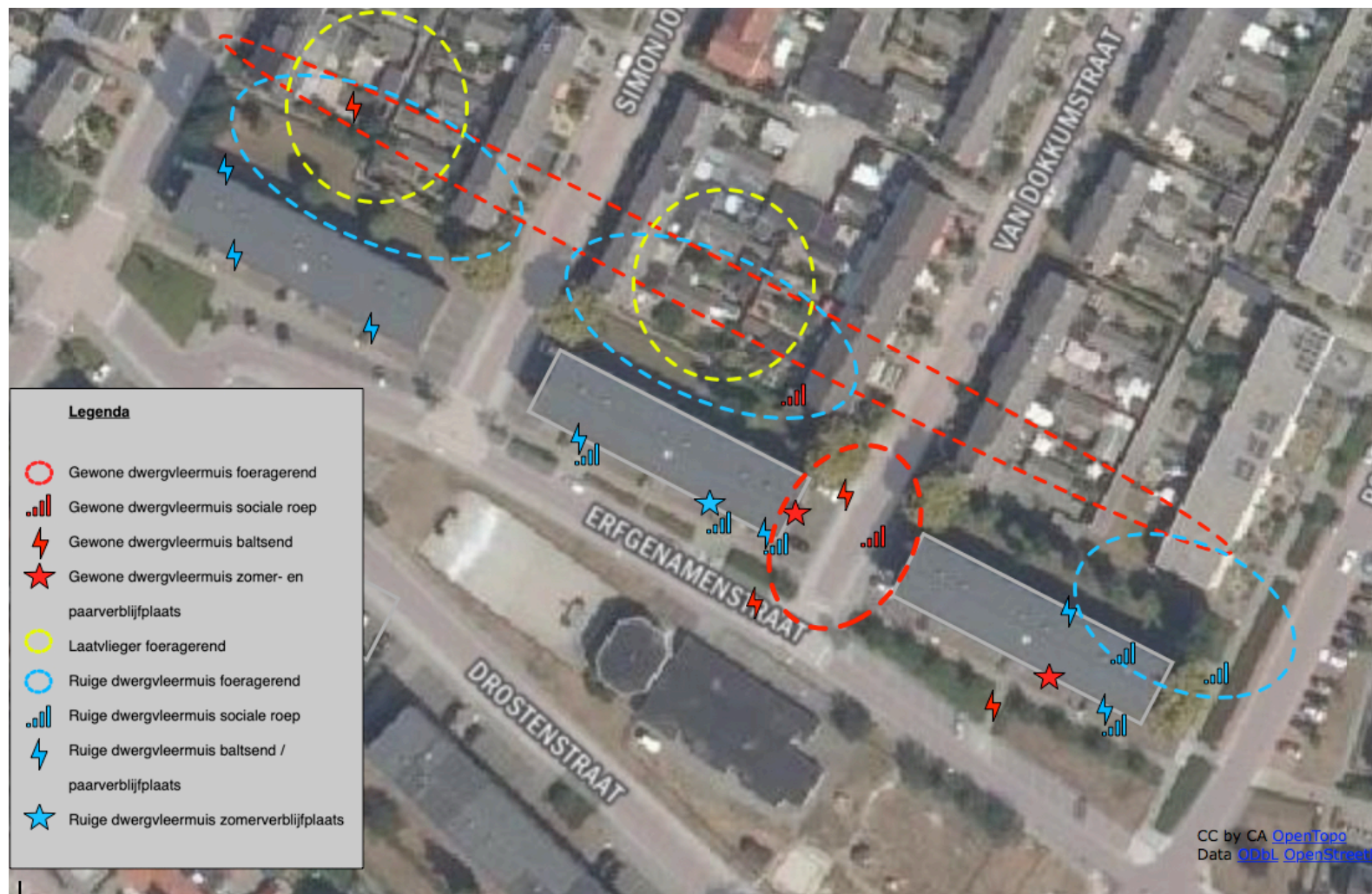
Foerageergebied

De ruige dwergvleermuis was langdurig foeragerend aan de achterzijde en rondom de portiekflats aanwezig en zijn vele sociale roepen waargenomen. Er zijn twee zomerverblijfplaatsen aangetroffen waarvan uit tijdens het laatste bezoek in het voorjaar (locatie flat 1-19) luidruchtig werd gebaltst.

Vlieg- en migratieroutes

Het vliegpatroon van ruige dwergvleermuis was enigszins diffuus. Echte overduidelijke vliegroutes waarbij met een zekere regelmaat vleermuizen passeren zijn niet aangetroffen.

4.1.4. Bevindingen

Afbeelding 3. Locatie plangebied (grijs) (Pdok, z.d.)

Portiekflat gezien vanaf de Erfgenamenstraat (34 t/m 54) (Google, z.d.) Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis (rood,) zomer- en paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis (blauw)

Portiekflat gezien achterzijde Erfgenamenstraat (34 t/m 54), paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis (blauw)

Portiekflat gezien vanaf de Erfgenamenstraat (20 t/m 33) (Google, z.d.), zomer- en paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis (rood,) zomer- en paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis (blauw)

Portiekflat gezien vanaf de Erfgenamenstraat (1 t/m 19) (Google, z.d.), zomer- en paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis (blauw)

Portiekflat gezien achterzijde Erfgenamenstraat (1 t/m 19), paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis (blauw)

5. Conclusie

5.1 overzicht beschermde soorten

Soortengroepen	Aanwezigheid	Effecten	Aanbevelingen
Vleermuizen- verblijfplaatsen	aanwezig	ja	aanvragen ontheffing
Vleermuizen – vliegroute	niet	geen	geen
Vleermuizen – foerageergebied	niet	geen	geen

Tabel 3. Weergave aangetroffen bijzonderheden

5.2 Resultaten

Verblijfplaatsen:

- Er zijn met grote regelmaat sociale roepen en balts van zowel ruige- als gewone dwergvleermuis waargenomen;
- Er zijn drie zomerverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig, twee verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en een verblijfplaats van ruige dwergvleermuis;
- Er zijn zeven paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aangetroffen, de in het voorjaar aangetroffen zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt eveneens als paarverblijfplaats gebruikt;
- Vlieg- en migratieroute: Gezien de aantallen en frequentie waarop de vleermuizen gebruik maken van het plangebied als zijnde vliegroute, valt het gebruik van een essentiële vliegroute op basis van het huidige onderzoek uit te sluiten;
- Foerageergebied: boven- en nabij de planlocatie zijn foeragerende vleermuizen waargenomen. In de omgeving zijn vergelijkbare locaties aanwezig. De planlocatie is niet van essentieel belang voor deze soort.

5.2 Advies en aanbevelingen

- Stel een activiteitenplan op voor het te niet doen van:
 - Twee zomer/paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis;
 - Een zomerverblijf plaats van ruige dwergvleermuis*;
 - Zeven paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis;** Een verblijfplaats van de ruige dwergvleermuis kent een dubbel gebruik nl. zomer- en paarverblijfplaats.*
- Plaats de daaruit vloeiende compensatiemaatregelen;
- Vraag een ontheffing bij de Provincie Overijssel aan.

6. Geldigheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijke geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk een. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

7. Bibliografie

- BIJ12. (2017, Juli). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis*. Opgeroepen op Juli 1, 2021, van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>
- Google. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op 1 Juli 2021, van <https://www.google.nl/maps>
- KNMI. (z.d.). *Koninklijk Nederlands Metreologisch Instituut*. Opgeroepen op 1 Juli 2021, van <https://www.knmi.nl/nederland-nu/weer/verwachtingen>
- Netwerk Groene Bureaus. (2020, Oktober 28). *Vleermuizenprotocol 2021*. Opgeroepen op Juli 1, 2021, van <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Otte Groenadvies BV. (2021). *21.30 Quickscan flora en fauna Erfgenamenstraat te IJsselmuiden*. Nijverdal.
- Overheid. (2020, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op Juli 1, 2021, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>
- Pdok. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op Juli 1, 2021, van <https://www.pdok.nl/viewer/>
- Stadsarchief Kampen. (2014, december 11). Opgeroepen op April 19, 2021, van <https://www.stadsarchiefkampen.nl/meer-weten-over/vip-verleden-in-pixels/item/dorpskern-ijsselmuiden>
- Vleermuizenwerkgroep. (z.d.). *Laatvlieger*. Opgeroepen op Juli 1, 2021, van <https://www.vleermuizeninbrabant.nl/vleermuizen/laatvlieger-2>
- Zonsopgang. (z.d.). *Zonsopgang/Zonsondergang*. Opgeroepen op 1 Juli 2021, van <https://www.zonsopgangzonsondergang.nl/hoe-laet-donker/>
- Zoogdierenvereniging. (z.d.). *Ruige dwergvleermuis*. Opgeroepen op 15 Mei 1, 2021, van <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/ruige-dwergvleermuis>

Bijlage

BIJLAGE 1: Wettelijk kader Wet natuurbescherming - Soortbescherming

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van het onderdeel soortbescherming gegeven, wat relevant is voor onderliggende toetsing.

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- Bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- Bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- Bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1) en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:
- Bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- Bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten in genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als er geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen: Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen

of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod op het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod op het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2- 4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend op de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan

bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hieronder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af van of men kan voldoen aan de voorwaarden. Deze voorwaarden verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent - ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht - wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor Vogelrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;

2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en/of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor Habitatrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitat;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de andere soorten gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten, aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

6. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
7. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
8. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
9. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
10. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
11. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
12. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
13. in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek bijgevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvgb) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvgb wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning.

Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd (Overheid, 2020).

Quicksan flora en fauna
Erfgenamenstraat te IJsselmuiden

Nijverdal, 12 maart 2021
Projectnummer 21.30

COLOFON

Door: Otte Groenadvies BV
Brilsweg 1a
7441 BV Nijverdal

Telefoonnummer: 06-51177946

E-mail: info@ottegroenadvies.nl

Internet: www.ottegroenadvies.nl

Project: 21.30

Auteur/ Ing. [REDACTED]

veldinventarisatie:

Gecontroleerd door: [REDACTED] – Propedeuse Hoger Beroepsonderwijs Bos en Natuurbeheer

Datum: 13 maart 2021

Status: Definitief

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUD

1. INLEIDING	4
1.1. AANLEIDING EN DOELSTELLING	4
1.2. METHODIEK	4
1.2.1. <i>Wat is een quickscan</i>	4
1.2.2. <i>Uitvoer onderzoek</i>	5
2. WETGEVING	6
3. GEBIEDSOMSCHRIJVING	7
3.1. HUIDIG GEBRUIK PLANLOCATIE EN OMGEVING	7
3.2. PROJECTVOORNEMEN	8
3.3. FOTO IMPRESSIE PLANLOCATIE	9
4. GEBIEDSBESCHERMING	10
4.1. NATURA 2000	10
4.2. NATUUR NETWERK NEDERLAND (NNN) & ZONE ONDERNEMEN MET NATUUR EN WATER (ZONE ONW)	11
4.3. WEIDEVOGEL- EN KORHOENGEBIED	11
5. BESCHERMDE FLORA EN FAUNA	12
5.1. FLORA	12
5.2. ZOOGDIEREN	13
5.3. VLEERMUIZEN	13
5.4. VOGELS	14

5.5. OVERIGE SOORTEN	16
6. CONCLUSIES	17
6.1. OVERZICHT BESCHERMDE GEBIEDEN	17
6.1. OVERZICHT BESCHERMDE SOORTEN	17
6.2. ADVIES EN AANBEVELINGEN	18
7. KWALITEITSBORGING- EN GELDIGHEID	19
8. BIBLIOGRAFIE	20
BIJLAGE	21
BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING - SOORTBESCHERMING	21

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doelstelling

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan, amovatie van het bestaande gebouw, uitvoerbaar is. In dit kader dient een quickscan flora en fauna uitgevoerd te worden op de locatie Erfgenamenstraat 1-18, 19-36 en 37-54 te IJsselmuiden.

1.2. Methodiek

Om optimaal om te gaan met het zorgvuldigheidsprincipe uit de Wet natuurbescherming (Wnb) heeft de opdrachtgever besloten om een onderzoek te laten doen, alvorens de werkzaamheden uit te voeren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wnb.

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkelingen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingswijzigingen en ontheffings- of vergunningsaanvragen in het kader van de Wnb.

In dit rapport worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd en getoetst aan de natuurwetgeving en -beleid.

1.2.1. Wat is een quickscan

De quickscan flora en fauna is een oriënterend onderzoek. Hierin wordt de geplande ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving. Door middel van een veld- en bureau onderzoek wordt beoordeeld welke natuurwaarden verwacht worden in het plangebied en wordt gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook wordt er gekeken of de plannen mogelijk een negatief effect hebben op de Natura 2000 gebieden en provinciaal beschermde Natuurmonumenten. Indien beschermde soorten voorkomen, kan een vervolgonderzoek noodzakelijk zijn. Eveneens dient te worden onderzocht of er gebruik kan worden gemaakt van gedragscodes en worden mogelijkheden tot ontheffing verkent.

Een quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een moment opname betreft, kan geen rekening gehouden worden met de dynamische aspecten van natuur, zoals mitigatie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en beheer na afloop van het onderzoek.

1.2.2. Uitvoer onderzoek

Op 26 februari 2021 is een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en de directe aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken e.d.). Er is gebruik gemaakt van een verrekijker en fotocamera. De weersomstandigheden waren helder, droog, 3°C (KNMI, z.d.).

Tijdens het onderzoek waaruit dit rapport is voortgekomen is niet alleen gelet op flora en fauna binnen de contouren van het plangebied, maar ook op de beschermde flora en fauna in de nabije omgeving. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten ervoor kunnen komen in het plangebied.

2. Wetgeving

De Wnb regelt de bescherming van het in het wild voorkomende planten en dieren en de bescherming van gebieden. In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel in de Wnb. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten, zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wnb kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten;
- Habitatrichtlijnsoorten;
- Andere soorten.

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing. Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een

vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Deze ontheffing wordt slechts verleend indien:

- Er geen bevredigend alternatief is;
- Er is geen sprake is van een wettelijk belang;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstig staat van instandhouding van de soort.

Zie bijlage 1 voor het wettelijk kader van de soortenbescherming in de Wnb.

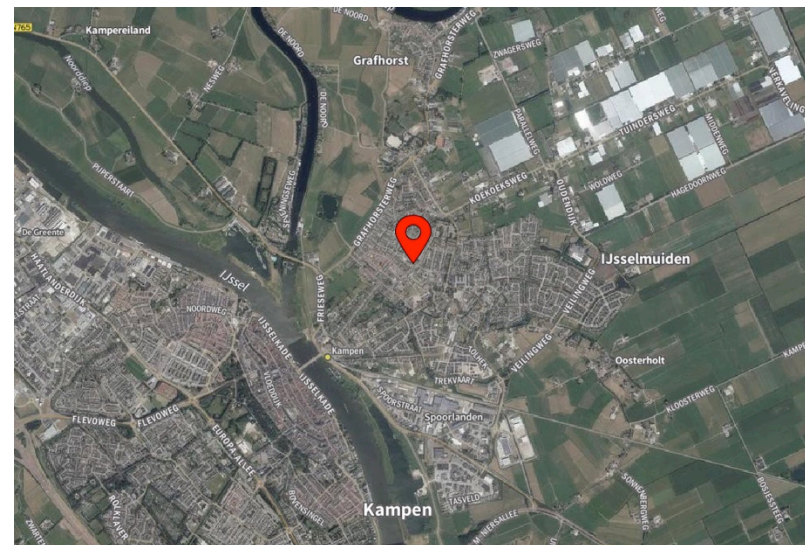
De Wnb beschermt ook een aantal planten en vissen die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren. Hiermee is rekening gehouden in onderliggende natuurtoets, zie verder in paragraaf 4.1 aanwezigheid beschermde soorten (Overheid, 2020).

3. Gebiedsomschrijving

3.1. Huidig gebruik planlocatie en omgeving

De planlocatie ligt in de bebouwde kom van IJsselmuiden in de gemeente Kampen. Zoals de naam al aangeeft ligt IJsselmuiden aan de monding van de IJssel. IJsselmuiden is een oud dorp uit de middeleeuwen, in die tijd lag het dorp aan de monding van de IJssel. Het is ontstaan uit verschillende hooggelegen kernen (Stadsarchief Kampen, 2014).

Het onderzoeksgebied betreft drie portiekflats. Het volledige onderzoeksgebied is verhard met diverse stoeptegels en klinkers. Aan de voorzijde (Erfgenamenstraat) van de bebouwing zijn nabij de entrees plantvakken aanwezig. Aan de achterzijde ligt gazon met borders en verspreid staande bomen. Het laatst genoemde aanwezige groen valt buiten de onderzoekslocatie en behoort tot de openbare ruimte.

Afbeelding 1 & 2. Locatie plangebied (rood) (Pdok, z.d.)

3.2. Projectvoornemen

Met de voorgenomen ontwikkelingen worden de bestaande bebouwing geamoveerd waarna op dezelfde locatie nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd. Ten behoeve van de reconstructie verdwijnt plaatselijk begroeiing, maar dit blijft beperkt tot de kruid- en struiklaag.

Afbeelding 3. Voorgenomen nieuwe inrichting blok 1, 2 & 3 (De Velde Architecten BV, Kampen, 2020)

3.3. Foto impressie planlocatie

Voorzijde portiekflats

Achterzijde portiekflats

4. Gebiedsbescherming

4.1. Natura 2000

Onderstaande informatie in paragraaf 4.1 is gebaseerd op de volgende informatiebronnen: (BIJ12, z.d.) (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, z.d.) & (Kadviewer, z.d.).

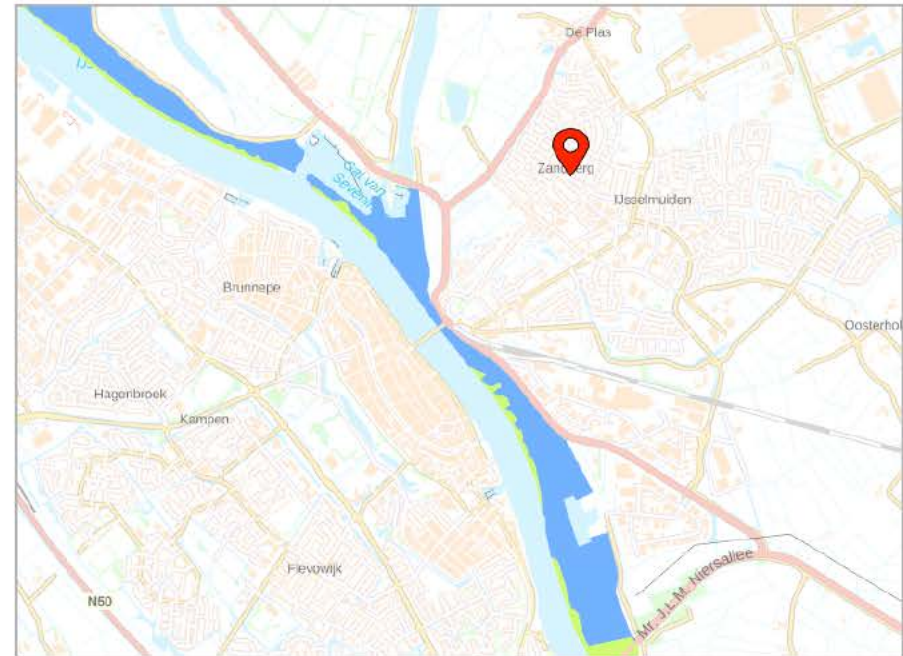
Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze gebieden wordt de flora en fauna in combinatie met hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit in stand te houden of te verbeteren. Om te voorkomen dat de natuur in Europa zijn biodiversiteit verliest zijn de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn opgericht. Deze richtlijnen bestaan uit twee delen, namelijk de soorten- en gebiedsbescherming

Een project mag pas worden uitgevoerd als:

- De natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast;
- In geval van een negatieve impact een alternatief of milderende maatregelen worden voorzien die de negatieve impact tenietdoen;
- Indien alsnog tot uitvoering wordt besloten om dwingende redenen van groot openbaar belang, alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

In de omgeving van de planlocatie ligt een Natura 2000 gebied, namelijk:

- Rijntakken (gebiedsnummer 38) op circa een kilometer ten zuidwesten van de planlocatie.

Afbeelding 4. Locatie plangebied (rood) Natura 200 Vogelrichtlijnen (blauw), Natura 2000 Vogel richtlijnen en habitatrichtlijnen (groen) (Provincie Overijssel, 2019)

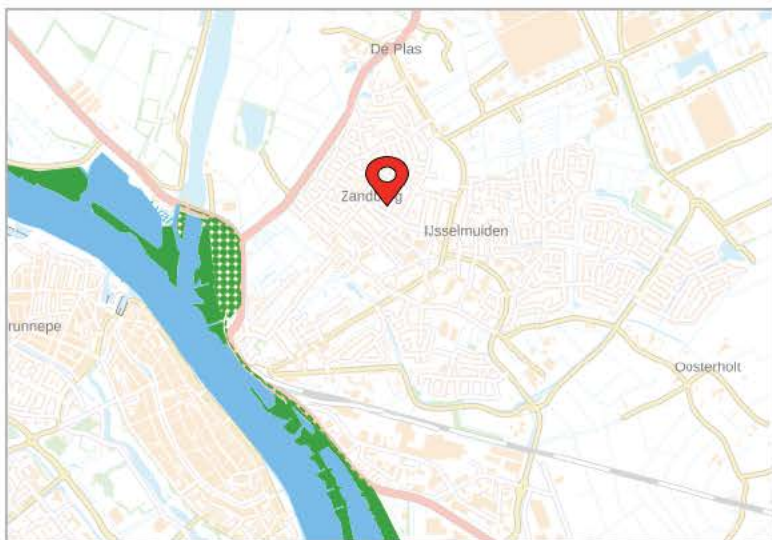
Effectenbeoordeling

Voor alle "nieuwe" ontwikkelingen moet een AERIUS- berekening worden uitgevoerd. Uit de AERIUS-berekening zal blijken of met de voorgenomen ontwikkeling de stikstof depositie toeneemt. Als de uitkomst hiervan nul Mol/ha/jaar is kan een vergunning worden verleend. Als de stikstof uitstoot toeneemt moet deze berekening worden voorgelegd aan bevoegd gezag (provincie). Deze zal besluiten of er een vergunning voor de voorgenomen werkzaamheden benodigd is.

4.2. Natuur Network Nederland (NNN) & Zone Ondernemen met Natuur en Water (Zone ONW)

Het NNN is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en de omliggende agrarische gebieden verbinden. Door de natuurgebieden samen te brengen wordt er voor een groot samenhangend netwerk gezorgd. Grotere natuurgebieden zijn beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. De gebieden zijn gevarieerder en er kunnen meerdere planten en dieren leven, daarnaast wordt de verspreiding hierdoor makkelijker (Rijksoverheid, z.d.).

De planlocatie ligt niet binnen de begrenzing van het NNN. De dichtstbijzijnde gebieden betreft de IJssel. Grenzend aan het NNN ligt het Zone ONW, de Zone ONW is globaal begrensd. Hier is het beleid gericht op het creëren van ruimte voor economische ontwikkelingen zoals de landbouw, recreatie en natuur gebonden woon- en werklocaties (bijvoorbeeld nieuwe landgoederen) (Provincie Overijssel, 2019)

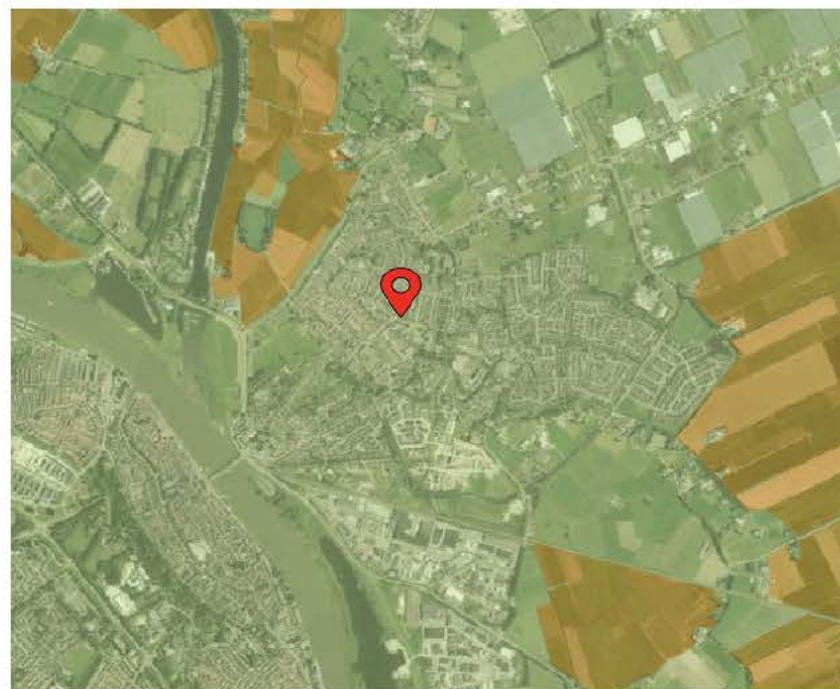

Afbeelding 5. Locatie plangebied (rood), NNN Uiterwaarden IJssel en IJsselmonding (blauwgroen), Zone ONW (Groen gearceerd) (Provincie Overijssel, z.d.)

4.3. Weidevogel- en korhoengebied

Met betrekking tot het weidevogel- en korhoengebied en beschermde landschapselementen geldt dat de planlocatie ligt in de bufferzone van het weidevogel- en korhoengebied. Deze bufferzone ligt in een straal van 5 kilometer om het weidevogelgebied heen. Het weidevogel- en korhoengebied ligt op circa 4 kilometer ten westen van de planlocatie. (Nationaal Georegister, z.d.)

Met de ruimtelijke ontwikkeling vinden er geen werkzaamheden binnen de beschermde weidevogel- en korhoengebieden plaats. Het omliggende gebied blijft ongeroerd. Negatieve effecten worden niet verwacht.

Afbeelding 5. Locatie plangebied (rood), Weidevogel- en korhoengebied (oranje), Weidevogel- en korhoen buffergebied (Groen) (Nationaal Georegister, z.d.)

5. Beschermd flora en fauna

5.1. Flora

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in een voor flora minder geschikte periode, waardoor een deel van de kruidlaag niet herkenbaar meer aanwezig is.

In de directe omgeving rondom de planlocatie bestaat het aanwezige groen uit relatief kleine plantvakken waarin soorten als Genomelis, Hedera, soorten coniferen en taxus staan. Het overgrote deel van de aanwezige groen staat in de openbare ruimte, deze bestaan uit gazon en gecultiveerde soorten als spirea, vlinderstruiken, Mahonia, Cotoneaster, en Liguster. In de boomlaag staan soorten als sierkers, zuileiken en linde.

Beschermd- en monumentale bomen

Binnen de gemeente Kampen is geen beschermd bomenlijst gepubliceerd. Voor de richtlijnen voor kap van bomen is de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van kracht. Hierin worden o.a. richtlijnen beschreven m.b.t. het vellen van houtopstanden (Gemeente Kampen, Z.d.).

Effectenbeoordeling

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen beschermd planten aangetroffen. Recente waarnemingen van beschermd plantensoorten ontbreken eveneens. In combinatie met de voedselrijke omstandigheden in de omgeving en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermd planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermd vaatplanten uit te sluiten. Nader onderzoek naar vaatplanten is niet nodig.

Beschermd- en monumentale bomen

Op de planlocatie en in de directe omgeving zijn geen beschermingswaardige bomen aanwezig, negatieve effecten zijn uitgesloten.

5.2. Zoogdieren

Onder zoogdieren worden hier bedoeld alle grond- en boomgebonden zoogdieren met uitzondering van vleermuizen.

Egel

De egel leeft in bijna alle landschappen zoals tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels komen ook in steden voor, zolang er maar groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Egels zijn nachtactief. Overdag slapen ze in een moeilijk te vinden nest van bladeren, mos of ander materiaal dat zich vaak onder (braam)struiken of takkenbossen bevindt. Een groot deel van het jaar (november/december tot april/mei) zijn ze in winterslaap, waaruit ze af en toe wakker kunnen worden. Egels zijn altijd alleen op stap en vormen geen vaste paartjes. Ze hebben min of meer een vast 'leefgebied' (Zoogdierverseniging, z.d.) (Provincie Overijssel, 2019).

In de omgeving van de planlocatie komen laagblijvende plantvakken met heesters voor. De heestervakken zijn door de aanwezigheid van relatief lage beplanting enkel geschikt voor “tijdelijke” dekking. Het op de planlocatie aanwezige groen is in mindere mate van essentieel belang als verbindingselement, dit doordat het zeer waarschijnlijk is dat in de omgeving particulier tuinen hierin eveneens als functie voldoen.

Algemene soorten

In en rondom de planlocatie zijn geen sporen aangetroffen die duiden op aanwezigheid van beschermde soorten. Door het ontbreken aan een geschikt leefgebied is het zeer onwaarschijnlijk dat dergelijk soorten voorkomen op de planlocatie.

Algemeen voorkomende zoogdierensoorten zoals huismuis, huisspitsmuis, en konijn komen hoogstwaarschijnlijk wel in en rond het plangebied voor. Deze soorten zijn niet beschermd of staan op de vrijstellingslijst van de provincie Overijssel.

Effectenbeoordeling

Op de projectlocatie worden voornamelijk, algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt, moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle planten en dieren geldt.

Aantasting van vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten is niet aan de orde, daar het plangebied niet beschikt over een geschikt leefgebied en doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Significante verslechtering van (potentieel) leefgebied is geen sprake. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet aan de orde.

5.3. Vleermuizen

Tijdens de veldinventarisatie is de potentie onderzocht van het plangebied voor vleermuizen en is gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen.

Er is onderzocht welke soorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn aan de hand van het landschap, de omgeving en gekend verspreidingsbeeld. Daarna is onderzocht welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen. Als richtlijn is hiervoor de checklist van het huidig geldende vleermuisprotocol (2021) aangehouden. Het gaat om voor vleermuis van belang zijnde objecten die door de beoogde activiteit of plan, in relevante mate worden aangetast. Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als ze essentieel zijn voor het goede voortbestaan van de soort ter plaatse (Netwerk Groene Bureaus, 2021) (Vleermuizen- Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, 2011).

Verblijfplaatsen

De voorgenomen ingreep heeft betrekking op voor vleermuizen geschikte bebouwing. Soorten als:

- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Kleine dwergvleermuis;
- Laatvlieger.

De te amoveren bebouwing is opgebouwd uit een spouwmuur. Het dak kent een relatief strakke afwerking met een dakleer. Langs de afwerking van de balkons en raamkozijnen zijn divers naden en kieren aanwezig. De planlocatie is in potentie geschikt als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats voor vleermuizen.

Foerageergebied

Boven het plangebied wordt mogelijk gefoerageerd door vleermuizen. Hier is echter geen sprake van een foerageergebied dat van essentieel belang is voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn vele vergelijkbare en meer geschikte locaties aanwezig. Daarnaast blijft tijdens- en na de ruimtelijke ontwikkeling het plangebied geschikt als foerageergebied.

Vlieg- en migratie routes

Vlieg en migratie routes zijn veelal rechtlijnige elementen als bosranden, (water) wegen, bospaden en bomen rijen bij voorkeur in open gebied. Het betreffen rechtlijnige elementen waar vleermuizen in een rechtlijnige vlucht snel kunnen verplaatsen. Bij vliegroutes spreken we veelal over het verplaatsen van en na tijdelijke verblijfplaats naar foerageergebieden. Migratieroutes bestaan veelal uit grote elementen waarlangs wordt gemitigeerd van zomer naar winter verblijfplaats en visa versa.

Licht

Met de nieuwe inrichting moet rekening worden gehouden met kunstmatige lichtbronnen om lichtverstoring te voorkomen. Dit betekent dat de plaatsing, de

intensiviteit en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig moet zijn dat er geen verstoring van strooilicht plaatsvindt. Werk met vleermuisvriendelijke verlichting en maak de verlichting dynamisch. Te allen tijde moet de verlichting naar beneden gericht zijn om verstoring door middel van strooilicht te voorkomen.

Effectenbeoordeling

Op basis van het veldbezoek is de inschatting dat de bebouwing in potentie geschikt is als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen vleermuizen. Met de amovatie van de portiekflats kan mogelijk een negatief effect op vleermuizen optreden. Nader onderzoek dient uitgevoerd te worden waarna mogelijk een ontheffing bij de provincie Overijssel moet worden (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

5.4. Vogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Huismus

De daken, de balkons en overige kleine nissen zijn geschikt als nest- en verblijfplaats voor huismussen. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking zoals groenblijvende struiken en klimplanten, plekken voor stofbaden en drinkwater. De omgeving van het pand biedt een geschikt habitat voor deze soort (BIJ12, 2017).

Gierzwaluw

De gierzwaluw is van oorsprong en rots bewoner die door de jaren heen ingeruild zijn voor huizen en andere gebouwen. Hij broedt in steden en dorpen, waar hij nestelt in donkere holtes onder dakpannen en kerktorens. De gierzwaluw heeft

een vrije uitvliegroute van minimaal 3 meter onder de uitvliegopening van het nest en minimaal 1 meter breed nodig, omdat ze niet direct vanuit het nest kunnen opstijgen en zich daarom eerst naar beneden laten vallen. Daarnaast mogen er geen belemmerende elementen in de in- en uitvliegroute aanwezig zijn, zoals bomen, vlaggenmasten, steigers, etc. (Vogelbescherming, 2019).

De daken van de portiekflats zijn afgewerkt met dakleer, de afwatering is verwerkt binnen de dakafwerking en regenpijpen. Dakgoten zijn niet aanwezig. De portiekflats bieden geen geschikte ruimten die in potentie kunnen dienen als nest en verblijfplaats voor huismus en gierzwaluw.

Toegevoegde soorten provincie Overijssel jaarrond beschermde nestplaatsen

In aanvulling van de bestaande nationale lijst met jaarrond beschermde nestplaatsen van diverse soorten vogels heeft de provincie Overijssel hierop soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen toegevoegd. Uit deze lijst blijkt dat op de planlocatie voor geen van deze soorten een geschikt habitat aanwezig is. Jaarrond beschermde nestplaatsen van deze lijst zijn uitgesloten.

Toegevoegde soorten provincie Overijssel jaarrond beschermde leefgebied

Soorten die op deze lijst zijn geplaatst vanwege de slechte staat van instandhouding waarin ze verkeren. Daarnaast zijn er ook soorten die specifieke eisen stellen aan hun nestplaats en bijbehorend functioneel leefgebied, waardoor binnen de reikwijdte van de soort slechts beperkte alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn.

Zwarte roodstaart

De zwarte roodstaart komt oorspronkelijk als broedvogel voor in middel- en hooggebergtes, maar broedt in Nederland in het stedelijk gebied en bij moderne boerderijen. In met name industrieterreinen en grootschalige nieuwbouw vinden zij holten in muren en tal van andere plekken om te broeden. Verdwijnt weer als de omgeving te groen wordt. Er is een grote voorkeur voor droge, warme en lichte biotopen. De zwarte roodstaart heeft een voorkeur voor hoge zangposten

van twintig meter of hoger zoals een dakrand, een hijskraan of een antenne. Tijdens de trekperiode kan de zwarte roodstaart in het hele land worden aangetroffen (Vogelbescherming, z.d.).

De planlocatie biedt in potentie een geschikt onderdeel van het leefgebied van de zwarte roodstaart. In de omgeving van de planlocatie, het stedelijke gebied is gelijkwaardige bebouwing aanwezig, tevens zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving die kunnen dienen als leefomgeving voor deze soort. Mits er buiten het broedseizoen wordt gewerkt worden er met de sloop geen negatieve effecten verwacht.

Overige beschermde nestplaatsen

Tijdens het onderzoek zijn er geen horsten, roekenkolonie of geschikte (oude) kraaiennesten aangetroffen in het plangebied en nabije omgeving.

Overige broedvogels

De omgeving van het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels. Het plangebied biedt mogelijkheden voor nestlocaties. Tijdens de inventarisatie zijn geen nesten, nestactiviteiten en/of nestrestanten aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Algemene soorten

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wnb een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen* moeten plaatsvinden.

**In het kader van de Wnb wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.*

5.5. Overige soorten

Het ontbreekt aan een geschikt leefgebied voor zwaardere beschermde soorten (amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden) en dergelijke soorten komen dan ook met zekerheid niet voor op de planlocatie.

Algemene soorten komen hoogstwaarschijnlijk wel in en rond het plangebied. Herkomst is terug te voeren op de eventueel aanwezige vijverpartijen. Deze soorten zijn niet beschermd of staan op de vrijstellingslijst van de provincie Overijssel.

Effectenbeoordeling

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied en doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Een ontheffing of nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

6. Conclusies

6.1. Overzicht beschermde gebieden

Gebiedsbescherming	Aanwezigheid	Effecten	Aanbevelingen
Natura 2000- zuurstofgevoeligheid	habitat/ soorten	mogelijk	AERIUS- berekening
Overige onderdelen NNN & Zone ONW	niet	geen	geen

6.1. Overzicht beschermde soorten

Soortengroepen	Aanwezigheid	Effecten	Aanbevelingen	Mits
Flora – beschermde soorten	niet	geen	geen	
Beschermde- en monumentale bomen	niet	geen	geen	
Zoogdieren grond gebonden- beschermde soorten	niet	geen	geen	
Vleermuizen- verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	nader onderzoek	
Vleermuizen- vliegrouete/foerageergebied	mogelijk	beperkt	zorgplicht	beperkt met licht belasting wordt omgegaan
Zoogdieren- vrijgestelde soorten	mogelijk	beperkt	zorgplicht	
Vogels- jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen	
Vogels- algemene broedvogels	mogelijk	beperkt	zorgplicht	
Amfibieën/vissen- beschermde soorten	niet	geen	geen	
Amfibieën/vissen- vrijgestelde soorten	mogelijk	beperkt	zorgplicht	
Reptielen/ongewervelden- besch. soort	niet	geen	geen	
Reptielen/ongewervelden- vrijgest. soort	mogelijk	beperkt	zorgplicht	

6.2. Advies en aanbevelingen

Gebiedsbescherming

- Natura 2000: Voer een AERIUS-berekening uit om aan te bepalen of met de nieuwe ontwikkeling/inrichting negatieve effecten op Natura 2000 gebied plaatsvinden. Uit de AERIUS-berekening zal blijken of met de voorgenomen ontwikkeling de stikstof depositie toeneemt. Als de uitkomst hiervan nul mol/ha/jaar is kan een vergunning worden verleend. Als de stikstof uitstoot toeneemt moet deze berekening worden voorgelegd aan bevoegd gezag (provincie Overijssel). Deze zal besluiten of er een vergunning voor de voorgenomen werkzaamheden benodigd is.

Fauna

Zoogdieren

- Vleermuizen: Wat betreft vaste verblijfplaatsen van vleermuizen is nader onderzoek noodzakelijk. Onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen bestaat uit meerdere bezoeken. De onderzoeken vinden plaats in de perioden 15 mei – 15 juli, 15 augustus – 30 september en zwermen op winterverblijfplaats na middernacht tussen 1 augustus - 10 september, waarna mogelijk een ontheffing bij de provincie Overijssel moet worden aangevraagd (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

Vogels

- Effecten op beschermde soorten en soortgroepen waarvoor geen vrijstelling geldt, zijn uitgesloten omdat er geen aanwijzingen zijn dat dergelijke soorten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen;
- Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels in de omgeving van het plangebied te verwachten. Bezette nesten mogen nooit vernield worden. Verstoring is alleen toegestaan wanneer deze geen invloed heeft op de overleving van ouders en jongen. De piek

van het broedseizoen ligt in de periode half maart-half juli, maar eerdere en latere broedgevallen komen voor.

Zorgplicht

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermde of niet beschermde) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden;

Overige

- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een inzake deskundige. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan;
- Goedgekeurde gedragscode Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland heeft een vernieuwde gedragscode opgesteld voor de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en bestendig beheer of onderhoud. De gedragscode kan worden toegepast tijdens de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden op locaties met wettelijk beschermde soorten. De gedragscode geeft invulling aan aantoonbaar zorgvuldig handelen. Behoud en herstel van biodiversiteit staat hierin centraal (Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland, 2020).

7. Kwaliteitsborging- en geldigheid

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Otte Groenadvies hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus en de richtlijnen uit de soorten- standaarden/kennisdocumenten van RVO/BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente/provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en beheer. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

8. Bibliografie

- BIJ12. (2017, Juli). *Kennisdocument Huismus*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>
- BIJ12. (z.d.). *Vergunning aanvragen of niet?* Opgeroepen op 9 Februari 2021, van <https://www.bij12.nl/onderwerpen/stikstof-en-natura2000/vergunningen-en-toestemmingsbesluiten/vergunning-aanvragen-of-niet/>
- De Velde Architecten BV, Kampen. (2020, december 15). *Bebouwingsstudie Erfgenamenstraat. 11*. Kampen, Overijssel.
- Gemeente Kampen. (z.d.). Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.kampen.nl/bouwen-en-verbouwen/bomen-kappen>
- Helversen, D. &. (2011). *Vleermuizen- Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion Natuur.
- Kadviewer. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op December 2020, van <https://kadviewer.map5.nl>
- KNMI. (z.d.). *Weerstation*. Opgeroepen op December 12, 2020, van <https://www.knmi.nl/nederland-nu/weer/waarnemingen>
- Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland. (2020, Juli 7). *Gedragscode Soortenbescherming voor gemeenten*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2020/08/Gedragscode%20SW%20EIndconcept%2020200709%20v1.0.pdf>
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. (z.d.). *Natura 2000 gebieden*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- Nationaal Georegister. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://nationaalgeoregister.nl/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/map>
- Netwerk Groene Bureaus. (2021, januari 1). *Vleermuisprotocol 2021*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Netwerk Groene Bureaus. (2021, januari 1). *Vleermuisprotocol 2021*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Overheid. (2015, December 16). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op Januari 13, 2021, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-10-01>
- Overheid. (2020, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>
- Pdok. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op Maart 1, 2021, van <https://www.pdok.nl/viewer/>
- Provincie Overijssel. (2019, november 11). *Geoportaal*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van https://services.geodataoverijssel.nl/viewer/layer/B46_natuur_en_landschap/B4_Natura_2000-gebieden
- Provincie Overijssel. (2019). *handreiking_soortenbescherming_definitief_juli_2019_web.pdf*.
- Provincie Overijssel. (z.d.). *Natuurnetwerk Nederland*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van https://services.geodataoverijssel.nl/viewer/layer/B46_natuur_en_landschap/B4_6_Natuurnetwerk_Nederland
- Rijksoverheid. (z.d.). *Natuur Netwerk Nederland*. Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit>
- Stadsarchief Kampen. (2014, december 11). Opgeroepen op Maart 1, 2021, van <https://www.stadsarchiefkampen.nl/meer-weten-over/vip-verleden-in-pixels/item/dorpskern-ijsselmuiden>
- Vogel bescherming. (z.d.). Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/zwarte-roodstaart#Leefwijze>
- Vogelbescherming*. (2019, december 4). Opgeroepen op maart 1, 2021, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/gierzwaluw>
- Zoogdiervereniging. (z.d.). *Egel*. Opgeroepen op februari 26, 2021, van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/egel>

Bijlage

BIJLAGE 1: Wettelijk kader Wet natuurbescherming - Soortbescherming

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van het onderdeel soortbescherming gegeven, wat relevant is voor onderliggende toetsing (Overheid, 2015).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- Bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- Bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- Bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1) en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:
- Bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- Bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten in genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als er geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen: Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen

of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod op het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod op het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2- 4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend op de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan

bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hieronder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af van of men kan voldoen aan de voorwaarden. Deze voorwaarden verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent - ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht - wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor Vogelrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en/of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor Habitatrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitat;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de andere soorten gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten, aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

6. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
7. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
8. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
9. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
10. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
11. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
12. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
13. in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek bijgevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvgb) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvgb wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning.

Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd (Overheid, 2015).

ASBESTINVENTARISATIERAPPORT

conform SC 540

TYPE A

Woning
Erfgenamenstraat 37
8271 TV IJSSELMUIDEN

PROJECTINFORMATIE

Dit inventarisatierapport is geschikt voor:

- het verwijderen van de in dit rapport onder Type A geïnventarisierde asbesthoudende materialen;
- het aansluitend uitvoeren van een Type B onderzoek ter verificatie van de lijst met beperkingen en/of uitsluitingen in het daaraan voorafgaande Type A onderzoek.

Opdrachtgever / Eigenaar : Beter Wonen IJsselmuiden
Dorpsweg 2
8271 DS IJSSELMUIDEN

Contactpersoon : De heer [REDACTED]

Locatie : Woning
Erfgenamenstraat 37
8271 TV IJSSELMUIDEN

Projectnummer : 1701102

Datum inventarisatie : 30 januari 2017

Uitgevoerd door : [REDACTED]
Ascert/SCA-code DIA : 51E-040716-410974

Datum autorisatie : 7 februari 2017

Rapport geldig tot : 8 februari 2020

Omvang onderzoek	Soort onderzoek
☒ Gehele gebouw of object	☒ Asbestinventarisatie Type-A
☐ Gedeelte van gebouw of object	☒ Volledig
☐ Representatieve steekproef (bv. bij flatgebouwen, 10% voor vergunning)	☐ Onvolledig
☐ Aanvulling op representatieve steekproef	☐ Onvolledig (NEN-2991: 2005) ernstig blootstellingsrisico
☐ Onvoorzien aanwezig asbest	☐ Asbestinventarisatie Type-B
☐ Onvoorzien aanwezig asbest	☐ Asbestinventarisatie Type-G
Risicobeoordeling	
☒ T.b.v. van sloop en verbouw (SMA-rt)	☐ In gebruiksfase (NEN 2991:2005)

Getekend te Lieren, 7 februari 2017

Autorisatie technisch verantwoordelijke : [REDACTED]
Ascert/SCA-code DIA : 04E-310315-140269

Handtekening: [REDACTED]

A.L. Asbestinventarisering Lieren
Kalverwei 18
7364 BW LIEREN
055 – 8433668
www.asbest-lieren.nl
KvK: 54401623

Procescertificaat SC-540
Ascert/SCA-code 07-D070117.01

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	Samenvatting	5
2.1	Bemonsterde locaties met asbesthoudende materialen	5
2.2	Specifieke locaties met beperkingen en/of uitsluitingen	5
3.	Omschrijving van de opdracht.....	6
4.	Methoden.....	6
4.1	Opzet van het onderzoek	6
4.2	Bemonstering	6
4.3	Laboratoriumwerkzaamheden.....	7
4.4	Monster-/materiaalcodering.....	7
5.	Resultaten	7
5.1	Vooronderzoek	7
5.2	Veldwerkzaamheden	7
5.3	Laboratoriumwerkzaamheden.....	7
6.	Informatie met betrekking tot de asbestinventarisatie.....	8
6.1	Indeling in risicoklassen ten behoeve van verwijdering	8
6.2	Asbestinventarisatieplicht	9
7.	Conclusies en aanbevelingen	10
8.	Overzichtstabellen	11
8.1	Tabel 1: Overzicht van de bemonsterde locaties	11
8.2	Tabel 2: Overzicht aangetroffen identieke verdachte materialen waarvan geen monster is genomen	11
9.	Bijlagen.....	12
9.1	Foto's	13
9.2	Plattegronden / tekeningen	14
9.3	Beknopt verslag van deskresearch, inclusief bronvermelding	16
9.4	Beknopt verslag van interviews.....	16
9.5	Analysecertificaten	17
9.6	SMA-rt risicoklasse beoordeling.....	18
9.7	Evaluatieformulier asbestinventarisatie.....	19
9.8	Verplichtingen van de opdrachtgever.....	20

Alle rechten voorbehouden. Door de opdrachtgever naderhand aangebrachte wijzigingen vallen buiten de verantwoordelijkheid van A.L. Asbestinventarisering Lieren tenzij deze wijzigingen door A.L. Asbestinventarisering Lieren zijn gevalideerd. Niets uit dit rapport, behoudens voor opdrachtgever eigen intern gebruik, mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

1. Inleiding

In opdracht van Beter Wonen IJsselmuiden te IJsselmuiden is door A.L. Asbestinventarisering Lieren op 30 januari 2017 een asbestinventarisatie uitgevoerd op de locatie Erfgenamenstraat 37 te IJsselmuiden. De locatie is eigendom van Beter Wonen IJsselmuiden. Het betreft een inventarisatie van de woning. De locatie is weergegeven op het voorblad en de bijlagen (overzichtfoto's).

Het onderzoek is uitgevoerd conform Certificatieschema SC-540 Asbestinventarisatie.

Ruimtes/gebouwen en/of objecten welke, zonder destructief onderzoek, niet toegankelijk/onbereikbaar waren en waarbij sprake is van een "redelijk vermoeden" op aanwezigheid van niet direct waarneembare asbest zijn separaat vermeld in dit rapport. Voor deze gevallen is een aanvullende inventarisatie (Type B) noodzakelijk alvorens aan de asbestverwijderings- en/of sloopwerkzaamheden kan worden begonnen.

De inventarisatie van asbesthoudende materialen wordt uitgevoerd door een Deskundig Inventariseerder Asbest (DIA) aan de hand van visuele waarnemingen van verdachte materialen.

Ondanks alle kwaliteitszorg en voorzorgmaatregelen is het in de praktijk mogelijk dat om uiteenlopende redenen asbestverdachte materialen niet worden waargenomen. Tijdens de sloop/renovatie/verbouwing dient men dan ook alert te blijven op de aanwezigheid van asbesthoudende materialen.

A.L. Asbestinventarisering Lieren aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor enige schade voor opdrachtgever of derden door niet waargenomen asbestverdachte materialen, tenzij er sprake is van grove schuld, bijvoorbeeld door opzet, een en ander vermeld in de leveringsvoorwaarden van A.L. Asbestinventarisering Lieren.

Opmerkingen

- Bij aanpassingen aan het/de onderzocht(e) object(en) en/of gebouw(en) binnen de geldigheidsduur van deze rapportage dient het asbestinventarisatierapport te worden geactualiseerd.
- Wij verzoeken u kennis te nemen van bijlage 9.8: Verplichtingen van de opdrachtgever overeenkomstig wet- en regelgeving.
- **Noot voor het asbestverwijderingsbedrijf:** bij het aantreffen van onvoorzien asbest verzoeken wij u bijgevoegd evaluatieformulier ingevuld aan ons te retourneren.

2. Samenvatting

2.1 Bemonsterde locaties met asbesthoudende materialen

In deze asbestinventarisatie is één monster genomen van asbestverdacht materiaal op de onderzochte locatie. Het monster is onderzocht door Sanitas Laboratorium Services B.V. (RvA Testen; accreditatienummer: L - 568) te Barendrecht op aanwezigheid van asbest. Het betreft een volledig Type-A onderzoek.

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de asbestverdachte materialen vermeld, waarvan een monster is genomen. Een totaaloverzicht van asbesthoudende toepassingen worden samengevat in hoofdstuk 8: Tabel 8.1 en 8.2. De aangegeven hoeveelheden zijn exact vastgesteld.

Locatie	Toepassing	Bevestiging	Hoeveelheid	Monster-code	Soort en % asbest	Risicoklasse	Bron-info
Keuken	Onderlaag zeil	Gelijmd	6 m ²	M01	Chrysotiel 30-60%	2	SMA-rt

** Risicoklasse 1 geldt wanneer het materiaal in zijn geheel, zonder het asbest te bewerken, dubbel wordt verpakt en afgevoerd als asbesthoudend afval. Indien dit niet het geval, geldt risicoklasse 2 of 2A.*

2.2 Specifieke locaties met beperkingen en/of uitsluitingen

Beperkingen en/of uitsluitingen op de te onderzoeken locatie kunnen aanwezig zijn door verschillende oorzaken. Deze zijn in de onderstaande tabel, voor zover aanwezig, aangegeven. Er is in de tabel aangegeven op welke locatie zich een beperking en/of uitsluiting voordoet en de mogelijke te verwachten asbestverdachte bron. De hieronder genoemde beperkingen en/of uitsluitingen dienen doormiddel van een aanvullend onderzoek te worden opgeheven, voor aanvang of tijdens sloop- en/of renovatiewerkzaamheden aan genoemde bouwdeelen en/of ruimtes.

In onderstaande tabel worden de project specifieke beperkingen en/of uitsluitingen van de inventarisatie weergegeven.

Bouwdeel	Locatie	Reden niet geïnventariseerd	Vermoedelijk materiaal	Aanvullend onderzoek noodzakelijk
Gevels	Spouw	Geen destructief onderzoek mogelijk	Spouwstroken / Loderite	Type B voor sloopwerkzaamheden
Schoorsteenkanaal	Rookgasafvoer	Geen destructief onderzoek mogelijk	Buis	Type B voor sloopwerkzaamheden
Toilet	Onder vaste betonvloer	Geen destructief onderzoek mogelijk	Buis	Type B voor sloopwerkzaamheden
Toilet	Boven vast verlaagd plafond	Geen destructief onderzoek mogelijk	Stelplaatjes	Type B voor sloopwerkzaamheden
Woonkamer kast	In koof	Geen destructief onderzoek mogelijk	Buis	Type B voor sloopwerkzaamheden

De vergunningverlener verplicht in de omgevingsvergunning/sloophmelding tot de aanvullende inventarisatie Type B.

3. Omschrijving van de opdracht

Opdrachtoomschrijving	Asbestinventarisatie van Erfgenamenstraat 37 te IJsselmuiden	
Onderzochte bouwdelen/ objecten	Identificatie: Woning	
	Erfgenamenstraat 37 te IJsselmuiden	Datum: 30 januari 2017
Door opdrachtgever ter beschikking gestelde documenten	Plattegrond	
Voorgaande inventarisatierapporten	Geen	
Deskundig Inventariseerder Asbest (DIA)	██████████	51E-040716-410974
Medewerker(s)	Geen	
Type inventarisatie	• A	
Datum interne autorisatie	7 februari 2017	

4. Methoden

4.1 Opzet van het onderzoek

De locatiekeuze van de monsters is gebaseerd op de gegevens met betrekking tot de ter beschikking gestelde informatie (vooronderzoek) en de visuele inspectie van plaatsen waar mogelijk erasbest aanwezig zou kunnen zijn. Voorafgaand aan de inventarisatie vindt een vooronderzoek plaats op basis van de ter beschikking gestelde informatie als tekeningen, plattegronden, bestekken, beschrijvingen, interviews met (vroegere betrokkenen) in relatie tot het bouwwerk/object.

Ten behoeve van de inventarisatie worden:

- bestaande documenten bestudeerd;
- registraties gemaakt van interviews;
- verdachte materialen visueel geïnspecteerd;
- monsters genomen van verdachte materialen en dubbel verpakt;
- monsters geanalyseerd ter vaststelling of deze al dan niet asbesthoudend zijn;
- locaties geregistreerd waar asbesthoudende materialen zijn aangetroffen;
- asbesthoudende materialen ingedeeld in een risicoklasse.

Alle verdachte materialen worden bemonsterd.

4.2 Bemonstering

De methode van bemonstering is afhankelijk van het te bemonsteren materiaal. Na de bemonstering wordt het breuk-/snijvlak ingekapseld ter voorkoming van emissie van asbestvezels. Tijdens de bemonstering worden veiligheidsmaatregelen getroffen ter bescherming van mens en omgeving. De bemonstering kan geschieden met behulp van:

• pincet	• schaar	• punttang	• mes	• combinatietang
• spatel	• kurkboor	• kwast	• kniptang	• tape

De keuze van het gereedschap is afhankelijk van het soort materiaal, de bereikbaarheid en de staat van het materiaal.

De keuze van de toegepaste persoonlijke beschermingsmiddelen is afhankelijk van de hechtgebondenheid van de te bemonsteren materialen. De indeling is als volgt:

- PBM: persoonlijke beschermingsmiddelen bij hechtgebonden materialen (1/2 gelaatsmasker, weggooi-overall, handschoenen) en geen onbevoegden in de bemonsteringsruimte.
- PBM+: persoonlijke beschermingsmiddelen bij niet hechtgebonden materialen (volgelaatsmasker met interne aandrijving, weggooi-overall, handschoenen) en geen onbevoegden in de bemonsteringsruimte.

4.3 Laboratoriumwerkzaamheden

De geselecteerde monsters worden op de volgende asbestmineralen onderzocht:

- Chrysotiel (wit asbest, serpentijn)
- Actinoliet (groen asbest, amfibool)
- Amosit (bruin asbest, amfibool)
- Anthofylit (geel asbest, amfibool)
- Crocidoliet (blauw asbest, amfibool)
- Tremoliet (grijs asbest, amfibool)

4.4 Monster-/materiaalcodering

Ten tijde van de bemonstering krijgen alle monsters de codering Mx, KLx en/of LMx, waarbij x het volgnummer is.

Na analyse wordt de codering aangevuld met een volglletter:

- AA (asbest) : genomen monster met asbest aangetoond door analyse;
- V (vrij van asbest) : genomen monster vrij van asbest aangetoond door analyse;
- AZ (asbest) : identiek materiaal als AA, echter zonder monsteranalyse;
- O (onbekend) : materialen/locaties die een redelijk vermoeden hebben op aanwezigheid van asbest.

5. Resultaten

5.1 Vooronderzoek

Door de opdrachtgever zijn de volgende documenten ter beschikking gesteld:

O tekeningen • plattegronden O bestek • beschrijving/informatie

Een interview is gehouden met de (vroegere) betrokkenen in relatie tot het bouwwerk (zie bijlage 9.4): De heer [REDACTED] van Beter Wonen IJsselmuiden.

Op basis van de beschikbare documenten en ontvangen informatie zijn er geen asbestverdachte materialen aanwezig.

5.2 Veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 30 januari 2017 vanaf 9:15 uur.

Er is één verdacht monster genomen en geanalyseerd. De volgende indeling is gemaakt:

- Tabel 1: in deze tabel is een overzicht vermeld van alle genomen monsters, inclusief de locaties waar ze gevonden zijn.
- Tabel 2: in deze tabel is een overzicht opgenomen van aangetroffen alle identieke asbestverdachte materialen waarvan geen monster van genomen is, inclusief de locaties waar ze gevonden zijn.

5.3 Laboratoriumwerkzaamheden

De materiaalmonsters worden voor analyse aangeboden aan Sanitas Laboratorium Services B.V. (RvA Testen; accreditatienummer: L - 568) te Barendrecht. De samenstelling van de materiaalmonsters zijn samengevat in tabel 1.

6. Informatie met betrekking tot de asbestinventarisatie

6.1 Indeling in risicoklassen ten behoeve van verwijdering

Ten behoeve van de toekomstige verwijdering van de asbesthoudende materialen dienen deze door het gecertificeerde asbestinventarisatiebureau ingedeeld te worden in een risicoklasse. Deze indeling is gebaseerd op het Besluit van 7 juli 2006 tot wijziging van het Arbo-besluit (implementatie van wijzigingsrichtlijn nr. 2003/18/EG) Staatsblad nr. 348, juli 2006. Op basis van dit besluit heeft het ministerie van SZW beleidsrichtlijnen opgesteld en is het instrument SMA-rt in gebruik genomen. Per 5 juni 2014 is tevens het besluit tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met de herziening van de grenswaarden voor asbest, alsmede enkele technische wijzigingen, van kracht geworden (implementatie, d.d. 01 juli 2014).

Per 1 januari 2017 is artikel 4.46 van het Arbeidsomstandighedenbesluit van kracht geworden, waarmee de grenswaarde voor Amfibolen is verlaagd van 10.000 naar 2.000 asbestvezels/m³. Bovendien is de risicoklasse-indeling gewijzigd; in plaats van risicoklassen 1, 2 en 3 zijn er nu risicoklassen 1, 2 en 2A. Deze wijzigingen zijn in SMA-rt verwerkt.

Risicoklasse 1

Van toepassing als bij sanering de grenswaarde van 2.000 asbestvezels/m³ (Chrysotiel en Amfibolen) niet wordt overschreden. Dit geldt bij intacte, hechtgebonden materialen, die zonder verspanende en zonder breuk te verwijderen zijn. Het verwijderingsbedrijf hoeft voor deze verwijderingswerkzaamheden niet gecertificeerd te zijn. Het saneringsregime is als volgt:

- persoonlijke beschermingsmiddelen behoeven beperkt te worden getroffen tenzij de asbestconcentratie de grenswaarde overstijgt;
- een medische dossier van de betrokken werknemers hoeft niet te worden aangelegd;
- tijdens de werkzaamheden moet toezicht gehouden worden op het asbestgehalte in de lucht (er dient dus op gezette tijden gemeten te worden, afhankelijk van de eerste risicobeoordeling); De metingen worden uitgevoerd overeenkomstig een bij ministeriele regeling vast te stellen methode of een andere methode, indien deze gelijkwaardige resultaten oplevert (deze regeling is nog niet voorhanden). De metingen moeten worden uitgevoerd door een persoon die de vereiste deskundigheid bezit. De analyses moeten door een laboratorium worden uitgevoerd, dat voldoende is toegerust en ervaring heeft met de vereiste identificatietechnieken. De resultaten worden getoetst aan de grenswaarde.
- bij overschrijding van de grenswaarde dienen doeltreffende maatregelen te worden genomen om de concentratie terug te brengen tot onder de grenswaarde; In dat geval dienen de betrokken werknemers doeltreffend te worden beschermd tegen blootstelling aan asbeststof (gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals een volgelaatsmasker met een P3-filter.
- werknemers moeten correct zijn voorgelicht; Nieuw element is dat hierbij aandacht moet worden besteed aan het synergetisch effect van roken op de gezondheid.
- de concentratie asbeststof moet zo laag mogelijk worden gehouden;
- na voltooiing van de werkzaamheden dient bij voorkeur een visuele eindinspectie door een NEN-ISO/IEC 17020 geaccrediteerde eindbeoordelingsinstelling te worden uitgevoerd.

Risicoklasse 2

Van toepassing als bij sanering de grenswaarde van 2.000 asbestvezels/m³ (Chrysotiel en < 2.000 asbestvezels/m³ Amfibolen) wordt overschreden. De preventieve maatregelen komen overeen met het bestaande regime. Afhankelijk van de situatie kunnen de asbesthoudende materialen in containment met onderdruk, couveusezak en/of met bronmaatregelen verwijderd worden conform de eisen in het Ascert certificatieschema SC-530. De adembescherming bestaat hierbij uit een volgelaatsmasker met afhankelijke lucht aandrijving.

Risicoklasse 2A

Van toepassing als bij sanering de vezelconcentratie meer bedraagt dan 2.000 asbestvezels/m³ (Amfibolen). Voor deze klasse geldt een verzaamd regime. Het betreft met name niet hechtgebonden asbest zoals, spuitasbest, isolatie en zachtboard. Ook de eindbeoordeling is verzaamd (SEM-metingen). Bijvoorbeeld dienen ook in aangrenzende ruimten metingen verricht te worden (programma hiervan is nog niet vastgesteld). De asbesthoudende materialen dienen in containment met onderdruk verwijderd worden conform de eisen in het Ascert certificatieschema SC-530. De adembescherming bestaat hierbij uit een volgelaatsmasker met onafhankelijke lucht aandrijving.

6.2 Asbestinventarisatieplicht

De asbestinventarisatieplicht blijft gehandhaafd en moet worden uitgevoerd voorafgaande aan:

- het geheel of gedeeltelijk afbreken of uit elkaar nemen van bouwwerken, met uitzondering van grondwerken, of objecten waarin asbesthoudende materialen zijn verwerkt;
- het verwijderen van asbesthoudende materialen uit bouwwerken of objecten;
- het opruimen van asbest of asbesthoudende materialen die ten gevolge van een incident zijn vrijgekomen.

Door het gecertificeerde asbestinventarisatiebedrijf wordt een risicobeoordeling gemaakt (asbestbronnen worden ingedeeld in risicoklasse 1, 2 of 2A. De resultaten worden opgenomen in het inventarisatierapport. De uitzonderingen op de inventarisatieplicht en daarmee ook buiten het beschreven verwijderingsregime, zijn niet gewijzigd. De volgende uitzonderingen gelden:

- bouwwerken of objecten die op of na 1 januari 1994 zijn vervaardigd;
- asbestcement waterleidingbuizen, gasleidingbuizen, rioolbuizen en mantelbuizen of delen daarvan, voor zover zij deel uitmaken van het ondergrondse openbare gas-, water- en rioolleidingnet.
- asbesthoudende rem- en frictiematerialen;
- asbesthoudende geklemde vloerplaten onder verwarmingstoestellen;
- het als geheel verwijderen van asbesthoudende verwarmingstoestellen;
- asbesthoudende beglazingskit dat is verwerkt in de constructie van kassen;
- asbesthoudende pakkingen uit verbrandingsmotoren;
- asbesthoudende pakking uit procesinstallaties dan wel verwarmingstoestellen met een nominaal vermogen van minder dan 2250 KW;
- wegen als bedoeld in het Besluit asbestwegen Wms.

Bij het uitvoeren van werkzaamheden met asbesthoudende grond (Productenbesluit asbest) dienen deze te worden begeleid door een persoon die in het bezit is van een certificaat vakbekwaamheid arbeidshygiëne of veiligheidskunde. De eisen met betrekking tot de deskundigheid bij het werken met asbest zijn verder niet gewijzigd.

Voor de risicobeoordeling wordt gebruik gemaakt van SMA-rt.

7. Conclusies en aanbevelingen

In tabel 1 en 2 is een volledige opsomming vermeld van alle geïnventariseerde asbestverdachte/asbesthoudende materialen, inclusief gegevens, foto's, risicoklasse en saneringsadviezen.

Geadviseerd wordt om de aangetroffen niet-hechtgebonden asbesthoudende onderlaag vloerzeil (M01AA) met enige spoed te saneren.

Voor de bemonsterde plaatsen geldt dat de verwijdering dient te geschieden volgens de in § 6.1 gestelde voorwaarden.

De in deze rapportage opgenomen asbesthoudende materialen dienen door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf te worden verwijderd volgens de Norm SC-530.

Er zijn wel beperkingen en/of uitsluitingen en locaties met een redelijk vermoeden op niet direct waarneembaar asbest.

In paragraaf 2.2 is in een tabel aangeven op welke locatie zich een beperking en/of uitsluiting voordoet en de mogelijke te verwachten asbestverdachte bron. De genoemde beperkingen en/of uitsluitingen dienen doormiddel van een aanvullend onderzoek te worden opgeheven, voor aanvang of tijdens sloop- en/of renovatiewerkzaamheden aan genoemde bouwdelen en/of ruimtes.

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat er een reden aanwezig is om een Type B onderzoek uit te voeren bij renovatie- en/of sloopwerkzaamheden aan genoemde beperkingen.

Deze rapportage is geschikt voor het aanvragen van een omgevingsvergunning/sloophmelding.

Opmerkingen:

- er is licht destructief onderzoek uitgevoerd;
- de onderzochte woning was tijdens het onderzoek wel in gebruik.

8. Overzichtstabellen

8.1 Tabel 1: Overzicht van de bemonsterde locaties

Volg-nummer	Locatie	Toepassing	Bevestiging	Hoeveelheid	Monster-code	Foto nummer	Soort en % asbest	Risicoklasse	Saneringsadvies en bron-info
	Bereikbaarheid								
1	Keuken	Onderlaag zeil	Gelijmd	6 m ²	M01AA	2	Chrysotiel 30-60%	2	Containment. SMA-rt rapport nr. 768949
	Goed								

8.2 Tabel 2: Overzicht aangetroffen (identieke) verdachte materialen waarvan geen monster is genomen

Volg-nummer	Locatie	Toepassing	Bevestiging	Hoeveelheid	Monster-code	Foto nummer	Soort en % asbest	Risicoklasse	Saneringsadvies en bron-info
	Bereikbaarheid								
1	Niet van toepassing								

9. Bijlagen

9.1 Foto's

Foto 1: Woning, Erfgenamenstraat 37 te IJsselmuiden

Foto 2: Keuken: Onderlaag vloerzeil (M01AA)

Foto 3: Keuken: Onderlaag vloerzeil (M01AA)

Foto 4: Boiler (asbestvrij)

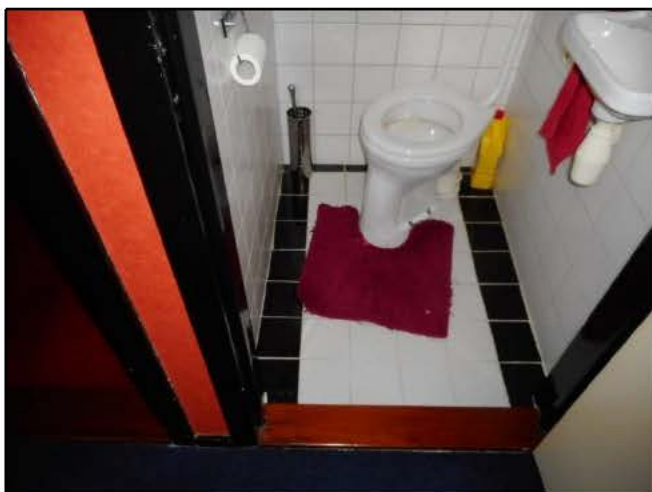

Foto 5: Toilet

Foto 6: Woonkamer: Koof

9.2 Plattegronden / tekeningen

GEÏNVENTARISEERD GEBIED

Aan deze tekening kunnen geen rechten worden ontleend

9.3 Beknopt verslag van deskresearch, inclusief bronvermelding

BEVINDINGEN EN BRONVERMELDING:

- Opdracht ontvangen van Beter Wonen IJsselmuiden te IJsselmuiden.
- Per e-mail d.d. 6 januari 2017 tekeningen en informatie ontvangen van opdrachtgever.
- Tijdens het veldwerk is duidelijk te constateren waar eventuele asbesthoudende toepassingen aanwezig zijn.
- De woning is in gebruik.

CONCLUSIES:

- Voldoende informatie aanwezig om de inventarisatie uit te kunnen voeren.

9.4 Beknopt verslag van interviews

- Ter plaatse op 30 januari 2017 was de huidige bewoner aanwezig en heeft toegang verleend tot de woning.
- De asbestinventarisatie ter plaatse was volledig duidelijk met enige beperkingen en/of uitsluitingen.
- De situatie is opgenomen en vastgelegd in de rapportage.

9.5 Analysecertificaten

1731579/85/1.1

SANITAS LABORATORIUM SERVICES B.V.

Asbestinventarisering Lieren

Kaiverwei 18
7364 BW Lieren
NEDERLAND

RAPPORTAGE IDENTIFICATIE ASBEST

Document nr. : 1731579/85/1.1

Datum rapportage : 31-01-2017

Datum analyse : 31-01-2017

Datum ontvangst : 31-01-2017

Uw referentie : 1701102

Aantal monsters : 1

Pagina : 1 van 1

Analyse methode : conform NEN 5896 (Polarisatie Microscopie) (Q)

Aangeboden door : Asbestinventarisering Lieren

Monstergegevens : Woning, Erfgenamenstraat 37 te IJsselmuiden

M	Monsteromschrijving	Materiaal	Asbestsoort (m/m%)				HB
			CHR	AMO	CRO	OVE	
1	M01; Onderlaag zeil	Zeil	30-60	-	-	-	Nee

Toelichting bij de tabel:
Aangetroffen asbest ingedeeld in klassen: <0,1 / 0,1-2 / 2-5 / 5-10 / 10-15 / 15-30 / 30-60 / >60
M = Monsternummer
m/m% = gewichtsprocenten
CHR = Chrysotiel
AMO = Amosit
CRO = Crocidoliet
OVE = Overige soorten (Tremoliet, Actinoliet, Anthofylit)
HB = Hechtgebonden (volgens NEN 5896, vigerende versie)
pos = asbest aanwezig, echter niet in percentage uit te drukken
n.v.t. = niet van toepassing
- = Niet aantoonbaar (conc. < 0,1%)

Opmerkingen:

- Q = analyse valt onder de scope van de RVA Testen accreditatie onder nr. L568
- de resultaten hebben uitsluitend betrekking op de aangeboden monsters
- dit rapport mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd

Sanitas Laboratorium Services B.V.

Hoofd Laborant

SANITAS LABORATORIUM SERVICES B.V. | Zuidende 68, 2991 LK Barendrecht | POSTBUS 414, 2990 AK Barendrecht

T 010-29 22 940 | F 010-29 22 944 | KVK Rotterdam 55005101 | BTW NL8515.25.714.B01 | INFO@sanitas-groep.nl | WWW.sanitas-groep.nl

9.6 SMA-rt risicoklasse beoordeling

SMART Risicoclassificatie

Aangemaakt op 07 februari 2017 om 15h29 (768949)

A.L. Asbestinventarisering Lieren

SCA-code: 07-D070117.01

Deze risicoclassificatie maakt onverbreekbaar onderdeel uit van het asbestinventarisatie rapport [07-D070117.01-1701102]; het inventarisatiebureau verklaart dat de invoer geheel overeenkomt met de werkelijke bron situatie.

Identificatie

Adres	Erfgenamenstraat 37, IJsselmuiden
Projectcode	1701102
Projectnaam	Woning
Broncode	M01AA
Bronnaam	Onderlaag vinylzeil

Feiten

Productspecificatie	Vinylzeil
Hechtgebondenheid	Niet-hechtgebonden
Hoeveelheid asbest	6 m ²
Percentage Chrysotiel	30 - 60 %
Percentage Amfibool asbest	< 0.1 % (niet aantoonbaar)
Analysecertificaatnummer	1731579/85/1.1

Situatie

Bevestiging	Gelijmd
Binnen / buiten	Binnen
Beschadiging	Ernstig
Verweerdheid	Niet

Verwijdering

Handeling	Overig (als geheel verwijderen niet mogelijk is)
-----------	--

Risicoclassificatie

Risicoklasse	2
Gebruikte versie classificatiemodel	SMART 2.2 03022017 (ingangsdatum 03-02-2017)

Werkplanelementen

Containment RK2

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een containment te worden ingericht conform SC-530.

Het SC-530 gecertificeerde bedrijf dat de asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoert, dient de best bestaande technieken toe te passen. Er dienen bronmaatregelen genomen te worden om vezelemisatie te voorkomen. Deze maatregelen dienen in een werkplan, opgesteld conform de SC-530, te worden opgenomen. Tijdens de werkzaamheden dient een volgelaatsmasker P3 met aangeblazen lucht te worden gedragen.

Er dient een eindcontrole door een RvA geaccrediteerde (ISO 17020) inspectie-instelling volgens NEN 2990, onderdeel visuele inspectie en onderdeel luchtmetingen, te worden uitgevoerd.

(768949)

9.7 Evaluatieformulier asbestinventarisatie

1. Asbestinventarisatie Type A	
Naam asbestinventarisatiebedrijf	A.L. Asbestinventarisering Lieren
Ascert/SCA-code	07-D070117.01
Rapport nummer	1701102
Vrijgave datum	7 februari 2017

2. Asbestinventarisatie Type B	
Naam asbestinventarisatiebedrijf	
Ascert/SCA-code	
Rapport nummer	
Vrijgave datum	

3. Asbestinventarisatie van onvoorzien asbest	
Naam asbestinventarisatiebedrijf	
Ascert/SCA-code	
Rapport nummer	
Vrijgave datum	

Omschrijving onvoorzien asbest			
Omschrijving	Plaats	Hoeveelheid	

Asbestverwijderingsbedrijf			
Naam			
Ascert-code			
Naam	Handtekening		
Verzonden naar			
Door (naam)			
Datum			
Paraaf			

9.8 Verplichtingen van de opdrachtgever

APPENDIX A VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTGEVER OVEREENKOMSTIG WET- EN REGELGEVING

1. Algemeen

Asbestverwijdering is onderhevig aan een gemeentelijke vergunning. Aan de vergunning ligt een asbestinventarisatierapport ten grondslag.

Wie kan een vergunning aanvragen en wordt daarmee de houder van de vergunning?

1. De eigenaar van een bouwwerk;
2. Namens de eigenaar van het bouwwerk: adviesbureau;
3. Gebruiker van een bouwwerk.

Toelichting:

1. De houder van de vergunning blijft voor de gemeente verantwoordelijk en aanspreekpunt voor de rapportage als sanering. Is het niet volledig en dus niet geschikt voor afgifte omgevingsvergunning, dan spreekt de gemeente de aanvrager van de vergunning aan. Deze spreekt vervolgens het onderzoeksbureau aan. Dit geldt eveneens voor de asbestverwijdering.
2. Als gewerkt wordt in strijd met de voorschriften, spreekt de gemeente de houder van de vergunning in eerste instantie aan, in tweede instantie de asbestverwijderaar.

De onder de punten 1 t/m 3 genoemde personen kunnen opdrachtgever zijn voor zowel de asbestinventarisatie, de asbestverwijdering, als de eindbeoordeling. Hij hoeft niet perse opdrachtgever te zijn voor de eindbeoordeling. Dit kan hij overlaten aan het verwijderingsbedrijf, hetgeen ook logisch is.

De opdrachtgever is degene die:

1. De opdracht tot inventarisatie verleent aan een bedrijf dat in het bezit is van een geldig certificaat voor asbestinventarisatie;
2. De omgevingsvergunning bij de Gemeente aanvraagt, implicerende de melding voor het voornemen tot slopen/ verwijderen;
3. De opdracht tot de eindbeoordeling van de uitgevoerde asbestverwijdering verleent aan een laboratorium c.q. inspectie-instelling dat/die daarvoor is geaccrediteerd;
4. De opdracht tot de asbestverwijdering verleent aan een asbestverwijderingsbedrijf dat in het bezit is van een geldig certificaat voor asbest verwijderen;
5. De Gemeente minimaal één week vóór uitvoering op de hoogte stelt van de juiste uitvoeringsdata en -tijdstippen;
6. De stortbon en het vrijgavebewijs van het asbestverwijderingsbedrijf ontvangt;
7. De Gemeente uiterlijk binnen twee weken na uitvoering een afschrift stuurt van de resultaten van de eindbeoordeling;
8. De facturen voor de verleende diensten (1 t/m 4) ontvangt en betaalt.

De opdrachtgever kan de zaken genoemd onder 1, 2, 3, 5 en 7 delegeren aan bijvoorbeeld het asbestverwijderingsbedrijf, doch blijft verantwoordelijk voor de aanwezigheid van de juiste papieren (inventarisatierapport en omgevingsvergunning) op het werk.

2. Asbestverwijderingsbesluit 2005

De verantwoordelijkheid van de opdrachtgever voor de juiste papieren (inventarisatierapport en omgevingsvergunning) op het werk vindt zijn wettelijke basis in Par. 2, Artikel 3 en 5 en Par. 4, Artikel 10 van het Asbestverwijderingsbesluit 2005.

De door de opdrachtgever in te schakelen bedrijven voor asbestinventarisatie, asbestverwijdering en eindbeoordeling kunnen het werk alleen verrichten, wanneer zij in het bezit zijn van de wettelijk verplichte certificatie, respectievelijk accreditatie, vermeld in art. 4.54a, 4.54d en 4.55a van het Arbobesluit / Asbestverwijderingsbesluit 2005.

3. Asbestinventarisatierapport

Ontleend aan Asbestverwijderingsbesluit 2005, Stb 704 d.d. 16-12-2005 en Stb 87 d.d. 20-02-2006

Paragraaf 2 - Asbestinventarisatie

Art. 3-1-b:

lid b: degene die geheel of gedeeltelijk doet (laat) afbreken of uit elkaar nemen (= dus de opdrachtgever)
.... **beschikt over een asbestinventarisatierapport.**

Art. 3-2-b:

ook hier wordt weer gesproken over degene die asbest doet (laat) verwijderen (= dus de opdrachtgever)

.... **beschikt over een asbestinventarisatierapport.**

Art. 5

Degene die de handelingen van par. 3 doet / laat verrichten (= dus de opdrachtgever), verstrekt vóórdat de handeling wordt verricht, een afschrift van het inventarisatierapport aan degene die de handeling verricht (= dus het asbestverwijderingsbedrijf).

Conclusie:

Art. 3 en 5 zijn heel duidelijk:

De opdrachtgever beschikt over een inventarisatierapport en geeft een afschrift van dat rapport aan degene die het asbest verwijdert.

Hoe de opdrachtgever aan dat rapport komt, staat niet vermeld. Hij moet er gewoon over beschikken, dus het zelf regelen.

Zie ook art. 4.54a-1 t/m 5 en 4.54d-5 (toevoeging aan Arbo-besluit).

Aanvulling Arbeidsomstandighedenbesluit

Artikel 4.54a. Asbestinventarisatie

1. Voordat een handeling als bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, onderdeel a, b of d, wordt aangevangen, wordt de aanwezigheid van asbest of asbesthoudende producten dan wel crocidoliet of crocidoliethoudende producten volledig geïnventariseerd en worden de resultaten hiervan opgenomen in een inventarisatierapport.
2. Het eerste lid is van toepassing indien werknemers worden of kunnen worden blootgesteld aan asbest of asbesthoudende producten dan wel crocidoliet of crocidoliethoudende producten.
3. De inventarisatie en het inventarisatierapport, bedoeld in het eerste lid, worden uitgevoerd, onderscheidenlijk opgesteld, door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat voor asbestinventarisatie dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
4. Een afschrift van het inventarisatierapport wordt verstrekt aan het bedr jf, bedoeld in artikel 4.54d, eerste lid, die de handeling, bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, onderdeel a, b, of d, verricht.
5. Het certificaat of een afschrift daarvan is op de arbeidsplaats aanwezig en wordt desgevraagd getoond aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 24 van de wet.

Artikel 4.54d. Asbestverwijdering

1. De handelingen, bedoeld in artikel 4.54, eerste lid, met uitzondering van de handelingen, bedoeld in artikel 4.54b, onderdeel b tot en met i, worden verricht volgens een vooraf opgesteld werkplan als bedoeld in artikel 4.55 door een bedrijf dat in het bezit is van een certificaat voor asbestverwijdering, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
2. Bij een bedrijf als bedoeld in het eerste lid is in ieder geval een persoon als bedoeld in het derde lid werkzaam.
3. De handelingen, bedoeld in het eerste lid, worden verricht door of onder voortdurend toezicht van een persoon die in het bezit is van een certificaat van vakbekwaamheid voor het toezicht houden op het verwijderen van asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
4. Voor zover de handelingen, bedoeld in het eerste lid, mede worden verricht door een andere persoon dan de persoon, bedoeld in het derde lid, is deze andere persoon in het bezit van een certificaat van vakbekwaamheid voor het verwijderen van asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door Onze Minister of een certificerende instelling.
5. Voordat wordt aangevangen met de handelingen, bedoeld in het eerste lid, is het bedrijf, bedoeld in het eerste lid, in het bezit van een afschrift van een inventarisatierapport als bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid.
6. De certificaten, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, of afschriften daarvan en een afschrift van het inventarisatierapport, bedoeld in artikel 4.54a, eerste lid, zijn op de arbeidsplaats aanwezig en worden desgevraagd getoond aan een ambtenaar als bedoeld in artikel 24 van de wet.

Par. 4 - Bouwwerken

Art. 10:

Het is verboden om een bouwwerk te slopen zonder of in afwijking van de vergunning van B&W. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning moet een inventarisatierapport worden overlegd (art. 10j).

De houder van de omgevingsvergunning moet een afschrift van die vergunning ter hand stellen aan het bedrijf dat de sloop uitvoert.

Otte Groenadvies B.V.
Mevrouw [REDACTED]
Brilsweg 1a
7441 BV NIJVERDAL

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij
Mevr. [REDACTED]
Telefoon 038 [REDACTED]
[REDACTED]@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
17.03.2023	D2023-02-011701	2023-004578	1 van 6		15.02.2023	

Onderwerp: Verzoek aanvullende gegevens - gemachtigde

Geachte mevrouw [REDACTED]

Op 15 februari 2023 heeft u, namens Stichting "Beter Wonen" bij ons een aanvraag voor een ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming ingediend voor sloop en nieuwbouw op de locatie Erfgenamenstraat te IJsselmuiden. Deze aanvraag is bij ons bekend onder kenmerk 2023-004578.

Ons verzoek

Omdat er nog een aantal gegevens ontbreekt, kunnen wij de aanvraag niet beoordelen en geen besluit nemen. In de bijlage bij deze brief ziet u welke gegevens wij nog nodig hebben. Wij vragen u deze gegevens na te sturen.

De datum

Zorgt u ervoor dat we de gegevens uiterlijk **4 weken** na verzenddatum van deze brief ontvangen. Hiermee voorkomt u dat wij uw aanvraag niet behandelen (artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht). Wanneer u de gegevens niet binnen deze termijn kunt leveren, kunt u ons schriftelijk vragen om de termijn te verlengen.

Digitaal formulier

Voor het indienen van aanvullende gegevens kunt u gebruik maken van een digitaal formulier. Deze is te vinden op onze website www.overijssel.nl, onder Loket > Vergunningen, ontheffingen en meldingen en vervolgens de betreffende soort aanvraag.

De behandelingstermijn

We onderbreken de wettelijke beslistermijn voor het afhandelen van de aanvraag, omdat we nog niet alle gegevens hebben om deze te behandelen. De beslistermijn gaat weer lopen op de dag waarop we de gevraagde gegevens ontvangen (artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht).

Neem gerust contact met ons op als u nog vragen heeft

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder *Inlichtingen bij*. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer 2023-004578 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster
Teamleider vergunningverlening

Bijlage 1 Ontbrekende gegevens

Kun je Verblijfplaatsen Egel uitsluiten?

In de Quick scan is aangegeven dat in de omgeving van de planlocatie laagblijvende plantvakken met heesters voorkomen. Deze zouden in potentie geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor de egel. Binnen een straal van 300 meter zijn ook egels aangetroffen volgens NDFF.

In de Quick scan wordt echter het volgende aangegeven:

“De heestervakken zijn door de aanwezigheid van relatief lage beplanting enkel geschikt voor “tijdelijke” dekking. Het op de planlocatie aanwezige groen is in mindere mate van essentieel belang als verbindingselement, dit doordat het zeer waarschijnlijk is dat in de omgeving particuliere tuinen hierin eveneens als functie voldoen.”

Volgens ons huidige beleid (zie handreiking egel en kleine marterachtigen in bijlage 1) moet bij verlies van potentiële voortplantings- en/of rustplaatsen van de egel een ontheffing worden aangevraagd.

Indien deze in het plangebied aanwezige plantvakken met heesters dus in potentie geschikt zijn als vaste schuil-, rust- en/of voortplantingsplaats van de egel, dan moet voor het (tijdelijk) vernietiging hiervan een ontheffing worden aangevraagd en extra maatregelen worden genomen om in ieder geval tijdelijke vernietiging van deze potentiële verblijfplaatsen te mitigeren. In het definitief plan moet tevens weer voldoende groen die voldoet aan de vereisten van de egel terug komen.

Zoals in de handreiking aangeven, is bij een ontheffingaanvraag voor de egel in ieder geval de volgende nadere informatie/aanvulling noodzakelijk:

- Een ecologische functiekaart van het terrein, met de voornaamste potentiële functies voor de egel (voortplantingsplaatsen, rustplaatsen, maar ook aandacht voor functies als dekking, schuilplaatsen, nestplaatsen, verbindingsroutes/wildwissel). De relatie met omliggend terrein moet hierbij ook nadrukkelijk worden meegenomen. Het kan zijn dat het projectterrein zelf niet geschikt is als leefgebied, maar dat het dient als corridor tussen andere leefgebieden.
- Door vervolgens deze ecologische functiekaart te combineren met het projectplan voor dit gebied komt naar voren welke ecologische functies (van deze soort) worden aangetast door de voorgenomen ontwikkeling.”
- Op basis van de verloren gaande functies voor de egel dient vervolgens een mitigatieplan te worden opgesteld.

Wij vragen daarom de aanvraag te wijzigen en ook een ontheffing voor de egel aan te vragen, inclusief bovengenoemde aanvullende informatie.

Vliegroutes en foerageergebied vleermuizen aan achterzijde flats blijft behouden?

Uit de verschillende veldbezoeken blijkt dat de groenstrook met bomen aan de achterzijde van de 3 te slopen flats met name wordt gebruikt als foerageergebied/vliegroute door vleermuizen. U geeft echter ook aan het geen essentieel foerageergebied/vliegroute voor vleermuizen betreft, gezien de aantallen en de frequentie waarop gebruik wordt gemaakt van dit terrein en er in de directe omgeving vergelijkbare locaties aanwezig zijn.

Daarnaast geeft u aan dat ten behoeve van de sloop- en nieuwbouw uitsluitend de kruid- en struiklaag verdwijnt. Ook geeft u het volgende aan:

“Aan de achterzijde ligt gazon met borders en verspreid staande bomen. Het laatstgenoemde aanwezige groen valt buiten de onderzoekslocatie en behoort tot de openbare ruimte.”

Juist deze locatie met hogere structuren wordt door vleermuizen gebruikt om te foerageren en als vliegroute. Indien het gazon met borders en verspreid staande bomen, dat nu door vleermuizen met name gebruik wordt als foerageergebied/vliegroute, blijft behouden, dan is dit voldoende. Wij ontvangen dan graag wel een bevestiging hiervan en zullen dit ook als voorwaarde in onze ontheffing opnemen.

Indien dit echter het geval is, dan graag geen nadere onderbouwing, waaruit blijkt dat er voldoende alternatieve foerageergebied/vliegroute voor vleermuizen in de directe omgeving behouden blijft, in ieder geval voor tijdelijke overbrugging, maar ook een nader toelichting hoe in de toekomstige inrichting van het terrein rekening wordt gehouden met vleermuizen.

Huidige verblijfplaatsen vleermuizen in flats

Uit de aanvraag blijkt niet geheel duidelijk waar de vleermuizen in deze flats precies verblijven. De locaties van uitvliegen zijn middels foto's wel aangegeven, maar onduidelijk is hoe de vleermuizen deze flats precies als verblijfplaats gebruiken. Zitten ze in de spouwmuuren, of eerder onder het dakbeschot of tussen spleten en kieren onder het dakbeschot. Graag hier een nadere toelichting op. Dit is noodzakelijk om beter te kunnen inschatten hoe deze verblijfplaatsen ongeschikt moeten worden gemaakt.

Meest gunstige periode ongeschikt maken onduidelijk

Uit de aanvraag blijkt niet duidelijk wanneer u voornemens bent om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken en hoe u dit precies wilt doen.

Voor de ruige dwergvleermuis geldt volgens het Kennisdocument van deze soort dat bij jaarrond gebruik (zomer- en paar en winterverblijfplaats) het de voorkeur heeft om het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen voor de paarperiode uit te voeren. Op pagina 26 in kennisdocument staat hierover het volgende:

"Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen moet plaatsvinden in het actieve seizoen van de ruige dwergvleermuis en buiten de kwetsbare perioden. De periode half april tot half augustus komt hier het meest voor in aanmerking."

Dit is, omdat voor deze soort geldt dat de paarperiode de meest kwetsbare periode is, omdat dan de vrouwtjes vanuit Duitse gebieden naar Nederland komen om te paren. Voor de paartijd verblijven alleen de mannetjes in Nederland.

Voor de gewone dwergvleermuis geldt echter juist dat volgens het kennisdocument bij jaarrond gebruik de paarperiode de beste periode is om verblijfplaatsen ongeschikt te maken.

Het is niet uit te sluiten dat de aangetroffen paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis ook worden gebruikt als zomerverblijf en winterverblijf (met niet te strenge winters). Hetzelfde geldt voor de gewone dwergvleermuis.

Daarom is het zoeken naar een geschikte periode voor uitvoering van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen. Verblijfplaatsen moet in ieder geval buiten de kwetsbare winterperiode (vanaf begin november tot en met maart voor beide soorten) ongeschikt worden gemaakt.

Indien de tabellen met meest geschikte periode voor uitvoering van werkzaamheden voor de ruige dwergvleermuis en de gewone dwergvleermuis uit de twee kennisdocumenten naast elkaar worden gelegd, dan vormt de periode vanaf half april tot half mei de meest geschikte periode om de jaarrond in gebruik zijnde verblijfplaatsen in de flats ongeschikt te maken.

Wij horen graag of jullie deze uitvoeringsperiode voor ongeschikt maken / slopen delen voor dit project.

Methode ongeschikt maken

In het kennisdocument van de ruige dwergvleermuis staat het volgende over de methode van ongeschikt maken van verblijfplaatsen:

- *Als in gebouwen die gesloopt gaan worden ruige dwergvleermuizen aanwezig zijn, is de beste manier om een spouw ongeschikt te maken het eerst over de volledige hoogte van de muur of verdieping verwijderen van de hoeken van een gebouw, waardoor er in de spouw een flinke tocht ontstaat en licht diep in de spouw kan doordringen. Het in een muur creëren van openingen van 30 x 30 of 50 x 50 centimeter als middel om een gebouw ongeschikt te maken voor aanwezige vleermuizen, is vaak onvoldoende omdat hierdoor vaak geen tocht door de spouw ontstaat. Het slopen mag plaatsvinden als alle ruige dwergvleermuizen de verblijfplaatsen in het gebouw verlaten hebben. Onder minder gunstige weersomstandigheden (bijvoorbeeld avonden met lage temperaturen, neerslag of veel wind) duurt het langer voordat de dieren de verblijfplaats succesvol kunnen verlaten. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden kan hier rekening mee gehouden worden.*
- *Bij verblijfplaatsen in of bij het dak kunnen daklijsten of een aantal dakpannen worden verwijderd of er kunnen openingen worden gecreëerd in de gevelbetimmering*
- *Onduidelijk is of zogenaamde "exclusion flaps", waarbij wel uitgevlogen kan worden maar niet opnieuw ingevlogen, effectief toegepast kunnen worden bij verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis. Vooral bij verblijfplaatsen in bomen, maar ook bij verblijfplaatsen in gebouwen, zal de ruige dwergvleermuis meestal toch ergens een gaatje weten te vinden waar hij door heen kan om de verblijfplaats alsnog in te komen.*

Gezien bovenstaande uit het Kennisdocument van de ruige dwergvleermuis, en de huidige onduidelijkheid over van de exacte verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis in de drie te slopen flats, lijkt de voorgestelde maatregelen uit het activiteitenplan (uitsluitend gebruik exclusion flaps) onvoldoende.

Afhankelijk van de verblijfplaats (in spouwmuren, onder daklijsten etc.) dient een nadere methodiek te worden voorgesteld voor het ongeschikt maken.

Graag een nadere toelichting op hoe jullie de verblijfplaatsen ongeschikt gaan maken voor de sloop.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

U geeft in het Activiteitenplan aan dat u 19 tijdelijke vleermuiskasten heeft aangebracht bij huizen in de omgeving van de te slopen flats. Daarnaast geeft u aan dat u voor tijdelijke mitigatie tijdens de sloop in 2023 ook nog 17 permanente verblijfplaatsen heeft aangebracht in de tegenoverstaande flat aan de Drotestraat. U komt dan op tijdelijke mitigatie van in totaal 36 alternatieve verblijfplaatsen.

Waarom sprake van overcompensatie?

U geeft aan dat hiermee sprake is van overcompensatie.

Dit begrijpen wij niet. Er zijn in totaal 10 verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis in het plangebied aangetroffen. Normaal gesproken dient met factor 4 te worden gecompenseerd. Dit zou neerkomen op het aanbieden van 40 alternatieve verblijfplaatsen voor gewone en ruige dwergvleermuis en niet 36. Waarom bent u van mening dat hier sprake is van overcompensatie? Graag een nadere toelichting hierop.

Permanente verblijfplaatsen flat Drotestraat voor tijdelijke compensatie huidige aanvraag

Ten aanzien van de 17 permanente verblijfplaatsen die zijn aangebracht in tegenoverstaande nieuwe flat aan de Drotestraat hebben wij de volgende vraag:

- Zijn deze aangebrachte permanente voorzieningen in deze nieuwe flat aan de Drotestraat niet reeds onderdeel van een eerder door ons verleende ontheffing? Of zijn deze inbouwvoorzieningen uitsluitend voor de huidige te slopen flats met verblijfplaatsen vleermuizen aangebracht?

Als het permanente mitigatie op basis van eerder verleende ontheffing betreft, dan kunnen deze verblijfplaatsen niet ook gebruiken voor tijdelijke mitigatie voor dit project. Graag een nadere toelichting hierop.

Permanente compensatie in nieuwbouw

In de nieuwe flats worden 36 permanente verblijfplaatsen voor kleine en ruige dwergvleermuis gerealiseerd. Gezien de compensatiefactor 4 en het aantal huidige verblijfplaatsen (10 in totaal), zouden dit 40 kasten moeten zijn.

Indien echter de aangebrachte permanente verblijfplaatsen in de nieuwe flat in de Drotestraat niet dienen ter compensatie van een ander eerder project/ontheffing, dan is dit voldoende.

Mocht dit niet het geval zijn, dan moeten minimaal 40 verblijfplaatsen in de nieuwbouw te worden gerealiseerd en dient het activiteitenplan hierop te worden aangepast.

Mitigatieplan egel Erfgenamenstraat IJsselmuiden

Nijverdal, 13 april 2023
Projectnummer 23.19

Colofon

Door	Otte Groenadvies BV Brilsweg 1a 7441 BV Nijverdal
Telefoonnummer:	06 18 95 19 55
E-mail:	██████ottegroenadvies.nl
Internet	www.ottegroenadvies.nl
Project	23.19
Auteur:	Ing. ██████
Gecontroleerd:	Ing. ██████
Datum	13 april 2023
Status:	Concept

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding en doel	4
2. Werkgebied, ingreep en planning.....	5
2.1 Werkgebied	5
2.1.1 Gebiedsomschrijving.....	5
2.1.2 Werkzaamheden	5
2.2 Planning werkzaamheden	6
3. Methode inventarisatie.....	7
3.1 Aanvullend onderzoek egel	7
4. Functie plangebied.....	8
4.1 Habitat	8
4.2 Aanwezig habitat op de planlocatie	8
4.3 Omgevingscheck egel	9
5. Effecten	10
5.1 Effect werkzaamheden	10
6. Gunstige staat van instandhouding	11
6.1 Landelijke staat van instandhouding	11
6.2 Lokale staat van instandhouding	11
6.3 Afbreuk staat instandhouding	11
7. Maatregelen	12
7.1 Algemeen.....	12
7.2 Mitigerende maatregelen ten behoeve van egel	12

7.3 Compensatiemaatregelen ten behoeve van egel	12
7.4 Locatie maatregelen	13
7.5 Effectiviteit maatregelen	13
8. Alternatieven en belang	14
8.1 Alternatieve locatie.....	14
8.2 Alternatieve inrichting	14
8.3 Alternatieve werkwijze	14
9. Bibliografie.....	15

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Dit mitigatieplan is een aanvulling op het activiteitenplan gewone dwergvleermuis, Otte Groenadvies B.V., 15 februari 2023, projectnummer 22.161 (Otte Groenadvies B.V., 2023). Door dat het uitgangspunten van de voorgenomen werkzaamheden zijn gewijzigd dient er een ontheffing voor de egel te worden aangevraagd.

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten Wet natuurbescherming (Wnb). Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. In dit kader is een quickscan flora en fauna en een nader onderzoek uitgevoerd op de voorgenomen amovatie van de bestaande bebouwing en nieuwe inrichting van de directe omgeving. Met het rooien van de bomen en bestaande beplanting rondom de te amoveren portiekflats dient een migratieplan voor de egel te worden opgesteld. Hieruit zal blijken of dat het plangebied fungeert als vaste rust- en verblijfplaats foerageergebied en verbindingzone voor de egel.

2. Werkgebied, ingreep en planning

2.1 Werkgebied

2.1.1 Gebiedsomschrijving

De planlocatie ligt in de bebouwde kom van IJsselmuiden in de gemeente Kampen. Zoals de naam al aangeeft ligt IJsselmuiden aan de monding van de IJssel. IJsselmuiden is een oud dorp uit de middeleeuwen, het is ontstaan uit verschillende hooggelegen kernen (Stadsarchief Kampen, 2014).

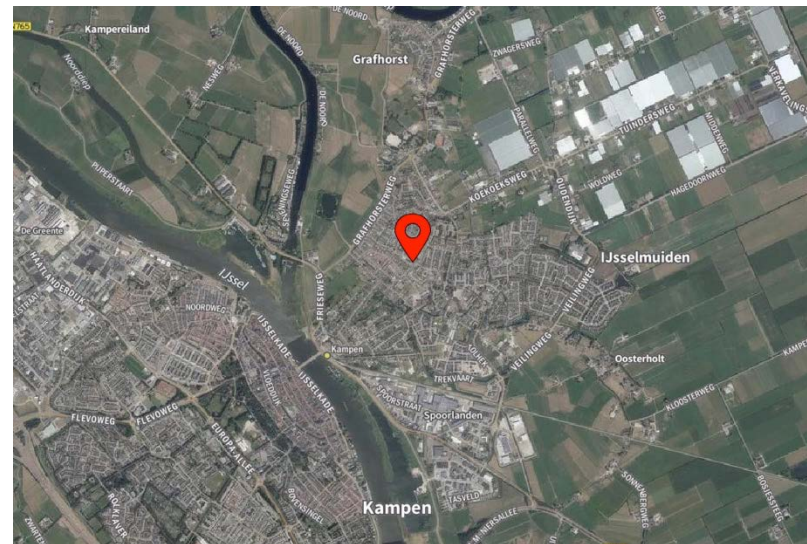
Het onderzoeksgebied betreft het aanwezige groen rondom drie te amoveren portiekflats. Aan de voorzijde (Erfgenamenstraat) van de bebouwing zijn nabij de entrees plantvakken aanwezig. Aan de achterzijde ligt gazon met borders en verspreid staande bomen.

Kenmerken projectlocatie

- Het openbaar groen bestaat uit regulier onderhouden graszode, bomen en plantvakken;
- De ligusterhaag die aanwezig is tussen de particulier tuinen en de planlocatie blijft behouden.

2.1.2 Werkzaamheden

Met de voorgenomen ontwikkelingen wordt de bestaande bebouwing geamoveerd en de met de kleur groen aangegeven struikgewas gerooid. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt het terrein opnieuw ingericht, (zie figuur 3). De werkzaamheden zijn gepland na het verkrijgen van de benodigde vergunningen.

Figuur 1 & 2. Locatie plangebied (rood), te rooien plantvakken (groen), graszode (licht groen), te behouden haag (geel) (Pdok, z.d.)

Figuur 3: nieuwe inrichting planlocatie

Werkzaamheden	Planning
Kapwerkzaamheden	Blok 1: begin 2024 Blok 2: begin 2025 Blok 3: begin 2026
Rooien plantvakken	Blok 1: begin 2024 Blok 2: begin 2025 Blok 3: begin 2026
Nieuwe inrichting groen	Blok 1: begin 2025 Blok 2: begin 2026 Blok 3: begin 2027

Tabel 1: overzicht voorgenomen planning werkzaamheden

2.2 Planning werkzaamheden

Er zullen diverse werkzaamheden worden uitgevoerd. Een deel van de werkzaamheden hebben mogelijk effecten op aanwezige flora en fauna. De werkzaamheden bestaan uit het:

- Het kappen van 33 bomen;
- Het rooien van 433 vierkante meter struik en heestervakken en het verwijderen van 1123 vierkante meter graszode;
- Het amoveren van de bestaande bebouwing;
- Het realiseren van nieuwbouw;
- Het opnieuw inrichten van het terrein.

Deze werkzaamheden kunnen eveneens leiden tot bijvoorbeeld verstoring van broedgevallen van vogels.

3. Methode inventarisatie

3.1 Aanvullend onderzoek egel

Er is geen nader onderzoek uitgevoerd op het voorkomen van de egel op de planlocatie, dit doordat de uitvraag betrekking had op het slopen van drie portiekflats. Echter, in het planproces is gebleken dat de uitvraag onvolledig was en is gewijzigd nadat het nader onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen was uitgevoerd is bij nader inzien deze vraag gewijzigd. Voorafgaand aan het slopen van de portiekflats worden de bomen, de kruid- en de struiklaag rondom de bebouwing gerooid (zie figuur 2).

Uit de quickscan (Otte Groenadvies BV, 2021) blijkt het volgende: *In de omgeving van de planlocatie komen laagblijvende plantvakken met heesters voor. De heestervakken zijn door de aanwezigheid van relatief lage beplanting enkel geschikt voor “tijdelijke” dekking. Het op de planlocatie aanwezige groen is in mindere mate van essentieel belang als verbindingselement, dit doordat het zeer waarschijnlijk is dat in de omgeving particulier tuinen hierin eveneens als functie voldoen.* Binnen het huidige beleid van de provincie Overijssel dient bij verlies van potentiële voortplanting en of rustplaatsen van de egel een ontheffing te worden aangevraagd.

4. Functie plangebied

4.1 Habitat

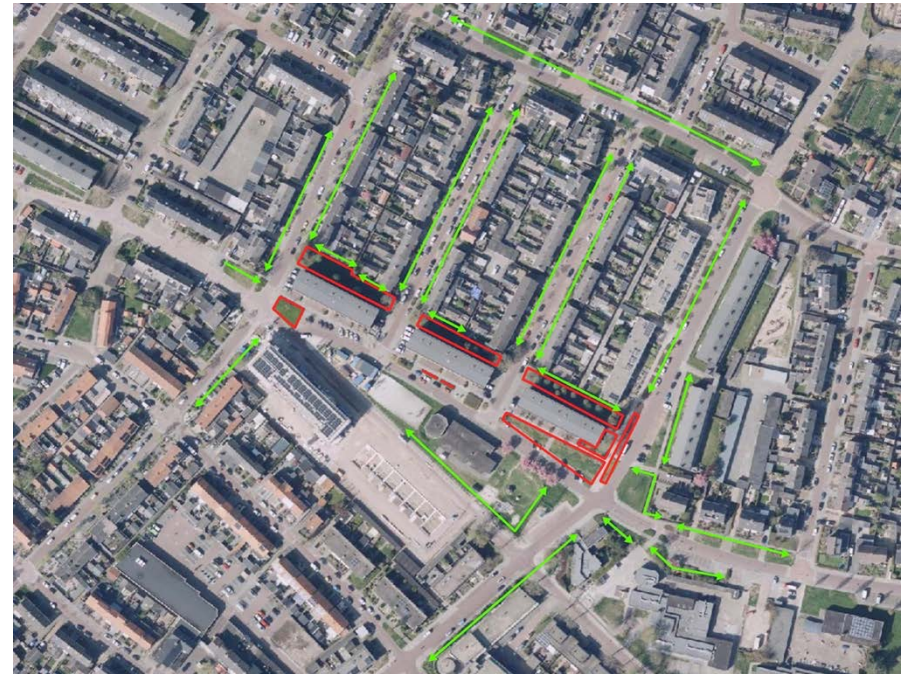
De egel leeft in bijna alle landschappen zoals tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels komen ook in steden voor, zolang er maar groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Egels zijn nachtactief. Overdag slapen ze in een moeilijk te vinden nest van bladeren, mos of ander materiaal dat zich vaak onder (braam)struiken of takkenbossen bevindt. Een groot deel van het jaar (november/december tot april/mei) zijn ze in winterslaap, waaruit ze af en toe wakker kunnen worden. Egels zijn altijd alleen op stap en vormen geen vaste paartjes. Ze hebben min of meer een vast 'leefgebied' (Zoogdiervereniging, z.d.) (Provincie Overijssel, 2019).

4.2 Aanwezig habitat op de planlocatie

De struiklaag rondom de planlocatie is in potentie geschikt om te dienen als rust en verblijfplaats voor de egel. De graszode wordt mogelijk gebruikt om te foerageren. De grootte van het territorium van de egel verschilt per biotoop. In bosgebieden kunnen territoria van enkele hectares is groot genoeg zijn. En over open landschappen kunnen territoria oplopen tot dertig hectares (Zoogdierenvereniging, 2022). Egels zijn niet territoriaal en verdedigen leefgebied niet. Territoria van de egels kunnen overlappen. De populatie ontvang binnen het plangebied wordt geschat op één tot twee exemplaren. Hierbij is uitgegaan van solitair levende exemplaren of maximaal één paartje. De individuen maken waarschijnlijk onderdeel uit van een netwerk van allerlei kleine en grote subpopulaties in de bebouwde kom van IJsselmuiden.

4.3 Omgevingscheck egel

De egel is een cultuurvolger en komt voor op allerlei drooggelegen plekken met voldoende vegetatiegroei, zoals bossen, houtwallen, parken en groene wijken. De bebouwing rondom de planlocatie bestaat uit een typische jaren zeventig wijk en kent een ruime inrichting. De kavels hebben diepe voor tuinen en grote achtertuinen. Er zijn In de omgeving van het plangebied is vergelijkbaar geschikt openbaar groen aanwezig waaraan geen werkzaamheden plaatsvinden. Voorbeelden zijn de ruime openbare groen heestervakken in de directe omgeving van de planlocatie. Omdat egels flexibel zijn in het vinden van verblijfplaatsen en ook gebruik maken van kleine bladerhopen als verblijfplaats, kan er met zekerheid gesteld worden dat er voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn in de omgeving.

Figuur 4: Leefgebied egel met mogelijke verblijfplaatsen, beschutting en looplijnen binnen het plangebied welke bij de werkzaamheden verloren gaan (rood omlijnd). Beschutting en looplijnen buiten het plangebied (groen)

5. Effecten

5.1 Effect werkzaamheden

Als gevolg van de werkzaamheden gaat leefgebied met één of enkele verblijfplaatsen van de egel verloren, doordat diverse plantvakken rondom de portiekflats worden verwijderd. In totaal gaat naar verwachting 1556 vierkante meter leefgebied van de egel verloren.

Doordat egels veel verschillende nesten gebruiken en per nacht een paar kilometer kunnen afleggen om te foerageren, blijven in de directe omgeving altijd voldoende alternatieve verblijfplaatsen en foerageergebied aanwezig. De ligusterhaag, staande aan de achterzijde van de portiekflats op de grens met de particuliere tuinen blijven beschikbaar. Tevens blijven heestervakken, liggende in de openbare ruimte en groen in particuliere tuinen gehandhaafd. Deze kan de functie van de te verwijderen heestervakken overnemen. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen (zoals werken in minst kwetsbare perioden) en compensatiemaatregelen blijven negatieve effecten op exemplaren van de egel tot een minimum beperkt.

6. Gunstige staat van instandhouding

6.1 Landelijke staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de egel is onbekend door gebrek aan landelijk representatieve monitoring. Op de Rode Lijst van de Nederlandse zoogdieren is de status 'onvoldoende gegevens'. Uit tellingen vanuit het Netwerk Ecologische Monitoring bleek dat de egelpopulatie over de periode 1994-2018 matig is afgenomen (Zoogdierenvereniging, 2022).

6.2 Lokale staat van instandhouding

Van de lokale gunstige staat van instandhouding van de egel zijn geen gegevens bekend. In de omgeving van het plangebied zijn recente waarnemingen van de soort schaars. Doordat de tellingen vanuit het Netwerk Ecologische Monitoring een dalende trend laten zien en de afgelopen jaren veel ontwikkelingen hebben plaatsgevonden, wordt de lokale staat van instandhouding als ongunstig ingeschat.

6.3 Afbreuk staat instandhouding

De lokale gunstige staat van instandhouding van de egel is niet in het geding. Afbreuk aan de (lokale) gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren van de egel geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Om de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden te overbruggen, zijn er bovendien voldoende alternatieve leefgebieden in de omgeving van het plangebied (zie figuur 4).

7. Maatregelen

7.1 Algemeen

1. De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerde ecologisch toezichthouder met kennis op het gebied van de egel;
2. Afwijking van het mitigatieplan is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch toezichthouder;
3. Door de ecologisch toezichthouder wordt een ecologisch logboek bijgehouden. Hierin worden maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie. Op deze manier kan in geval van handhaving eenvoudig worden aangetoond dat er zorgvuldig gewerkt wordt;
4. Bij het opstarten van werkzaamheden in het broedseizoen (15 maart–15 juli) wordt voorafgaand door of in opdracht van de ecologisch toezichthouder een veldcontrole uitgevoerd in het gehele werkgebied om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden;
5. Bij het onverwacht aantreffen van strikt beschermde soorten zoals nesten van broedvogels en/of verblijfplaatsen van de egel, worden de betreffende werkzaamheden direct gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wnb kunnen worden uitgevoerd.;

7.2 Mitigerende maatregelen ten behoeve van egel

6. Werkzaamheden in gebieden met mogelijke rust- en verblijfplaatsen van de egel (de aanwezige heestervakken) worden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van de egel uitgevoerd of in deze periode ongeschikt gemaakt voor de egel. Dit betekent dat met een ontheffing de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 november buiten de voortplantingsperiode van 15 maart tot 1

september en buiten de overwinteringsperiode van 1 november tot 15 maart;

7. De te behouden haag wordt aan de zijde van de planlocatie afgezet met stevig, glad zeil (tenminste twintig centimeter ingegraven in de grond en tenminste dertig centimeter hoog is/ boven maaiveld) zodat de egel niet per ongeluk de bouwlocatie kan betreden;
8. De afzetting dient gedurende werkzaamheden in stand te worden gehouden;
9. Er vindt maandelijks een controle plaats op de functionaliteit van de schermen, deze controle wordt uitgevoerd door een inzake deskundige van de egel. Waar nodig wordt bij gebreken het scherm hersteld. De controle en mogelijk herstelwerkzaamheden worden vastgelegd in het ecologisch logboek;
10. De werkzaamheden worden uitgevoerd nadat uit een controle door de ecologisch toezichthouder blijkt dat er geen egels aanwezig zijn in het plangebied. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde verblijfplaatsen van de egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone circa twee meter rond de verblijfplaats) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.;
11. Het plangebied wordt ongeschikt gemaakt voor bewoning door de egel opgaande begroeiing en (potentiële) rustplaatsen te verwijderen en vervolgens de vegetatie om te ploegen of kort te houden (max. tien cm hoog). Te handhaven groenstructuren worden niet betreden of geschaad tijdens de werkzaamheden.

7.3 Compensatiemaatregelen ten behoeve van egel

Door de ontwikkelingen gaat 1556 vierkante meter geschikt leefgebied voor de egel verloren. Het verloren groen bestaat uit 1123 vierkante meter gazon en 433 vierkante meter struiklaag. Dit wordt gecompenseerd door 531 vierkante meter struiken en 1151 vierkante meter graszode, in totaal 1682 vierkante meter

geschikt leefgebied voor de egel te ontwikkelen binnen en in de directe omgeving van het plangebied, voor details zie figuur 3.

7.4 Locatie maatregelen

Met de nieuwe inrichting worden zestien bomen met plantmaat 12-16 en een hoogte van vier meter aangeplant, er wordt gedacht aan de *carpinus betulus* lucas , *Fagus Dawijck* of de *Pyrus* aangeplant. De oppervlakte van de nieuw aan te leggen struiklaag zijn op het moment van het schrijven dan dit mitigatieplan nog niet bekend.

7.5 Effectiviteit maatregelen

Door rekening te houden met kwetsbare en actieve periodes van de egel, het realiseren van voldoende nieuw leefgebied voorafgaand aan de werkzaamheden en het nemen van voorzorgsmaatregelen wordt schade op exemplaren voorkomen en blijft altijd voldoende leefgebied aanwezig. Deze maatregelen zijn zeer effectief en worden uitgevoerd conform de brochure van de provincie Overijssel (Veldman & Troost, 2019).

8. Alternatieven en belang

8.1 Alternatieve locatie

Een alternatieve locatie is niet aan de orde. Het werkzaamheden zijn locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd.

8.2 Alternatieve inrichting

Een alternatieve inrichting is niet aan de orde. Er zijn geen mogelijkheden voor ontwikkeling van de locatie die geen (tijdelijke) effecten op de egel teweegbrengen. Alternatieve inrichting heeft zodoende geen meerwaarde voor de egel.

8.3 Alternatieve werkwijze

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de egel worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

8.4 Alternatieve planning

Een alternatieve planning is niet aan de orde. De planning wordt volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de egel. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige egel(s) geen voordelen.

9. Bibliografie

- Otte Groenadvies B.V. (2023). *Activiteitenplan gewone dwergvleermuis*. Nijverdal.
- Otte Groenadvies BV. (2021). *21.30 Quickscan flora en fauna Erfgenemenstraat te IJsselmuiden*. Nijverdal.
- Pdok. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op 18 oktober 1, 2021, van <https://www.pdok.nl/viewer/>
- Provincie Overijssel. (2019). *handreiking_soortenbescherming_definitief_juli_2019_web.pdf*.
Opgehaald van [handreiking_soortenbescherming_definitief_juli_2019_web.pdf](https://www.pdok.nl/viewer/)
- Stadsarchief Kampen. (2014, december 11). Opgeroepen op April 19, 2021, van <https://www.stadsarchiefkampen.nl/meer-weten-over/vip-verleden-in-pixels/item/dorpskern-ijsselmuiden>
- Zoogdierenvereniging. (2022). Opgeroepen op 27 maart 2023, van <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/egel>
- Zoogdierveniging. (z.d.). *Egel*. Opgeroepen op 27 maart 26, 2023, van <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/egel>

Datum : 13 april 2023
Opdrachtgever : Beter Wonen
Projectnummer : n.v.t.
Opgesteld door : Ing. [REDACTED] Otte Groenadvies B.V.

Otte Groenadvies B.V.
Brilsweg 1a
7441 BV Nijverdal

06-51177946
info@ottegroenadvies.nl
www.ottegroenadvies.nl

Notitie: Beantwoording vragen en opmerkingen zaak nummer 2023-004578

Geachte heer [REDACTED]

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de door u gestelde vragen en opmerking met betrekking tot zaak nummer 2023-004578.

Mochten er vragen bestaan, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Ing. [REDACTED] (Ondertekende)

Egel

1. Uw vraag met betrekking tot de egel wordt is een separaat document toegevoegd. Hierbij vragen wij een ontheffing aan voor de tijdelijke verstoring van potentiële van rust- en verblijfplaatsen van de egel. Artikel 3.10 lid 1b.

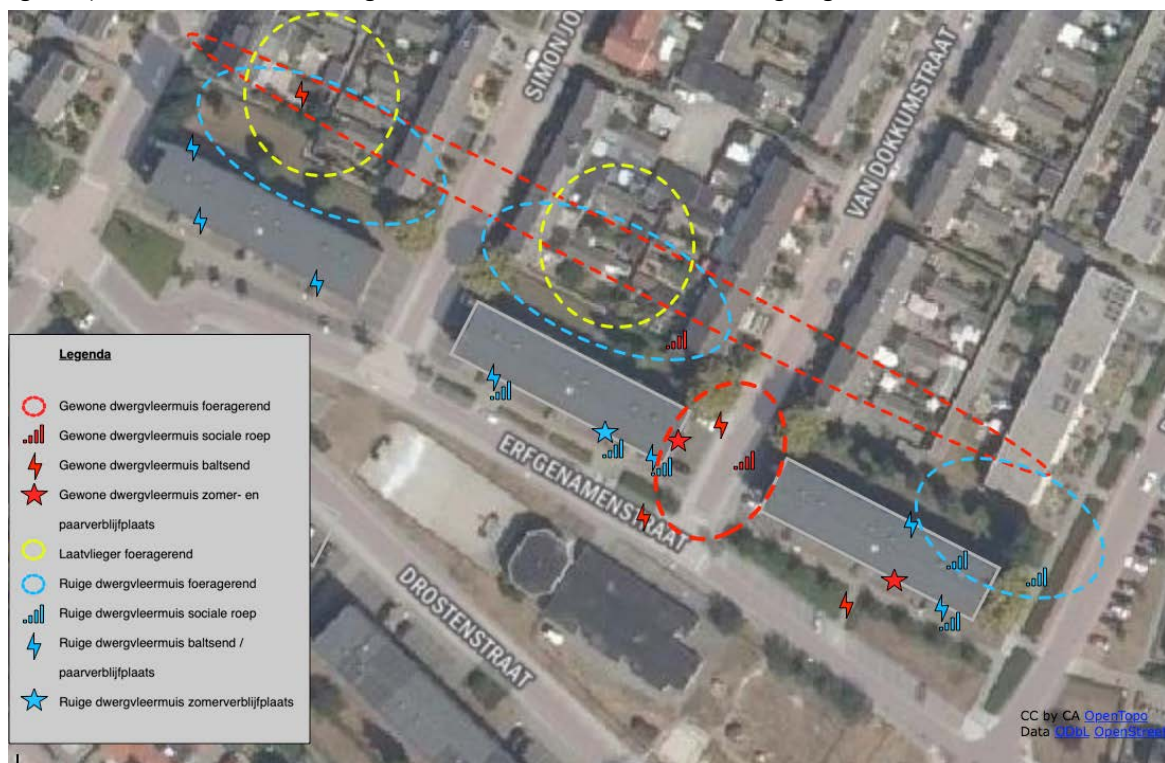
Vleermuizen

2. Blijven de vliegroute en foerageergebied vleermuizen aan de achterzijde flats behouden?

Het uitgangspunt van de opdracht is gewijzigd. In plaats van het behouden van het aanwezige groen, in de vorm van bomen en stuiken gerooid. De haag, aan de achterzijde van de portiekflats, staande op de erfgrans tussen de Simon Johanasstraat en Van Dokkumstraat en de Van Dokkumstraat en de Postgrevestraat behouden. Dit heeft een effect op het bestaande foerageergebied en vliegroute van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Hierbij wordt voor het tijdelijk, opzettelijke verstoren van een foerageergebied en vliegroute van vleermuizen een ontheffing aangevraagd.

Foerageergebieden:

In de rapportage 'Nader onderzoek Ergenenstraat te IJsselmuiden' is op pagina 10, hoofdstuk 4.1.4 Bevindingen (zie figuur 1) een overzichtskaart aanwezig waarop in kaart is gebracht op welke locaties het foerageren van verschillende individuen en soorten vleermuizen zich bevinden. Een klein deel van de vleermuizen maakt gebruik van de bomen als onderdeel van het foerageergebied. Een groot deel van het bestaande foerageergebied valt buiten de planlocatie en bevindt zich grotendeels boven de particuliere achtertuinen. De bomen maken wel een onderdeel uit van het foerageergebied maar zijn niet essentieel belang, met het tijdelijk verdwijnen van deze bomen worden geen effecten verwacht op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis waarmee de gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen in geding komen. Na de realisatie van de nieuwbouw wordt de planlocatie opnieuw ingericht (zie figuur 2), waarna deze wederom geschikt wordt om te dienen als foerageergebied voor vleermuizen.

Figuur 1: Overzichtskaart foerageergebieden en bijzonderheden

Figuur 2: Kaart nieuwe inrichting van het plangebied na afronding van de nieuwbouw

Vliegroute:

Om de verstoring van de vliegroute zo veel mogelijk te beperken worden gefaceerd, over de gehele lengte vleermuisschermen geplaatst (zie figuur 3).

Figuur 3: vleermuisschermen

Voorbeeld vleermuisscherm

Het scherm zou aan de voorwaarde, zoals deze staan beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis (BIJ12) voldoen:

Tijdelijke compensatie

- De tijdelijke alternatieve vliegroute zal een maand voor aanvang van het verwijderen van de portiekflat aanwezig zijn;
- De schermen moeten minimaal twee meter hoog zijn ophalen staan van minimaal anderhalf meter hoog (totale hoogte minimaal drie meter). Het scherm kan ze wel van de stuifzanddoek zijn als van gaaswerk met een maximale maaswijdte van anderhalf centimeter of gemaakt van rietstengels of wilgentenen. Scherm zijn witgevoelig en moet goed onderhouden worden na stormachtig weer in het actieve zoenseizoen van de gewone dwergvleermuis;
- De tijdelijk gerealiseerde vliegroute moet tijdens de gehele periode van de werkzaamheden kunnen functioneren. Mogelijk is daar onderhoud voor nodig;
- Er vindt maandelijks een controle plaats op de functionaliteit van de vleermuis schermen, deze controle wordt uitgevoerd door een inzake deskundige van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Waar nodig wordt bij gebreken de vliegroute hersteld. De controle en mogelijk herstelwerkzaamheden worden vastgelegd in het ecologisch logboek;
- Er mag geen bouwlicht schijnen op de tijdelijke vliegroute.

Permanente compensatie

In de permanente situatie zal de nieuwe bebouwing de functie van vliegroute geheel overnemen. Daarnaast wordt het terrein opnieuw ingericht met groen (zie figuur 2).

- Er worden zestien bomen met plantmaat 12-16 en een hoogte van vier meter aangeplant, er wordt gedacht aan de *carpinus betulus lucas*, *Fagus Dawijck* of de *Pyrus Challerana*.
- De totale oppervlakte van de te verwijderen struiken beslaat 433 m². Met de nieuwe inrichting wordt hiervoor ruim gecompenseerd, er wordt 531 m² struiken en heesters voor terug geplant.
- Er verdwijnt tijdelijk een grasoppervlakte van 1123 m², met de nieuwe inrichting komt hier 1151 m² graszode voor terug.

3. Locaties verblijfplaatsen in flats.

In een opening van de schoorsteen van de Erfgenamenstraat 20 tot en met 33 is een zomerverblijfplaats van uitvliegende gewone dwergvleermuis aanwezig. Onder de daklijst van Erfgenamenstraat 34 tot en met 54 is een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Ondanks het gebruik van

de Flir warmtebeeldcamera was het niet mogelijk de exacte verblijfplaats van de ruige dwergvleermuizen te vinden.

4. Periode ongeschikt maken verblijfplaatsen.

De verblijfplaatsen worden in de periode half april tot half mei ongeschikt gemaakt.

5. Methode ongeschikt maken verblijfplaatsen

De bebouwing wordt ongeschikt gemaakt op de door u voorgestelde manier. Over de volledige hoogte van de muur en verdieping worden hoeken van de portiekflat verwijderd waardoor er in de spouw een flinke tocht ontstaat en licht diep in de spouw kan doordringen. In de muur worden openingen van 50 x 50 centimeter gemaakt. Tevens worden alle boeiborden verwijderd. Het slopen mag plaatsvinden als alle gewone dwergvleermuizen en de ruige dwergvleermuizen de verblijfplaatsen in het gebouw verlaten hebben.

6. Aantal tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

Totale tijdelijk compensatie: veertig verblijfplaatsen.

- 19 tijdelijke kasten zijn opgehangen op 8 februari 2022 (fase 1);
- 17 permanente voorzieningen zijn in januari 2023 geplaatst;
- Bij de amovatie van fase 3 Zijn de kasten van fase 1 (19 stuks) weer vrij en worden gebruikt als tijdelijk alternatief, aangezien er dan is reeds is voldaan aan de gewenningsperiode voor de permanente voorzieningen in fase 1.

De permanente verblijfplaatsen van de portiekflat aan de Drotestraat zijn niet ter compensatie van een andere ontheffing. De compensatie is geplaatst in het kader van natuur inclusief bouwen.

Beter Wonen
IJSSELMUIDEN

Dorpsweg 2
8271 BM IJsselmuiden
T (038) 332 33 99
E info@bwij.nl
I www.bwij.nl

Gedeputeerde Staten van Overijssel
team Juridische Zaken
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Handelsregister 05024541
BTW nr. NL.0028.53.814.B01

Onderwerp:
zaaknummer 2023-0042578

Behandeld door:

Datum:
19 juni 2023

Geachte heer/mevrouw,

Op 15 mei 2023 ontving ik uw brief met de definitieve beschikking, kenmerk 2023-0042578. Ik ben het niet eens met deze uitkomst en maak daarom bezwaar. Graag ontvang ik een aangepaste beschikking waarin mijn opmerkingen zijn verwerkt.

Bezwaarschrift

Onze ecooloog heeft de bezwaren verwoord en dit in een bezwaarschrift uitgewerkt. Deze is bijgevoegd.

Vragen

Heeft u vragen, dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] van Beter Wonen of [REDACTED] van Otte Groenadvies. Zij beantwoorden uw vragen graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
directeur

Bijlage: Bezwaarschrift en bijlage.

Project Report

Author: [Name]
Date: [Date]

Project Title: [Title]
Project Number: [Number]

Project Description: [Description]

Project Objectives: [Objectives]

Project Scope: [Scope]

Project Budget: [Budget]

Project Timeline: [Timeline]

Project Risks: [Risks]

Project Deliverables: [Deliverables]

Project Stakeholders: [Stakeholders]

Project Sponsor: [Sponsor]

Project Manager: [Manager]

Project Team: [Team]

Project Status: [Status]

Project Next Steps: [Next Steps]

Project Conclusion: [Conclusion]

Project Appendix: [Appendix]

Project References: [References]

Project Acknowledgments: [Acknowledgments]

Project Glossary: [Glossary]

Project Index: [Index]

Project Table of Contents: [Table of Contents]

Project List of Figures: [List of Figures]

Project List of Tables: [List of Tables]

Project List of Appendices: [List of Appendices]

Project List of References: [List of References]

Project List of Acknowledgments: [List of Acknowledgments]

Project List of Glossary: [List of Glossary]

Project List of Index: [List of Index]

Project Budget: [Budget]

Project Timeline: [Timeline]

Project Risks: [Risks]

Project Deliverables: [Deliverables]

Project Stakeholders: [Stakeholders]

Project Sponsor: [Sponsor]

Project Manager: [Manager]

Project Team: [Team]

Project Status: [Status]

Project Next Steps: [Next Steps]

Project Conclusion: [Conclusion]

Project Appendix: [Appendix]

Project References: [References]

Project Acknowledgments: [Acknowledgments]

Project Glossary: [Glossary]

Project Index: [Index]

Project Table of Contents: [Table of Contents]

Project List of Figures: [List of Figures]

Project List of Tables: [List of Tables]

Project List of Appendices: [List of Appendices]

Project List of References: [List of References]

Project List of Acknowledgments: [List of Acknowledgments]

Project List of Glossary: [List of Glossary]

Project List of Index: [List of Index]

Project Budget: [Budget]

Project Timeline: [Timeline]

Project Risks: [Risks]

Project Deliverables: [Deliverables]

Project Stakeholders: [Stakeholders]

Project Sponsor: [Sponsor]

Project Manager: [Manager]

Project Team: [Team]

Project Status: [Status]

Project Next Steps: [Next Steps]

Project Conclusion: [Conclusion]

Project Appendix: [Appendix]

Project References: [References]

Project Acknowledgments: [Acknowledgments]

Project Glossary: [Glossary]

Project Index: [Index]

Project Table of Contents: [Table of Contents]

Project List of Figures: [List of Figures]

Project List of Tables: [List of Tables]

Project List of Appendices: [List of Appendices]

Project List of References: [List of References]

Project List of Acknowledgments: [List of Acknowledgments]

Project List of Glossary: [List of Glossary]

Project List of Index: [List of Index]

Project Budget: [Budget]

Project Timeline: [Timeline]

Project Risks: [Risks]

Project Deliverables: [Deliverables]

Project Stakeholders: [Stakeholders]

Project Sponsor: [Sponsor]

Project Manager: [Manager]

Project Team: [Team]

Project Status: [Status]

Project Next Steps: [Next Steps]

Project Conclusion: [Conclusion]

Project Appendix: [Appendix]

Project References: [References]

Project Acknowledgments: [Acknowledgments]

Project Glossary: [Glossary]

Project Index: [Index]

Project Table of Contents: [Table of Contents]

Project List of Figures: [List of Figures]

Project List of Tables: [List of Tables]

Project List of Appendices: [List of Appendices]

Project List of References: [List of References]

Project List of Acknowledgments: [List of Acknowledgments]

Project List of Glossary: [List of Glossary]

Project List of Index: [List of Index]

Gedeputeerde Staten van Overijssel
team Juridische Zaken
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Datum : 19 juni 2023
Opdrachtgever : Beter Wonen IJsselmuiden
Opgesteld door : Ing. [REDACTED]

Betreft: Bezwaar op beschikking zaaknummer 2023-0042578

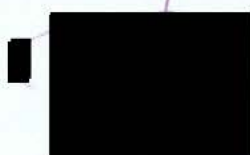
Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u het bezwaarschrift op de door u verleende beschikking met zaaknummer 2023-0042578.

Mochten er vragen bestaan, kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Ing. [REDACTED]

Otte Groenadvies
Brilsweg 1a
7441 BV Nijverdal

[REDACTED]
info@ottegroenadvies.nl
www.ottegroenadvies.nl

University of California, Berkeley
Department of Psychology
Psychology 101
Fall 2010

Section: 001
Instructor: Professor D. G. Rand
Date: 11/11/10

Section: 002
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 003
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 004
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 005
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 006
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 007
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 008
Instructor: Professor D. G. Rand

Section: 009
Instructor: Professor D. G. Rand

Toelichting bezwaarschrift op de door u verleende beschikking met zaaknummer 2023-0042578

Tenaamstelling beschikking: Stichting Beter Wonen, [REDACTED], Dorpsweg 2, IJsselmuiden
datum: 19-6-2023

Naar aanleiding van de verleende beschikking met zaaknummer 2023-004578 maken wij bezwaar op de volgende punten:

Punt 5 van de beschikking:

In punt 5 wordt vermeld dat het ontmoedigen van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de minst kwetsbare periode (april) mag plaatsvinden, mits er gedurende vijf opeenvolgende dagen een nachttemperatuur van ten minste 10 graden Celsius of hoger is.

Periode ontmoediging:

Met betrekking tot de minst kwetsbare periode stellen wij vast dat de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet gelijk oplopen, volgens de meest recente kennisdocumenten over deze soorten. In de ontheffing wordt enkel de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis aangehouden, in fase 1 van het werk komt deze soort niet in voor.

Voor de ruige dwergvleermuis wordt alleen de periode van half augustus tot en met dertig september als kwetsbaar aangemerkt met betrekking tot paarverblijfplaatsen (zie kennisdocument ruige dwergvleermuis pagina 15). Aangezien er in verschillende fases wordt gewerkt, zijn wij van mening dat het ontmoedigen van de paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen in bebouwing, fase 1 naast de maand april ook mogelijk is in de periode van 1 oktober tot en met 30 oktober. In de bebouwing van fase 1 zijn geen gewone dwergvleermuizen aanwezig, met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuizen hoeft voor deze fase ook geen rekening mee gehouden te worden.

Wij maken bezwaar op de opgelegde ontmoedigingsperiode april, wij zien deze graag aangevuld wordt met de maand oktober zodat de ontmoedigingswerkzaamheden van fase 1 conform het kennisdocument van de ruige dwergvleermuis in deze periode kunnen worden uitgevoerd.

Temperatuur ontmoedigingswerkzaamheden april:

Daarnaast willen wij uw aandacht vestigen op de eis van nachttemperaturen van 10 graden Celsius of hoger. Bij het raadplegen van de gegevens over het temperatuurverloop van de afgelopen drie jaar in de maand april, blijkt dat het bijna niet mogelijk is om te voldoen aan de voorwaarde met een minimale nachttemperatuur van 10 graden Celsius. In de aan ons ontvangen mail verzonden door de behandelaar van deze zaak wordt gesteld dat hier eveneens sprake is van avondtemperaturen, deze stelling komt niet overeen met de stelling van punt 8 van de beschikking. Wij maken hierom eveneens bezwaar en vragen om een aanpassing van de beschikking op dit punt.

Volgende vragen zijn niet beantwoordt in de door ons verstuurde mail, wij verzoeken u hierop antwoord te geven:

In het geval dat de nachttemperaturen in april 2024 niet aan de gestelde minimeis voldoen, vragen wij ons af welke alternatieven beschikbaar zijn. Moeten alle bouwwerkzaamheden dan met een jaar worden opgeschort? Bovendien zijn wij bezorgd over de precedentwerking van een dergelijke maatregel.

Bijlage: mail wisseling

Van: [REDACTED]@overijssel.nl
Onderwerp: RE: Zaaknummer 2023-004578
Datum: 16 juni 2023 om 11:17
Aan: [REDACTED] info@ottegroenadvies.nl
Kopie: Beter Wonen, [REDACTED]@bwij.nl

SK

Geachte mevrouw [REDACTED],

Om de voorschriften van een ontheffing te kunnen wijzigen, dient u formeel bij ons een wijzigingsverzoek in te dienen van de door ons afgegeven ontheffing, inclusief een onderbouwing hiervoor, waarom deze wijzigingen in voorschriften niet leiden tot negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten. Dit is nodig, omdat we hiervoor ook weer opnieuw een besluit moeten nemen die ook weer open staat voor bezwaar en beroep. U kunt hiervoor ons aanvraagformulier op onze website gebruiken.

Voor een degelijke wijzigingsverzoek worden door ons ook leges geheven, namelijk 613,00 euro (zie link naar onze Belastingverordening, bijlage 1, onder 7.6.9.).

Inhoudelijk kan over uw voorgestelde wijzigingsverzoek het volgende zeggen.

Uw voorstel voor een alternatieve uitvoeringsperiode voor het ongeschikt maken van verblijfplaatsen in fase 1

Om voor fase 1 eventueel de periode oktober 2023 te gebruiken om de 3 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis ongeschikt te maken, is mogelijk een optie, mits dit goed wordt onderbouwd in de aanvraag voor het wijzigingsverzoek op basis van de ecologie van de betreffende soort(en).

Eis t.a.v. minimale nachttemperaturen voor ongeschikt maken

Ten aanzien van onze eis om verblijfplaatsen in april alleen ongeschikt te maken "*bij nachttemperaturen van 10 graden Celsius gedurende vijf dagen in de maand april*".

Waar baseert u deze eis precies op? En wat voor alternatief ziet u zelf hiervoor, zonder dat dieren worden gedood tijdens het ongeschikt maken van deze verblijfplaatsen? Indien u dit anders wilt uitvoeren, dient u dit zelf te onderbouwen dat een andere werkwijze mogelijk is vanuit de ecologie van de betreffende soorten.

In voorschrift 8 van onze huidige ontheffing staat dat het ongeschikt maken van verblijfplaatsen alleen mag plaatsvinden in de periode dat de nachttemperatuur 10 graden of hoger Celsius is. Dit, omdat dan de soorten nog voldoende mobiel zijn om hun verblijfplaatsen te kunnen verlaten als deze ongeschikt worden gemaakt.

Vervolgens staat in voorschrift 9 dat minimaal 5 dagen hierna moet worden gecontroleerd of de verblijfplaatsen daadwerkelijk verlaten zijn. Dit moet ook op een dag plaatsvinden dat veermuizen ook kunnen uitvliegen, dus onder bij avond/nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 graden Celsius, wind max 4 Beaufort en maximaal motregen). Anders kun je ook niet uitsluiten of er nog vleermuizen aanwezig zijn of niet, omdat vleermuizen dan waarschijnlijk niet actief zijn.

Dit zijn voor ons ook standardeisen in onze ontheffingen, waar we normaal gesproken niet van afwijken. Er staat in onze ontheffing echter niet dat er *5 opeenvolgende dagen* sprake moet zijn van nachttemperaturen van 10 graden Celsius of meer, maar alleen tijdens het ongeschikt maken en bij de controle na minimaal 5 dagen na het ongeschikt maken (kan dus ook na meer dan 5 dagen zijn).

De betreffende temperaturen zijn ook met name relevant in de uitslagperiode van

De betreffende temperaturen zijn ook niet name relevant in de overlevingsperiode van vleermuizen (de avondperiode vanaf 1 uur voor zonsondergang). Naar ons idee zijn dit wel haalbare temperaturen in de avond in april.

Wij vragen u daarom zelf in een eventuele wijzigingsaanvraag te onderbouwen welke alternatieven er zijn voor deze voor ons standaard eisen ten aanzien van de minimale temperatuur voor ongeschikt maken, en of deze haalbaar zijn op basis van de ecologie van de betreffende soorten. Voorkomen moet worden dat tijdens het ongeschikt maken soorten worden gedood omdat ze niet mobiel genoeg zijn.

Als er nog vragen zijn over bovenstaande, dan hoor ik dit graag.

Met vriendelijke groet,

[Redacted] Wet natuurbescherming en Natuurschoonwet

Team PDV | Bereikbaarheid | telefoon 038 499 [Redacted]
Provincie Overijssel | Postbus 10078 | 8000 GB Zwolle

Van: [Redacted] <info@ottegroenadvies.nl>

Verzonden: woensdag 14 juni 2023 16:03

Aan: [Redacted]@overijssel.nl>

CC: Beter Wonen, [Redacted]@bwij.nl>

Onderwerp: Zaaknummer 2023-004578

Geachte mevrouw [Redacted]

Naar aanleiding van de verleende beschikking met zaaknummer 2023-004578 hebben wij nog een aantal vragen en verzoeken wij u vriendelijk om de beschikking te wijzigen.

Ten eerste willen wij graag ingaan op punt 5 van de beschikking, waarin wordt vermeld dat het ontmoedigen van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de minst kwetsbare periode (april) mag plaatsvinden, mits er gedurende vijf opeenvolgende dagen een nachttemperatuur van ten minste 10 graden Celsius of hoger is.

Met betrekking tot de minst kwetsbare periode stellen wij vast dat de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet gelijk oplopen, volgens de meest recente kennisdocumenten over deze soorten.

Voor de ruige dwergvleermuis wordt alleen de periode van half augustus tot en met dertig september als kwetsbaar aangemerkt met betrekking tot paarverblijfplaatsen. Aangezien er in verschillende fases wordt gewerkt, zijn wij van mening dat het ontmoedigen van de paarverblijfplaatsen in bebouwing, fase 1 mogelijk is in de periode van 1 oktober tot en met 30 oktober. In deze bebouwing zijn geen gewone dwergvleermuizen aanwezig. Bovendien bevinden we ons buiten de genoemde kwetsbare periode voor de ruige dwergvleermuis. Daarom stellen wij voor om de ontmoedigingswerkzaamheden van fase 1 conform het kennisdocument van de ruige dwergvleermuis uit te voeren tussen 1 oktober en 30 oktober.

Daarnaast willen wij uw aandacht vestigen op de eis van nachttemperaturen van 10 graden Celsius of hoger gedurende vijf dagen in de maand april. Bij het raadplegen van de gegevens over het temperatuurverloop van de afgelopen drie jaar in de maand april, blijkt dat het bijna niet mogelijk is om te voldoen aan de voorwaarde van vijf aaneengesloten dagen met een minimale nachttemperatuur van 10 graden Celsius. In het geval dat de nachttemperaturen in april 2024 niet aan de gestelde minimumeis voldoen, vragen wij ons af welke alternatieven beschikbaar zijn. Moeten alle

The Commission on the Status of Women, established in 1946, was the first of its kind. It was created by the United Nations to address the needs and concerns of women worldwide. The Commission's mandate was to promote the advancement of women and to ensure their full and equal participation in all spheres of life.

The Commission's work was organized into four main areas: (1) the status of women in the field of human rights, (2) the status of women in the field of economic and social development, (3) the status of women in the field of culture and education, and (4) the status of women in the field of science and technology. The Commission's work was carried out through a series of sessions, each held in a different country. The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

The Commission's work was also supported by a network of experts and consultants from various countries.

bouwwerkzaamheden dan met een jaar worden opgeschort? Bovendien zijn wij bezorgd over de precedentwerking van een dergelijke maatregel.

Concreet verzoeken wij u om de beschikking te wijzigen.

Ten eerste vragen wij toestemming om de paarverblijfplaatsen in fase 1 te ontmoedigen in de maand oktober. Ten tweede verzoeken wij om de voorwaarde van vijf aaneengesloten dagen met nachttemperaturen van 10 graden Celsius in de maand april te wijzigen naar een werkbaar alternatief.

Wij hopen dat u begrip heeft voor onze situatie en de noodzaak van deze verzoeken.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Brilsweg 1A | 7441 BV | Nijverdal

Mob: [Redacted phone number]

Mail: info@ottegroenadvies.nl

Web: www.ottegroenadvies.nl

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

CHICAGO, ILLINOIS 60607

1990

1990

1990

1990

1990

1990

1990

1990

1990

**Duurzaam
bezorgd**

Z52CC - #X920X0X#00#0000#

Dorpsweg 2
8271 BM IJsselmuiden

